שבועון לבית ולמשפחה, גליון מס 180 יום ד', כ"ו בחשון תשמ"ח, 18.11.1987
הקצב שלו
הקצב שלה
חיים בזמן שאול
הרגלים רעים
שני מנהלים
ותלמיד אחד
שירת חייה
של בברלי
מעריב
פלמוליב כלים
אחד מעל כולם
עשרות מליוני נשים ברחבי העולם
אינן יכולות לטעות.
הן יודעות כי כפית אחת של פלמוליב בכוס מים,
מספיקה לרחיצת כמות גדולה של כלים,
בצורה יעילה ומבריקה.
לכן, התרכיז לרחיצת כלים - פלמוליב
הוא הנמכר ביותר גם בישראל.
מעדן
את עור
ידיך.
עוד מוצר מלהיב של קולגייט-פלמוליב
COLGATE-PALMOLIVE

מצלמות פוג'י

איכות גבוהה במחירי מבצע

פוג'יקה AX-1

מצלמת רפלקס קלה לשימוש ותפעול, מהירות סגר אוטומטית, ושילוב של איכות מצלמת רפלקס עם קלות בשימוש, אפשרות להרכבת מבחר עדשות ואביזרים של פוג'י.

600 ש"ח

פוג'יקה AX-5

מצלמת רפלקס למקצוענים ולחובבים, תכנות אלקטרוני (PROGRAM) דווח מלא על תנאי הצילום תוך כדי צילום, אפשרות להרכבת מבחר עדשות זום, גמישות מירבית במילוי משאלות הצלם המקצועי.

780 ש"ח

פוג'י QUICK SNAP

המצלמה החד-פעמית היא המצאה בלעדית לפוג'י ומהווה פתרון למי ששכח את המצלמה שלו בבית.

בגמר הצילום אתה מוסר את כל המצלמה לפתוח ומקבל בחזרה תמונות באיכות פוג'י.

המצלמה מכילה סרט מסדרת SUPER HR. 35 מ"מ בעל רגישות גבוהה ASA 400. סדרת SUPER HR היא הסדרה המובילה של פוג'י ומקדימה את עולם סרטי הצילום ב-10 שנים לפחות.

מבצע!
מצלמת QUICK SNAP
במחיר הכרות:
18.90 ש"ח

פוג'י FLASH-S2

הפעלה פשוטה, 4 מצבי "פוקוס". עדשה 1:4.5, מנורת אזהרה לתנאי אור גרועים ומבזק אינטגרלי. נוחה לכיס בכל המובנים.

140 ש"ח

פוג'י TW-3

המצלמה היחידה בעולם בעלת שתי עדשות, לצילום רחוק ולצילום מקרוב, 72 תמונות, מנוע להעברת סרט, סוללות ליטיום.

300 ש"ח

אביזרים

עדשות זום 35-70	410 ש"ח
עדשות זום 70-140	390 ש"ח
עדשות זום 80-200	410 ש"ח
מבזק DEDICATED	120 ש"ח
עדשה 19 מ"מ	300 ש"ח
מנוע	250 ש"ח

ועוד אביזרים נוספים.

FUJI FILM
OFFICIAL SUPPLIER

צלם פוג'י ואתה בתמונה

אדי פור

כותבים לנו

ויינברגר הפמיניסט

על פי הידיעה, קאספר ויינברגר, שר ההגנה האמריקאי, מתפטר מתפקידו גם כדי לטפל באשתו החולה. כך טרוף טורפו הקלפים של ארגוני הנשים למיניהם, אשר עד עכשיו העלילו על הגברים שהם שוביניסטים, המוכנים להקריב אשה למען קריירה. ארגוני הנשים המליצו לנשים להשיב לגברים כגמולם בקריירה בכל תנאי. אין מה לדבר על נטישת קריירה למען בעל חולה.

ומה עכשיו? האם ימליצו מעתה לנשים לעזוב קריירה למען בעל חולה? או, לחילופין, יוותרו על רטינות שביסודן השוואה בין מצב הגברים למצב הנשים?

חיפה — אריה בר

טלוויזיה – בעד ונגד

הנני מודהה לחלוטין עם דבריה של נעמי מנור ("סגנון" מס' 178), המודה לרשות השידור על השביתה הממושכת. הנני משוכנע, שדבריה אומנם מייצגים את רוב רובו של הציבור, ולעובדה זו גם תימוכין בסקרי דעת קהל ובכשלונות המופעים, שניסו אנשי הטלוויזיה והרדיו לארגן, כדי להרוויח משהו מן הצד, כהרגלתם בקודש גם בימים שהם עובדים.

אומרים לנו, שבטלוויזיה וברדיו עובדים אנשים אינטליגנטיים. אם זה נכון, אזי יש תקווה שהם יסיקו מסקנות מתאימות ממה שהתרחש בעקבות שביתתם.

שבי־שומרון — חיים צוריה

★

השביתה ברשות השדור מפריעה לי. חסר לי הרדיו, חסרה לי הטלוויזיה. אני "לא קשישה, אין לי וידיאו, ירדן וכל השאר. אני אוהבת בערב להסתכל בסדרות, אקטואליה. ולא אוהבת משחקי חברה. על טעם וריח אין להתווכח! מגיע לי השרות ואני מצפה לו.

ראשל"צ — דרורה שלום־ציון

אנחנו והם

תגובה לדבריה של ת.ר. מקדרון, "אנחנו והם", במדור דעה אחרת ("סגנון" מס' 178): אני מסכימה איתך, שמעשים של אורחות טובה והתנדבות, כאלה של בגך וחבריו, אינם זוכים להבלטה מספקת בתקשורת שלנו, אולם מדוע העמדת את מעשיהם מול מעשיהם של אסירי־ציון ברוסיה?

כנגד התעלמות מהנוער הטוב שלנו, לא את אסירי־ציון היה עליך להתקיף, אלא את שלל הכתבות הסאכריניות, המספרות בהתפעלות על כל מיני יורדים, שכל זכותם היא שנעשו מיליונרים (תמיד בדרכים כשרות?), או כל מיני נערות, שהטבע חנן אותן בגיזרה נאה ובפנים יפות, התחתנו עם מישהו (עשיר!) וירדו, אך הן "אינן שוכחות את ישראל". ועוד – אותו מספר אינסופי של כתבות מתמוגגות על כל מיני טיפוסים מופרעים ה"מחפשים את עצמם".

שדה נחום — ברטה שפרינגר

★

"אנחנו והם" אינם לפי החלוקה שחילקה הגברת הנכבדה. אנחנו זה הציבור הרחב. הם – הפוליטיקאים, מושכי החוטים.

אין אנו יוצאי דופן. בכל מדינה קיימים שני המישורים האמורים, במדינה דמוקראטית הנבחרים מכוונים את הזרקורים לסוגי הנושאים שבהם הם יובלטו ויזכו למירב החשיפה, ובמדינה טוטאליטרית אותה גברת בשינוי אדרת והם השליטים.

כל הדברים החיוביים שמנית במכתבך היו ויהיו חלק מהטוב והחיובי שבנו. את הנושא האחר לעולם לא נשנה ואין לכך סיכוי.

רמת־גן — ב.בניהו

אל תקראו להם "יורדים"!

תגובתי לדבריה של חיה פוליצר מחיפה ("סגנון" מס' 178): אנו עם קטן ואיננו יכולים להרשות לעצמנו להיות "בזבזנים עד מאור", לומר לעוזבים את הארץ "לכו", אם אינם חושבים כמוך.

בסקר, שנערך לא מכבר ותוצאותיו שודרו בגלי צה"ל ("בוקר טוב ישראל" 5.11.87) מסתבר, שרוב המהגרים מכאן מספרים על קשיים כלכליים ואישיים ומסבירים בכך את המניע לעזיבתם. אני מסתייגת מהמלה "יורדים", שדבקה בה סטיגמה של בוז. כעס ובוז לא ישנו את המציאות. מה רעת הכותבת הנכבדה על חשיבה ועשיה יוצרת, בתחום המדיניות של המוסדות הנוגעים בדבר, לשם שינוי משמעותי ויצירת תנאים, בו ירגיש הצעיר מאושר ורצוי בארצו ואז ימנע מעצמו וממשפחתו את הניתוק המכאיב הכרוך בעקירה מכאן?

יפו — נצחיה בנבנישתי

דעה אחרת

מי יגן על מעביד עוזרת־בית ?

מועצת פועלי ת"א יפו מפרסמת את ההגנה שנותנות מועצות הפועלים לעוזרות הבית במקומה. אך מי מגן על זכויות המעביד – כלומר עקרת הבית? מדוע משאירים את עניין המיקוח לגבה שכר־עבודה לשעה להיצע וביקוש? האם עוזרת־בית שמקבלת את המחיר המומלץ של מועצת הפועלים?

שכר העבודה לעוזרת בית נע בין 12 ש"ח ל־15 ש"ח לשעת עבודה. כאשר עקרת הבית מחליטה לשלם שכר גבוה כזה, היא כבר לוקחת בחשבון שיש לפצות את העובדת על כך שהיא עובדת קשה, שהיא עובדת חלקי משרה, ושאין לה תנאים סוציאליים. באות מועצות הפועלים ומחליטות שבנוסף לשכר הגבוה המשולם לעוזרת – יש לשלם לה גם תנאים סוציאליים מלאים (חופשה, הבראה, דמי מחלה, פיצויים וכדומה). העוזרת שלי מודיעה לי מדי מספר חודשים שהיא רוצה העלאה (תמיד 25%־20%) ואם אני לא אוסיף לה – יש לה כבר כמה עקרות בית המצפות לה מעבר לפינה.

לדעתי הגיע הזמן שמישהו גם יגן על מי שנתונות לסחיטה מתמדת מצד עוזרת הבית. נכון יותר יהיה לקבוע כי עוזרת בית, המשתכרת שכר מומלץ של מועצת הפועלים, תהיה זכאית לכל התנאי הסוציאליים הנזכרים. עוזרת בית אשר מראש קובעת לעצמה שכר גבוה – פי שניים ולפעמים פי שלושה מהשכר המומלץ – תבוא לידי הסכם מראש עם המעביד בכל הקשור לתנאים סוציאליים. זה יהיה גם הגון יותר כלפי המעביד (עקרת הבית).

חיה איל, ראשון לציון

סגנון

13—12
כן למיניו

44,15—14
דבורה שפירא:
הקצב שלו. תקצב שלה.

21—20
שירת חייה של בברלי סילס

25—23
רותי קינן:
פרחים לתיאבון

44,31—30
סמדר בת אדם:
חיים בזמן שאול

32
רפי יעקובי:
בית ספר לידידות

35—34
מעינה שנהר:
שני מנהלים – תלמיד אחד

46
התכיבים

עורכות:
תמר אבידר וליאורה עיני

עיצוב ועריכה גרפית:
כרמית אדלר, רותי בואי

מודעות: נילה שניידר, סימה כלכלי
טלפון 439474 (03)

מזכירת הפקה: בתיה אבישי
טלפון 439276 (03)

כל הזכויות שמורות למעריב ©

סיפור השער:

מירי אורן, דוגמנית צילום ומסלול, מדגמנת בגדי עור בעיצוב "החלום של סיון" (יפו).
לאחרונה, הוציאה מירי יחד עם בעלה, חיים אלגרנטי, זמר בלהקת "האריות", תקליט משותף.
כן, היא גם שרה.
למירי, מזל מאזניים, יש כבר דור המשך: בתה מאיה בת ה־9, יפהפיה לדברי אמה, שהחלה לדגמן עוד כשהיתה בחיתוליה.
צילום: יקי הלפרין

מגבות ורדינון
חדש! מצעים יפהפיים במחירי הכרות
ועוד מציאות בחנות המפעל:
חלוקים משגעים * מגבות בשלל דוגמאות
חנות המפעל: פתח תקוה, אזור התעשיה ק. מטלון, מבטחים 6, 03־9223631

מגיע לך יום של פינוק מלכותי

אצלנו במים תרגיש בשמים
חמי טבריה הצעירה

למי שעובד קשה כמוך, מגיע מפעם לפעם יום של פינוק מלכותי: יום בחמי טבריה הצעירה.
כאן, במרכז הנופש הבינלאומי לשפת הכנרת תרגיש נפלא:
• רחצה במכלול הבריכות במים מינרליים בטמפרטורה של כ־36°C - בבריכה המקורה או בבריכה הפתוחה החדישה באוויר הפתוח - הכל בכרטיס אחד.
ושחיה בבריכה המחוממת להשלמת הרגשת התענוג.
• עיסוי מקצועי להשלמת הרגשת התענוג.
• סאונה פינית.
• ארוחה במסעדת הדגים הממוזגת המשקיפה לכנרת.
לנשארים ליותר מיום אחד: מלון גני חמת 4 כוכבים המפואר, מוקף בגן סובטרופי, מציע שפע אפשרויות לבידור, טיולים, ורכיבה על סוסים.

מבצע משולב!
רחצה בבריכות + מסג' + ארוחת דגים
רק 44 ש"ח
המבצע בתוקף עד 31.12.87

חמי טבריה בע"מ, טבריה 14100. ת.ד. 22. טלקס 6674 טל: 791967־06

אנו גאים להציג את מקרר היוקרה WESTPOINT

קריסטל טרופיקל

הטכנולוגיה היחידה המתאימה למקרר באקלים הישראלי

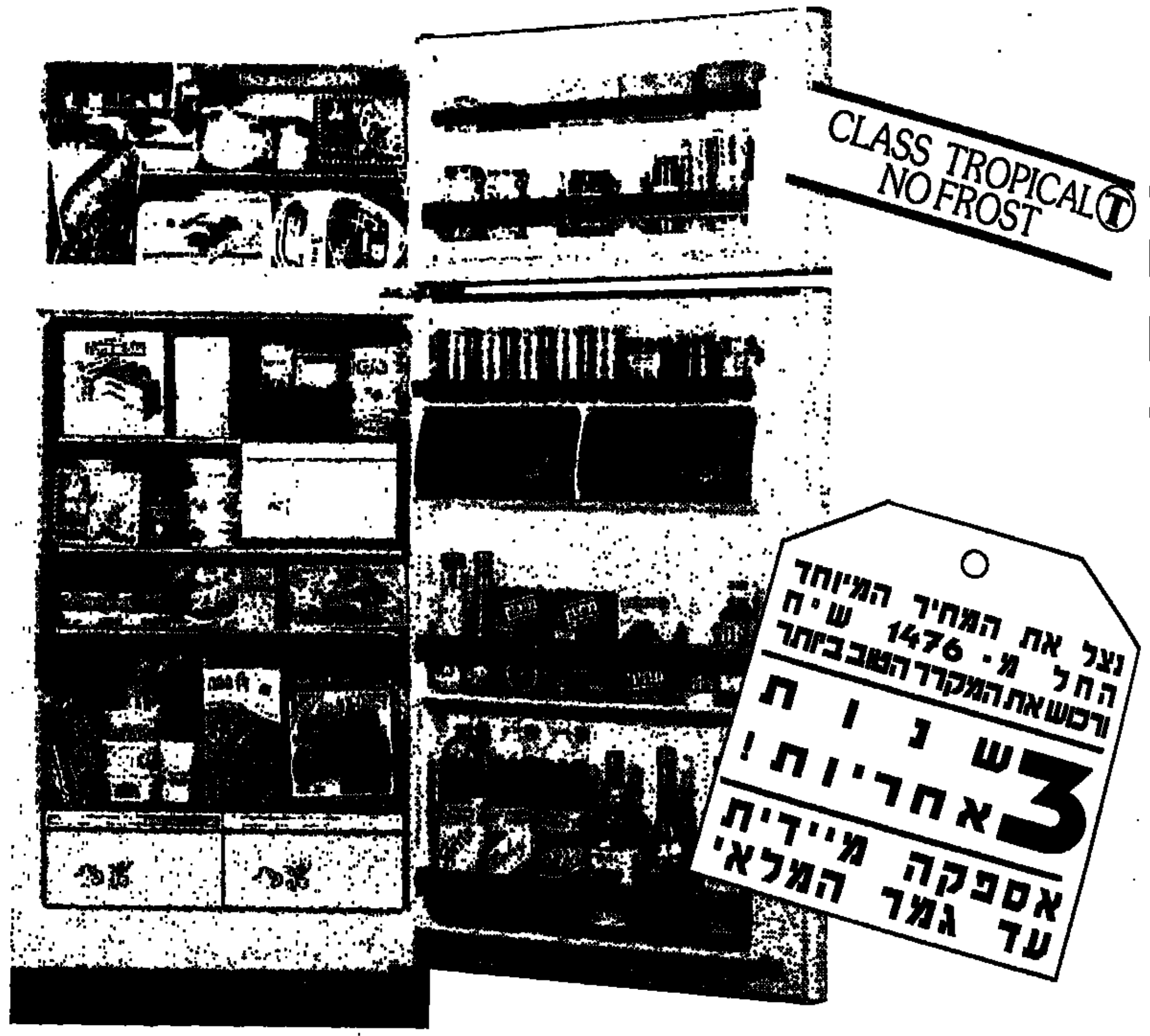

הרשות להגנת הצרכן קובעת:

"המקררים הביתיים מיועדים לפעול בתנאי אקלים מסוימים ויש להבדיל בין שני סוגים:

מקררים מסומנים באות "N" - מיועדים לפעול באיזורי אקלים קרים או בחדר ממוזג, עד 32+ מעלות צלזיוס אויר סביבתי.

מקררים מסומנים באות (T) - מיועדים לפעול באיזור אקלים טרופי כמו בישראל, כלומר 43+ מעלות צלזיוס אויר סביבתי.

המקררים מסוג (T) מצויידים ביחידת קירור מוגברת, וגם שכבת הבידוד התרמי בין דפנות המקרר טובה ויעילה יותר מזו שבמקררי "N".

הפעלת מקרר מסוג "N" באיזור טרופי מחייבת להפעילו בעומס מעל המתוכנן, דבר המקצר את אורך החיים של יחידת הקירור, צורך חשמל מעל לנדרש ולא משיג את הביצועים הדרושים. אזורינו מדורג כאזור טרופי (T)

הרשות להגנת הצרכן

* מתוך חוברת ייעוץ בקניות-מקררים, של הרשות להגנת הצרכן.

קריסטל WESTPOINT - קלאסה טרופיקל (T) - המקרר המתאים במיוחד לאקלים הישראלי!

* מיוצר מפלדה עבה במיוחד.
* צבוע בצבע אפוקסי חזק.
* מיוצר מפוליאוריתן מוקצף ויצוק בשיטה חדישה ביותר.
* בעל מחיצת הפרדה מיוחדת בין התאים למניעת מעבר קור.
* מיוצר בשיטת תדשנית המביאה לחיסכון ניכר בחשמל ע"י ניצול חום המדחס.
* לבחירתך: קריסטל WESTPOINT בשני דגמים: (435 ליטר, 250 ליטר) ובשני צבעים מרהיבים: לבן וקרם.

אין מה לדבר קריסטל הטוב ביותר!

טל בשן

הכוס (מעשה שהיה)

אם הוא מביא לך מתנה, אמרה לי פעם מישהי, דעי לך שמצפונו לא נקי.

עד למקרה ההוא הכל היה בסדר. הוא אף פעם לא חזר עם מתנה הביתה, ואני לא דאגתי. מדי פעם, לצורך הפרוטוקול, הייתי מהמהמת משהו על בעלים עם נשמה רומנטית, כאלה שיודעים לפנק את נשותיהם וחוזרים עם הפתעה קטנה הביתה, משהו שיראה על תשומת לב. "אפילו פרח קטן", יללתי. בעצם קיוויתי שאם כבר יחליט סוף סוף להפתיע, זה יהיה במשהו קצת יותר רציני. פרח עם מיקרוייב, נגיח.

יום אחד זה קרה. הוא חזר עם מתנה הביתה. המקוריות שלה, אמר, מצאה חן בעיניו. העניין נראה לי חשוד, אבל השתדלתי להתאפק, שלא לקלקל את הרגע ההיסטורי. מתוך הנייר הצבעוני נשלף ספל מצויר, לא משהו מיוחד. "זו לא סתם כוס", אמר הבעל בגאווה, "זו כוס מנגנת".

אכן, היה מדובר בפטנט חדש שיצא לשוק: ספל שנראה ככל הספלים, אבל בכל פעם שמרימים אותו הוא מתחיל לנגן מיד את נעימת השיר "כך היינו" (מנגינה שהיתה אהובה עלי במיוחד, עד שקיבלתי את הכוס הזו). הנחתי את הכוס בארון, אמרתי תודה בפנים מאירות מאושר, (הרי תמיד אמרתי שהעיקר תשומת הלב), וחזרנו לשגרת חיינו – לשעות ספורות בלבד.

כבר בלילה זה התחיל. צפצוף צורמני לא ברור בקע מהמטבח. בעיניים דבוקות משינה התחלנו להתחקות אחר מקור הרעש. הורדנו מרשימת האפשרויות את הילד, שישן במפתיע בשקט גמור. זה גם לא היה העכבר (בן משפחה ותיק, אבל אותו לכדנו לילה קודם לכן). אחרי חיפושים נואשים התברר שזו הכוס, שאמורה לנגן רק כשנוגעים בה. בינתיים היא ניגנה לה, עצמאית לגמרי, בתוך הארון. "מ־מורידיז", זימזמה לה הכוס בעליצות מטורפת. כשפתחנו את הארון היא השתתקה, הממזרה, ועשתה את עצמה ישנה. יעני, סתם עוד ספל תמים.

מאז לא ידענו רגע שקט. הכוס המנגנת היתה כמן דיבוק בעל חיים עצמאיים משלה. היא היתה מתחילה לנגן ברגעים ובמקומות הבלתי צפויים ביותר, בלי כל קשר לכלום. שוב ושוב, המנגינה ההיא, (שבינתיים כבר שנאתי ממש. באיזו רשות מוכרים זכיון של שיר ליצרני כוסות? מה שאנשים מוכנים לעשות בשביל הכסף), כמו תקליט שבור שאיש לא מסוגל להזיז. משך הזמן התחלנו לראות בה ישות עצמאית. קראנו לה "היא", ("היא שוב התחילה עם זה"), והשתדלנו לא להרגיז אותה, שלא תקבל התקף מיותר.

★

כדי לפייס אותה – החלטנו שאולי מוטב פשוט להשתמש בה, למרות שהיא לא מתאימה לשום סרוויס שהיה לנו. זה עזר לרגע, שכן בשעה שהיינו שותים ממנה – נפסקה המנגינה. הבעייה היתה אחר־כך, ברחיצה. במדיח הכלים צריך להעמיד את הכוסות הפוך, מה שגרם להפעלה אקסטטית ממש של המנגנון שלה. המדיח היה עובד, ומתוכו, בין מפלי המים, היה נשמע הציוץ הנואש שלה "מ־מוריז...". היא לא ויתרה, הקטנה. הפתרון היחיד היה פשוט לשבור אותה. לפצפץ אותה לרסיסים. איש עוד לא שמע על כוס שבורה שמנגנת.

אלא שזה לא היה פשוט כל־כך. בכל אופן, נוצר איזה שהוא קשר. אי אפשר היה כך סתם לזרוק אותה לריצפה. הבעל (שבינתיים התחרט עמוקות על המתנה הנדירה שלו) הציע בהומאניות נוגעת ללב שניתן לילד להעיף אותה מהחלון. יפה, הסכמתי, זה בדיוק מה שהוא אוהב. ככה כולם יהיו מרוצים – חוץ מהכוס, שעליה העדפנו לא לדבר, מחשש שתשמע.

ביום הקובע העמדנו את דור ליד התריס בסלון, בדקנו שאין איש למטה וחיכינו מתוחים, למה שידענו שחייב לקרות, הן לפי חוקי כח הכובד והן לפי חוקי המשחק של הילד, שכבר העיף בעבר מן החלון חצי בית. "עכשיו" צעקנו, אבל כלום לא קרה. הילד הביט בכוס המנגנת על נפשה במבט מוזר. "להדלדה" התחיל למלמל אתה. "תזרוק, תזרוק קושקש" התחננו, אבל זה היה מאוחר מדי. הילד נקשר לכוס בעבותות חיבה עזות. לאמיתו של דבר זה המשחק הכי אהוב עליו כיום.

אין דבר. הוא הרי יתבגר מתישהו. בצבא לא נותנים לשחק עם כוסות מנגנות, נכון?

בינתיים ביקשתי מבעלי שלא יביא לי יותר מתנות. ממילא זה מראה על מצפון לא נקי. ■

אבי דר

שיעמום אחד גדול

מי שקורא למה שקורה עכשיו סביבנו "חיים", שיבוסם לו. לא נותר אלא לאחל לו אריכות ימים, אושר ועושר עד עצם היום בו יגלוש ללא הבחנה לשדות הצייד הנצחיים.

קונים דגמי 88', עם מנועי טורבו והזרקת דלק, חישוקי מגנזיום וצמיגים רדיאלים רחבים, ועל הבוקר שמים לנו את חגורת הבטיחות הזאת. שחס וחלילה לא יקרה לנו משהו בבריחה מירושלים בליל שבת במהירות 90 קמ"ש.

בפגישת העסקים הבאה שלכם, חכו בקשב רב לשמוע מה מזמין לשתות הצד שכנגד. אל תתפלאו אם תשמעו "מים רותחים עם סוכר ולימון". אין יותר תורכי קטן, קפה הפוך או נס־נטול ואפילו לא תה עם הרבה לימון. קפאין רבותי. הקולה ושאר המרעננים עשירי הכימיקאלים והקלוריות נשארו כמוצגים ארכיאולוגיים משנות ה־60' על מדפי המרכולים. מעכשיו – רק מים מינראלים, בבקשה.

סרטים שהוקרנו בפנינו על מסכים רחבים, מקרנות 70 מ"מ, מסכים הקפיים, סאונד היפר־סטריאופוני, עוברים הסבה לצגי טלוויזיה בגודל של 14 אינץ בחדר השינה. צבא הפרשים, שדהר מולנו לרוחב כל המסך הסינמסקופי התכווץ בצדדיו, קיצצו לו באגפים כדי שיכנס לקלטת הווידאו, את התירגום השאירו, בשלב זה.

במאמצים רבים, לאחר שרחקת את כל המתחרים, התחתנת עם הפלוגתית, "היפה של האוגרה". אחרי שלושה בנים ועשר שנים ביחד יכולים שני הצודדים לסכם שגם אם זוכים בפרס הראשון, לא חייבים לקחת את הגביע הביתה וכוודאי שלא לשתות רק ממנו.

חיים יפים. הבירות משמינות, פלטת מטוגנים עושה צרבת, את הוודקה כבר שותים עם הרבה ספרייט נקי. חבר'ה, אולי תנמיכו את הווליום, לא נשמע אם התינוקת תתעורר. ספר הבישול הפופלארי "מהמטבח בהנאה" ירד מהמדף לטובת תורת הכולסטרול. סורי, לא יכולים לצאת כי לבייבי־סיטר יש בחינה מחר. באי.

באמת, שאפשר לרדת מהבמה. נוהגים עם חגורות בטיחות, מזיינים עם קונדומים, רובצים מול ה־20 אינץ ובוהים בשאריות הסינמסקופ ומנשקים באוויר מחשש להדבק בהרפס ו/או שפעת לנינגרד. ממש מרשם קווקאזי איך אפשר להגיע עד מאה ועשרים שנה מבלי לעשות דבר.

חברים, נשאר לנו רק לגשת מהר ל"משען" ולהרשם, אולי נצליח לקבל כמה חדרים סמוכים, שנוכל לפתוח ביחד שולחן. בקצב הזה צפויות לנו עוד הרבה שנים משעממות ביחד. ■

אברהם שרון

אנשי הנס

אנחנו כת גלויה, מפלגה, קהילה, רוב מתון, אנחנו אנשי הנס־קפה־עם־חלב. המצע שלנו הוא מפית. אנחנו כוחשים, מי כפית סוכר אחת ומי שתיים ומי יותר. בוחשים ושותים.

יש לנו שעות שתייה די קבועות, כוסות מיוחדות, אלרגיה לחלב חמוץ, בחילה מקרישים המסתמנים בשולי השקית. נס־עם־חלב הוא המשקה המועדף, פה ושם ייתכן גם תה או קקאו, אבל רק הנס מעניק לנו תחושת רגיעה.

משקאות רבים מרווים יותר מן הנס, אבל שום משקה מלבדו אינו משביע. לעתים, כמוהו כארוחה.

נס־עם־חלב הוא בילוי. הוא הפסקה. הוא שיחה אינטימית. אנחנו אוהבים אותו תם עד כדי חשש מכוויה. אוהבים אותו עם עוגית כבת לוויה. אוהבים לשבת ולבהות מעליו עם הנץ החמה ועם שקיעתה. יממות נמדדות על פי כמויות הנס.

נס־עם־חלב הוא טכס. הוא פולחן. הוא הרגל. הוא סם. אנחנו כת מכורה, מפלגה שתוייה. נס־עם־חלב הוא השעון המעורר שלנו. והוא גם השעון הביולוגי שלנו. הוא הקוקיה היוצאת מהיכלה לצייץ שעה עגולה ולקרוא חצות.

יום בלי נס הוא יום שחור. יום הפוך. רק נס יכול לשמור על ערנותם של אנשי הנס ביום ללא נס. ■

אירית רוחם

קורים דברים

מתנה ב־168 אלף דולר

עם ריצפת השיש שלו, יצירתו של אגם ופסלי המתכת המבריקים של הפסל מקס ביל, נראה בשבוע שעבר אולם הכניסה של מוזיאון תל־אביב, כאילו נולד להיות אולם האירועים הכי אלגנטי בעיר. השולחנות הערוכים במפות לבנות, כלי־כסף וקריסטל וסידורי פרחים, השלימו את התמונה שראה מוקי דגן בעיני רוחו: "לארגן ארוחה חגיגית, שכמותה עוד לא היתה בתל־אביב".

דגן, דובר מוזיאון תל־אביב ותמר רודיך, יו"ר ועדת השוחרים של המוזיאון, אירגנו את הערב הזה לכבוד פתיחת מושב חבר האמנים ה־13 של המוזיאון. 370 אורחים, שילמו 100 ש"ח לכיסוי הוצאות הארוחה שהכין מלון "דן". בין האורחים: הפרקליטות פנינה דבורין ועדנה קפלן, עדנה ואביגועם טוקטלי, לורי ולני רקאנטי, אורה בהרב ומרדכי מאיר, חוה ויוסי חכמי, ויקי ודליה פומרוק. אכלו ברווז ברוטב תפוזים. קינחו בקרם דובדבנים בלהבות ובהפתעת הערב: עוגת יומולדת לצ'יץ' בן ה־60.

העוגה הגיעה עם כרטיס ברכה אדיר מימדים, עליו צייר מושה קדישמן את צ'יץ' בדמותו של שה תמים. רבקה מיכאלי שהגישה לצ'יץ' את הכרטיס שכמעט כיסה אותה, קראה את שמותיהם של 28 מבין האורחים, אשר במבצע בזק של דגן את רודיך, תרם כל אחד מהם $6000, לטובת מוזיאון תל־אביב – ס"ה 168 אלף דולר. "זאת המתנה שלנו ליום־ההולדת ה־60 של צ'יץ'. הכוונה היתה להגיע ל־60 אלף דולר, אבל פשוט אי־אפשר היה לעצור את זרם התרומות", דיווח מוקי דגן. ■

שאגאל מקיר לקיר

נפגשו בארוחת הערב שנערכה במוזיאון תל־אביב, רוי ליכטנשטיין שהגיע לפתיחת תערוכת הרישומים שלו ומרכוס

מרכוס דינר (מימין) ורוי ליכטנשטיין. פרידה מן האוסף. צילום: ישראל סאן.

דינר שהשאיל למוזיאון את אוסף יצירות השאגאל שלו. דינר, שחי בבאזל שבשווייץ, היה ידיד קרוב של מארק שאגאל ומשפחתו. את קירות ביתו מקשטות יצירותיו של שאגאל, מכל התקופות, החל מעבודות שעשה עוד ברוסיה, בתחילת המאה ועד לשנה האחרונה בחייו. זאת הפעם הראשונה שהוא נפרד מהאוסף, אשר יוצג במוזיאון במשך שלושה חודשים. "תערוכה נהדרת. אבל קשה לי לחיות בבית עם קירות ריקים", התלוננה אשתו של דינר. ■

פנתר שחור במטבח צרפתי

את עברה המפואר של מסעדת דולפין־בר, ממסעדות היוקרה הוותיקות של תל־אביב, מנסים עכשיו להחיות כוכבי שמש וגיסו, שמעון אביחלק. הם שיפצו את המסעדה, שהיתה סגורה במשך 4 שנים, פתחו לפני כחודשיים – ובמוצ"ש, אחרי תקופת הרצה, ערכו חגיגה גדולה.

רחל וכוכבי שמש. כמו בבית. צילום: אירית רוחם.

כוכבי שמש (הפנתרים השחורים), מיושבי "כסית" הקבועים ומי שייסד את ה"בר האדום", הזמין את החברים שלו לחגיגה. אותו ערב אפשר היה להרגיש שם קצת כמו ב"כסית". צביה ליטמן (הבת של חצקל, אחותו של משה איש־כסית ז"ל), שמוליק קראוס, ייבי, זהירה חריפאי, שלמה שבא, פנחס כהן־גן, מירי פביאן, חיים בנאי, אורי אבנרי, היו בין אלה שבאו לפרגן לכוכבי.

כוכבי, יליד עיראק, ירושלמי שגר עכשיו בתל־אביב, התחתן בשנה שעברה עם רחל, ירושלמית ממוצא מרוקאי. מנישואיו הראשונים יש לו שלושה בנים גדולים. עכשיו הוא רוצה להתחיל משפחה חדשה. הפרוייקט הבא שלו, הוא אומר, לפתוח בתל־אביב מסעדה עיראקית עם אוכל כמו בבית. בינתיים הוא מגיש אוכל צרפתי. ומכיוון שיש לו הרבה חברים ששתיה הרבה יותר חשובה להם מאוכל, הוא הקים במסעדה בר גדול. ככה שאפשר גם לשבת ולשתות, לאכול משהו קטן, לא מוכרחים ארוחה גדולה עם כל הגינונים של מטבח צרפתי. ■

דניאלה. במקום אירוף תאילנדי. צילום: רובי קסטרו.

בובות בשר ודם

אטרקציה ברחוב דיזנגוף: הבובות בחלון הראווה של חנות בגדי העור "קזה בלה", התגלו כמשהו שזז ונושם. הבובות, פנטומימאי ושמו ג'קי ודוגמנית בשם דניאלה, שפעם היתה אלופת אירופה באיגרוף תיאלנדי, היו חלק מחגיגת הפתיחה שאירגנו לעצמם בעלי החנות החדשה, אבי ושבתאי מיכאלי. בני משפחת מיכאלי, הם שבט גדול ורב של יוצאי גרוזיה. גם רבקה מיכאלי ואחיה דן (לשעבר מנכ"ל משרד הבריאות) נמנים על השבט הזה. וכמנהג יוצאי גרוזיה, את היין לגמו בעלי הבית החוגגים, מתוך קרנות פר מקושטים, על תקן של גביעים. ■

קונצרט פרטי לפרס

מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ, שמעון פרס, שהיה אורח הכבוד בערב התרמה לאנדרטת חללי הנח"ל, זכה לקונצרט פרטי של הכנר מירל רזניק, שירד מהבמה לנגן במיוחד בשבילו.

ערב ההתרמה לטובת האנדרטה, נערך במסעדת "טקסידו" שבבית הטקסטיל בתל־אביב. הבעלים, יוחאי פלג, בוגר הנח"ל, תרם את הארוחה. 400 איש שילמו 200 ש"ח לזוג, קנו הגרלות ורכשו יצירות במכירה הפומבית, בניצוחו של מני פאר.

עמותת הנח"ל שבראשה עומד האב השכול אליעזר פינקוס, הוקמה בשנה שעברה, ביוזמתו של תת־אלוף יורם גלבוע (צ'וצ'ו), מי שהיה אז מפקד הנח"ל. עד עכשיו הם הצליחו לאסוף כ־300 אלף דולר, מתוך כמליון, הדרושים להקמת אתר ההנצחה לזכר 880 חללי הנח"ל. לפני כשבועיים הונחה בפרדס חנה, אבן הפינה לאתר שיקום שם בקרוב. עוד כמה עשרות אלפי שקלים בדרך למליון הדולר, נוספו לעמותה בערב בו השתתפו, בין היתר: מפקד הנח"ל תת־אלוף בנצי ויינר, המפקד הקודם גלבוע, ישראל פולק (פולגת), משה בורנשטיין (טמפו ובירה), הקבלן והתורם הוותיק לעמותה, שלום בלושטיין, צדוק ממסעדת מגנדה שבכרם, עו"ד חיים בסוק מעירית תל־אביב, נורית ואיז'ו שני (אולמי הרצליה ובתי הקולנוע לב), אהוד קינמון ראש עירית בת־ים. ■

מירל רזניק (מימין) מנגן לשמעון פרס ולרעייתו של ישראל פולק, רחל.

משנה לך איך את נראית?

"נכון, עם יופי טיבעי אפשר להסתדר, אבל... אפשר גם להגיע להרבה יותר".
"איפור, קוסמטיקה, אופנה... רק לאחר הקורס הבנתי באמת עד כמה זה משנה. יש הבדל! – הבדל בהופעה, הבדל בהרגשה. שינוי אמיתי."
"לדעתי – "מטמורפוז" משנה לכל אחת!"

מירי בוהדנה

מולה סנטר

קורס "מטמורפוז" – משנה לין!

שישה מפגשים של שלוש שעות. בהדרכת מיטב המומחים בישראל

תל־אביב: דיזנגוף 224. 231013, 238463־03. **חיפה:** ארלוזורוב 1 א', פינת הרצל 50. 663462־04.

קוסמטיקה

כל מה שרצית לדעת על העור שלך: מבנה, סוג, דרכי שמירה וטיפול, מניעת הזדקנות. התאמת מוצרי קוסמטיקה לכל משתתפת. דרכים לשימוש נכון ויעיל.

אופנה

האם תלויות לך "שגיאות" בארון? התאמת לבוש ואביזרים לפי מבנה גוף ונתונים אישיים. בניית מלתחה בתקציב נתון מראש. אילתור ומשחק עם הבגד. מגמות אופנה בארץ ובעולם.

התאמת צבעים

אילו צבעים מתאימים לך אישית? התאמת צבעי בגדים, אביזרים ותכשיטים, לגוון העור, השיער והעיניים. צבעים עונתיים. שילוב נכון של גוונים. התאמה אישית מיוחדת.

עיצוב־שיער

האם ה"תסרוקת" מתאימה לך? האם היא באמת "את"? התאמה והמלצה על תסרוקת אישית לכל משתתפת (לפי מבנה פנים ואישיות). בריאות השיער. מגמות ואופנות בינלאומיות.

איפור

התאמה אישית לפי מבנה פנים. "התחבולות" איפור מיוחדות: הסתרה, הבלטה, הדגשה וטישטוש. איפור יום ואיפור ערב. שלבי איפור. איפור לצרכים שונים: עבודה, מסיבות, אירועים.

התעמלות פנים

תנועה החדשה שמעוררת התעניינות ברחבי העולם: דרך מיוחדת לשמירה על עור חלק ורענן, על־ידי סידרת תרגילים יומיים מיוחדים וקבועים לשרירי הפנים.

תזונה נכונה

מה לאכול, מה לא לאכול, כמה לאכול ומתי? דיאטות נכונות ודיאטות מזיקות. הפסיכולוגיה שמאחורי "המשטר הדיאטטי". כיצד קובעים דיאטה פרטית לפי צרכים אישיים?

מוסדות, מקומות־עבודה, ועדי־עובדים וקיבוצים:
קורסים מיוחדים וסדנאות "מטמורפוז" של יום אחד. פרטים: פנינה, "מולה־סנטר". טל. 238463, 231013־03.
בוגרות "מטמורפוז" זכאיות להטבות מיוחדות:
★ *רכישת מוצרי איפור וקוסמטיקה בהתאמה מקצועית ובמחירים מיוחדים.*
★ *זכות לעיצוב־שיער אישי ב"מולה־סנטר", ע"י צוות המומחים המקצועיים.*
★ *חוברת הדרכה אישית, הכוללת את כל נושאי הקורס, ליישום פרטי בבית.*

מ ו ל ה - ס נ ט ר

איל בר

קורים דברים

בבזל לא שכחו

מסתבר שבבזל, שוויץ, חושבים עלינו: 300 אורחים לא יהודים – אנשי חוקה, ממשל, עתונאים ו"סתם" תושבים – הגיעו ארצה, לבדוק מה העניינים במדינה ש"המציאו" בעירם. בין השאר הם בקרו בבי"ס ויצו נחלת־יהודה, הנתמך ע"י ויצו שוויץ. ליוו אותם שם רעיה יגלום, נשיאת ויצו העולמית, וג'אן פייר קואש, השגריר השוויצרי הטרי בישראל, שהגיע אלינו לאחר 5 שנות שרות בארגנטינה. ■

לית קרן

רעיה יגלום (מימין) שוחת את סיכת ויצו לאן מרי קואש, רעיית שגריר שוויץ. בינהן – השגריר.

האדמיראל וראש עירית חיפה, אריה גוראל, פורסים את העוגה.

דגלים מקרם

מסיבת הפתעה לשגריר ארה"ב בישראל, תומס פיקרינג, נערכה בימים אלה על סיפונה של "בלנאפ", ספינת הדגל של הצי השישי, בפיקודו של מפקד הצי, אדמיראל קנדל מוהנדי. לכבוד האירוע הוכנה עוגת־ענק, עליה התנוססו דגלי ארה"ב וישראל עשויים מקרם.

פיקרינג הופתע כאשר הפך האדמיראל את מסיבת הקוקטייל המסורתית, אותה עורך הצי לידידיו בחיפה, למסיבת יום הולדתו. פרט לברכות ולנאומים – היו במסיבה גם שירי יום הולדת ובדיחות בעברית ובאנגלית. ראש העיר, אריה גוראל, סייע לאדמיראל מוהנדי לחתוך את העוגה הגדולה.

אמיר גילת

הבגדים היו גדולים מדי

אידה נודל, פרק נוסף בסידרת "פגישות". "הבגדים ששלחת לי היו גדולים מדי. בעשור האחרון בסיביר, איבדתי הרבה קילוגרמים ממשקלי" – לחשה אידה נודל על אזנה של ג'יין מונמן מבריטניה בעת פגישה מחודשת עמה שהתקיימה לאחרונה במלון "הילטון" בירושלים.

מונמן, אחת הפעילות המרכזיות ב"תנועת נשים למען אידה נודל" בבריטניה, (בעלה חבר פרלמנט), הגיעה במיוחד לישראל כדי לשוב ולהפגש עם נודל. הפגישה הראשונה בין השתיים היתה במוסקווה בשנת 1977. עד לפגישה המחודשת חשבה מונמן כי משלוח הבגדים היה מעשה צדקה, אך מסתבר שלאידה הוא גרם לבעייה. כל המשלוחים שהגיעו אליה עברו

אידה נודל (משמאל) וג'יין מונמן. לחץ על בריטניה.

בדיקה קפדנית של הק.ג.ב. בעבור הבגדים שקיבלה ממונמן – שילמה אידה 35 רובל קנס, סכום שהיה שווה למחצית ממשכורתה החודשית. הבגדים לא התאימו לנודל שרזתה ב־35 קילו, "אבל לא רציתי לאכזב אתכם. לקחתי את הבגדים ושילמתי את הקנס", גילתה האשה קטנה עם אופי הברזל.

מאז הפגישה במוסקווה, ב־77', נשמר הקשר בין אידה למונמן באמצעות מכתבים, חבילות וד"שים. מונמן מספרת כי תנועת הנשים שבה היתה פעילה, הפעילה לחצים כבדים על ראש ממשלת בריטניה מרגרט ת'אצ'ר ועל שר החוץ ג'פרי האו כדי שיפעלו למען שיחרורה של נודל. ■

אילנה באום

אדום ולבן

בצרפת חוגגים את השקת יין ההילולים כבר 400 שנים. בישראל רק החלו במסורת. חמש שנים בלבד – ותמיד באילת.

ב"כרמל מזרחי" אומרים כי את הילולת היין עורכים במקום שם מצויים הקליינטים. וכאלה יש באילת למכביר. עובדה: 25 אחוזים מכלל צריכת יין ההילולים בארץ –נלגמת שם, בעיר הדרומית. וכדי שחגיגת היין תהיה אכן הילולה לשמה, ערכו אותה השנה, קבל עם ועדת חובבי־יין, במועדון הלילה של מלון "ספורט". את היין טיבלו גם בטעם ולשם כך גייסו את אשפי המטבח של המלון, שסיפרו לחוגגים, הלכה לטעימה, כל אשר ניתן לדעת על מאכלי חלב וגבינות.

השנה היתה זו חגיגה כפולה. יין ההילולים האדום, מבציר ראשון של 1987, והשקת בכורה של המוצר החדש – יין הילולים לבן. הלבן מופק מענבי פרנץ קולומבר, המעניקים ליין ההילולים חמיצות גבוהה וטריות, ומכמות קטנה של ענבי סמיון הריחניים, המעניקים ניחוח מיוחד.

ב"כרמל מזרחי" מעריכים כי צריכת היין השנה תוכפל, ו־150,000 בקבוקי יין הילולים, אדום ולבן, ילגמו בארץ בחגיגה מתמשכת. ■

יהודית זילברשטיין

מנכ"ל "כרמל מזרחי" אברהם בן משה (שני מימין) מוזג יין הילולים למנהל מלון "ספורט" באילת, סטיבן איירס ולצוות הבידור של המלון האילתי.

קטנים

מי שבא להופעה הראשונה של הבלט של יאן פאבר בתיאטרון ירושלים קנה חתול בשק, אבל מי שבא להופעה השניה כבר ידע פחות או יותר למה לצפות. ובכל זאת היו כאלה שהופתעו: שמואל וולף, השחקן, פרץ בצחוק כבוש למראה שתי רקדניות שחפפו על הבמה את שערם של שני אבירים. דקה אחר־כך התליט ירון לונדון, שישב מאחורי וולף, שהוא תפס את הפרינציפ. קם ויצא. אחריו החל טפטוף רציני של קהל לעבר הדלתות... ★ ★ ★

צבעונית ומפחידה: "היפהפיה הנרדמת".

חזרה אחרונה.

עוד לא התאוששה התזמורת הפילהרמונית ממסעה לטלין וכ־בר "נפלה" לתוך חזרות אינטנסיביות עם הבלט הישראלי, לקראת בכורת "היפהפיה הנרדמת", שתתקיים במוצ"ש הקרוב בהיכל התרבות. שיתוף פעולה ראשון מן הכוריאוגרפית ברטה ימפולסקי לבין המנצח זאב דורמן.

בינתיים, במוצ"ש האחרון – הופעת טרום־בכורה בבית ידלבנים בקבוץ כפר מנחם. לפני ההצגה קפה ועוגיות "על הבית". בהפסקה מודיעים ברמקול לקחת את הילדים לשירותים. אווירה של הכיפק. הקהל לא נותן לרקדנים לרדת מן הבמה. ★★★

ביתה של קטיה פלטניק, אחות אסירת־ציון רוזה פלטניק, המה עשרות עולים מרוסיה ואסירי־ציון, במסיבה שערכה לאסיר־ציון ולדימיר סלפאק ולרעייתו ד"ר מאשה סלפאק, לרגל עלייתם לארץ. לצד הזמרת נחמה ליפשיץ, נראתה גם המשוררת ציפי שחרור, אשר הגיעה למסיבה בחברת דוד מרקיש, הסופר ואסיר־ציון לשעבר. "לעזור לעולים החדשים להיטמע במסגרת הקשה שלנו, זו יצירה בפני עצמה", אמרה שחרור ■

יהודית חנך

כן למי

היא
"עד לאן א
מוכנ
להגיע"

היא
"יותר ממה
שאתה מתא
לעצמך".

הוא
"את לא תעי
אני מוכן
להתערב
איתך".

היא
"עד מעל
הברך.
חצאיות
קצרות כאלה
תוך שישה
חודשים.
התערבנו".

שעת קוקטייל בבאר של הארי בככר הנובר, אחד מאזוריה העסקיים המבוקשים של ניו־יורק. אבל לשיחה על כוס משקה בין הבנקאי לבת שיחו, מומחית לניירות ערך, אין כל קשר עם המסחר במניות או עם התמוטטות הבורסה.

"עד לאן את מוכנה להגיע?" שאל הבנקאי.

"יותר ממה שאתה מתאר לעצמך", ענתה המומחית.

"את לא תעיזי. מוכן להתערב אתך".

"עד לכאן", אמרה והרימה באיטיות את שולי חצאיתה, מספר ס"מ מעל הברך. "חצאיות קצרות כאלה בתוך שישה חודשים. התערבנו".

אין ספק, חצאית המיני, שיצאה מן האופנה בראשית שנות ה־70, חוזרת. אבל נשאלת השאלה, אם יותר מאשר מיעוט קטן של נשים בארה"ב אכן ילבשו אותה.

למעצבי אופנה ובעלי חנויות עניין רב בתשובה. הם צברו מלאים של חצאיות קצרות בשווי מאות מליוני דולרים לעונת הסתיו, שבה הם מצפים לתחיית המיני הגדולה.

כבר מתחילים לראות ברכיים של בובות חלונות־ראווה ושל מספר לקוחות. הנרי בנדל מגיב בעניינים נוצצות על מכירות למעלה מ־70 חצאיות עור, באורך 47 ס"מ בלבד, בשבוע הראשון של יוני. נשים אחדות אפילו עוברות ניתוחים פלסטיים כדי להסיר ורידים מרגליהן על מנת שיוכלו ללבוש את החצאיות הקצרות ללא בושה.

אינגריד דרוטמן, 39, פציינטית במרפאתו של ד"ר רונלד שרמן בשדרה החמישית בניו־יורק, אומרת כי היו לה רק "ורידי עכביש" שהוסרו מירכיה. "ראותי מה קורה עם אורך החצאיות", אמרה. "נשים שירצו להרגיש צעירות, ילבשו אותן קצרות יותר".

איש אינו הולם בתופים חוץ

יותר מג'ון פרצ'יילד, עורך עתון הנשים "ווינן דיילי", שהעניק לחצאית הקצרה את חותמת האישור של המימסד האופנתי. (מצד שני, פרצ'יילד הוא האיש שב־1969 ו־1970 הכתיר את ה"מידי" ביש המזל כמוצר האופנתי החם ביותר מאז עלה התאנה).

גם אמצעי הפרסום בעתונים ובכתבי העת עסוקים בקידום מכירות נמרץ של החצאית הקצרה. הסגנון החדש מעורר התנגדות רבה אצל נשים וכן אצל אחדים מן הגברים. קידום המכירות של החצאית הקצרה

הביך נשים רבות, אומר אלן ג. מילשטיין, המוציא לאור של "פאשיון נטוורק ריפורט", פרסום של ענף האופנה.

"מה, למשל, אמורה לעשות אשה בת 140?", שאל. הוא כינה את חצאיות המיני "לא הגונות ולא נוחות", והוסיף: "קודם הייתי רוצה לראות את קלווין קליין לובש מכנסי מתאגרף קצרים באמצע חודש ינואר בניו־יורק".

למעצב האופנה קליין אין כל כוונה להגיב, אבל הוא אכן סבור כי נשים צריכות ללבוש חצאיות קצרות. "אשה מודרנית, בעלת גישה מודרנית, שאיכפת לה מבגדיה, רוצה קצר", הוא אומר. "נראה שיש הסכמה מלאה שחצאיות ארוכות נראות מרושלות ומשעממות. נשים בשנות ה־30 וה־40 שלהן אינן רוצות עוד בבגדים אלה. עבר זמנם".

עורכת "קוסמופוליטן", הלן גורלי בראון, בת 65, לובשת חצאיות באורך 55 סמ – שמונה סמ מעל הברכיים. זהו המראה החדש, היא אומרת, "אם היה מדובר בבגדים מן החלל החיצון או באורות מרצדים סביב השדיים, אולי היה הגיוני להגיב בפה פעור. אבל כאן לא מדובר בשינוי אקזוטי במיוחד". נערת ה"קוסמו", היא אומרת, "עסוקה בקיצור כפלי החצאית שלה".

אלן גודמן ואימות בומבק אינן נערות "קוסמו". כבעלות טור המתפרסם בתפוצה רחבה, הן מתנגדות למיני. "אומץ, אחיות", יעצה גברת בומבק לידידותיה למאבק השונאות מיני בטור שכתבה, "צימצמו שורות והחזיקו מעמד".

בטור שלה הזכירה גברת גודמן עד כמה מסורבל היה המיני, כשהיה צורך להתיישב או לצאת ממכונית. היא אומרת בראיון, "באמת קשה להשתתף בפגישה רצינית, כשרואים לך את המפשעה, סליחה על הביטוי".

אויבת נוספת של המיני היא הפמיניסטית בטי פרידמן: "הייתי רוצה לקוות שכעבור 20 שנים של שיחרור, נשים יהיו משוחררות מסוג זה של תמרון", אמרה. "יש כל כך הרבה חופש תנועה בחצאית ארוכה, גולשת. אני מקווה שישארו הרבה קולבים של חצאיות מיני לא מכורות".

השאלה הגדולה לגבי עסקי האופנה היא כיצד נשים עובדות ונשים מרובות ילדים ילבשו את המיני. רבות טוענות שלא תלבשנה אותה. ג'ויס מקלור, אשת יחסי ציבור ניו־יורקית, אמרה: "אי אפשר כל הזמן למשוך למטה את החצאית באמצע ישיבות, כפי שעושים כשלובשים מיני".

ברנהרד הולצמן, יו"ר "הארוו בנארד", שמעצבים ומייצרים בגדים לנשות קריירה, אומר שנשות עסקים ומקצוע ילבשו חצאיות קצרות יותר בהשוואה לשנים האחרונות, אבל לא מיני.

"נשים אומרות לא", הוא אומר. "שום שגעון אופנתי לא ירתיע אותן. האשה העובדת רוצה להצטייר כבן־אדם אמין המוכר רעיונות, ולא כפרובוקציה גופנית. והנקודה העיקרית היא, שנשים אינן רוצות להראות כאובייקטים מיניים". אבל הוא מוסיף, שהן עשויות ללבוש חצאיות מיני "בקיץ, בשביל הכיף".

קמעונאים רבים מאזנים את הסיכון על ידי הצגת מגוון עשיר של חצאיות באורכים שונים. "באוניות בדרך מן המזרח הרחוק לכאן יש טונות של חצאיות ארוכות, שהוזמנו לפני שנה עבור עונת הסתיו והן מיועדות לאמריקה הממוצעת", אומר מר מילשטיין מ"פשיון נטוורק ריפורט". "הממוצע של ארה"ב אינו בוורלי־הילס או בלומינגדייל".

יש אחרים המתנבאים כי המיני יהפוך ללהיט גם כיום. "החצאית הקצרה התחילה את העונה חזק", אומר מר הולצמן מ"הארוו בנארד", אבל היא "כבר לא עובדה מוגמרת".

וקונה ב"מייסי'ס", שמישמשה בין קולבי החצאיות הקצרות והארוכות, החליטה לוותר על קבלת החלטה. "לעזאזל עם כל זה", אמרה, "פשוט אלבש מכנסיים". ■

(שרות "מעריב")

חוזרים להוליווד

בשנות ה־60 התמרדו האמריקאיות וסרבו לחשוף רגליים במיני. הן הצטרפו למצעד הרגליים החשופות רק אחרי שהיה לאופנת הכל, בארצות אחרות. גם עכשיו, אזורי החשיפה מוגבלים לערים הגדולות, שבדרך כלל רק בהן רואים את חידושי האופנה. סניפי הרשתות, שקהל היעד שלהן הוא נוער פלוס: "גאפ", "אספרי", "דה לימיטד" ועוד, דוחפות חזק את המיני, אבל לא רק שם רואים אותו. גם ב"בלומינגדל" ו"בנימן מרקוס", שם מצטיידות המליונריות במלתחה חדשה.

האמריקאיות קיבלו את הרגליים החשופות בהתלהבות. לפי המסורת ההוליוודית, רגליים ארוכות וחטובות נחשבו מאז ומתמיד יתרון, שראוי להבליטו.

הפעם, אפילו הפמיניסטיות – שבמהפכת הרגליים החשופות של שנות ה־60, כשהתנועה היתה בתחילתה, השמיעו קריאות נגד הברכיים החשופות – שותקות עכשיו. ■

משפחה
דבורה שפירא

הקצב שלה. הקצב שלו.

צברית מחוספסת וישירה עם זכרונות של ילדות קשה, רופאת ח"ן ראשית לשעבר, נשואה בנישואים מאוחרים לאלמן אמריקאי קשיש, אמיד, שכיהן כנשיא "מועדון הנשיאים" בארה"ב. חיי החברה התוססים נמאסו עליה, את הסיפוק היא מוצאת דווקא במפגש הגינקולוגי עם נשות בני־ברק.

ד"ר אסנת וכסלר מחנה את האאודי 80 שלה בחניון המשופע, בסמוך לשרשרת קוטג'ים מדורגים, שהעליון בהם הוא ביתה. המנקה הפיליפיני שלה, האמון על סדר יומה, מני־תר בלאט מן המדרגות, גוהן אל אחורי המכונית ושולף משם סלי ניילון עמוסי מיצרכים, לשאתם אל הבית. היא עולה כבדה, לבושה חולצת טריקו בוטיקית, מרושלת מעט ורוטנת על סדר יומה.

רוהרת אל הסלון רחב הידיים, מתעלמת מכיסאות פינת האוכל הרכובים עדיין על השולחן, היא פולטת באינטנסיביות: "כן, זה בית ענק שצריך לתחזק וכל זאת עם סדר יום עמוס". אין סוף תמונות תלויות על הקירות בצפיפות, מיעוטן של ציירים ישראליים ידו־עים, כמו לבנון והולצמן ורובן של ציירים כמעט אנו־נימיים. יתכן אצלה פרץ של רכש תמונות לא מבוקר בתערוכות ביתיות.

יש קישוטים רבים מנסיעותיה למזרח הרחוק, שהיא מאזכרת אחד לאחר; אוסף בובות עתיקות מוצב בוויט־רינה בעלת תאורה מיוחדת בדיוטה התחתונה של הבית, וכלי כסף איכותיים, שבעלה היהודי־אמריקני "ירש" מתקופת נישואיו הראשונים בארה"ב, מוצבים בשירה ליד שולחן האוכל.

הרצליה. בית שעטנז טיפוסי של ישראלים חוזרים מאמריקה, כזה שיש בו כורסאות וספות רכות, רהיטים דמויי עתיקים וליקוט מזכרות מכל עבר. "הבית סתום, לא ארכוש יותר", היא מבטיחה לעצמה.

תאומיה בני ה־13, בן ובת, חוזרים מבית־הספר. דקי־קים וזהובים, יורשי הגנים של הבעל. האשה, בשלהי שנות הארבעים שלה, בוחנת אותם בקפידה מהולת רכות, ומכריזה ש"כל החיים בבית סובבים סביבם". וכ־שתגיע לשיבה, אם תגיע, תירכוש להם בתים ותבקר אותם עם סירים וכהם דברי מאכל. אמא יהודיה. צריך לעבור כיברת דרך נכבדה, אולי מתסכלת, על מנת להגיע למסקנה כה נדושה ואמיתית לגבי רבים.

סיכום חייה הפורמאלי רצוף בהישגים ובקשיים: רופ־אה גינקולוגית, נישואין מאוחרים לאלמן אמריקני, אופטומטריסט ד"ר וויליאם (ביל) וכסלר, שכיהן כני־שיא העולמי של "בני־ברית" וכנשיא "מועדון הנשי־אים" רב ההשפעה בארה"ב; ארבע שנות חיים בארה"ב ושיבה לארץ; רופאת ח"ן בחיל האויר; רופאת ח"ן רא־שית בצה"ל; פרישה מן הצבא ועבודה בקופת־החולים המאוחדת בהרצליה ובבני־ברק, התנדבות רפואית אחת לשבוע במחלקת הנשים של המרכז הרפואי ע"ש שיבא, חיי חברה ספק ישראליים ספק אמריקניים, התעייפות מהם, עם השנים הנערמות עליה – וכל ההיסטוריה האישית הזו מלווה בחוסר שקט אישי, שאינו מרפה ממנה.

"מהיום שפקחתי את העיניים, צמחתי להיות עצמ־אית, אולי בגלל ילדות קשה. לומר שאני מאושרת מזהז אני לא. גם אני רוצה לפעמים להשען על מישהו, וזאת למרות שהותניתי להיות פמיניסטית ונמאס לי להיות כוח", היא מתיזה מילים ללא הצטעצעות.

שורשים בלודג'

ההורים, ההורים. השורש, ההטבעה המכריעה על חיינו. היא מביאה אלבום ישן, שבחזיתו תבליט כסף, ומראה בגאווה תמונות של אמה בבחרותה. אשה מסור־גננת, המפגינה בצילומים תחלופת כובעים מרהימה.

אומנם, שורשי אמה ואביה ניגעצו בלודג', אבל ניחו־חות צרפתיים דבקו באם, עת למדה בכנסי רפואת שי־ניים. אביה לוטש בבלגיה, בלומדו שם הנדסת טקסטיל. בית רוויזיוניסטי, כביכול בורגני, בצפון תל־אביב הקטנה. מאוחר יותר תציין, שהיה זה בית מפורק, בו כל אחד חי את חייו, ומשכך, לא היתה ברירה אלא לשול־חה בגיל ארבע לכפר־חיים, לפרק זמן קצר, שם גודלה בידי מעין מישפחה מאמצת. "היא לא יכלה להתמודד עם גידולי".

בבית־הספר "תיכון חדש", תחת הנהלתה הנאורה של טוני הלר, מודברת תחת ההשקפות הפוליטיות של הה־ריה, סירבה ללבוש ביום שישי חולצה כחולה, כנהוג אז במוסד. פרינצסה, קראה לה בספק לעג טוני, ולא הת־אנתה לה, בשל היותה תלמידה טובה. "המוסד הזה היקנה לי ערכים, אהבה לאמנות ורצון לעבוד", היא אומרת.

עם תום שירותה הצבאי החליטה ללמוד רפואה, אך לא התקבלה לאוניברסיטה העברית. "המישפחה שלנו לא היתה חזקה בפרוטקציה", היא מציינת עניינית, "לכן נסעתי לג'נבה ללמוד שם, מבלי לדעת מילה צרפתית".

במשך ארבע שנים חייתה שם לבד, לבד. הקהילה

ד"ר אסנת וכסלר, הרצליה, סוואנה־ג'ורג'יה, הרצליה. צילום: בני גלזר

היהודית לא נורעה אז בחמימותה כלפי הישראלים שלמדו בשוויץ. את השנה החמישית והשישית עשתה כבר באוניברסיטה העברית, תומכת עצמה חלקית במ־שמרות לילה, שביצעה במחלקה האונקולוגית־כירור־גית ב"הדסה". "זה לא שההורים לא נתנו לי. מעבר לגבול מסויים לא רציתי לקחת מהם כלום".

חברים השפיעו עליה להתמחות ברפואת עיניים. היא ניסתה, הסתלקה מהרעיון כעבור חודשיים, ועברה למחלקה הגינקולוגית בבית־החולים הקריה, תחת הנ־הלתו של פרופסור נרב סופרמן. בשנת 1970, התגייסה שוב לצבא, הוענקה לה דרגת סרן והיא עבדה שלוש פעמים בשבוע במירפאת החיילות במחלקת הנשים של המרכז הרפואי ע"ש שיבא. כך במשך שנתיים.

פגישה עם רייגן

צברית מחוספסת וישירה, כבר רופאה ובת 31, פוג־שת בד"ר וויליאם (ביל) וכסלר, אופטומטריסט אמריק־ני־יהודי, בן 58. האיש אלמן ולו שלושה בנים, האחד בגילה ושניים מהם נשואים. הוא מגלם לגביה את מהות הליטוש, דמות כל־אמריקנית ועדיין מאוד יהו־דית־איראליסטית. ניצוצות של משהו מהעולם הגדול. בתוקף כהנו במישרות בכירות ב"בני ברית", הוא נפגש ומצולם עם נשיאי ארה"ב, ריצ'ארד ניכסון ורונאלד רייגן. פגישה שתועדה בתודעתה או כזכיה פרטית גדו־לה.

היא מתאהבת בו והולכת אחריו לסוואנה־ג'ורג'יה, עיר מגוריו. טרם עזבה את הארץ, היא נוטלת חופשה ללא תשלום מן הצבא. נשמע זוהר, אך אלו הם נישואי תערובת, על כל המכשלות המוטמנות להם, מעבר לפ־ער הגילים בין השניים.

"לא ניסיתי כלל להתאקלם שם", היא מתיזה, "לא ניסיתי להיות יהודיה מקומית. חייתי שם במצב של טרנזיט. אילו רציתי לשנות את המנטאליות שלי, יכולתי, אולי, להצליח. ומה רע שסז", היא מהרהרת בקול, "אבל היתה בי מאניה לחזור לארץ. בדיעבד היא אינה מוצדקת מהבחינה הבין־לאומית, אך מועילה בא־מות החשיבה הארץ־ישראליות. הצליחו לשטוף לנו את המוח בציונות".

בשנתיים הראשונות לשהותה שם, מתוך הארבע, התמחתה במיילדות במרכז הרפואי באטלנטה, מתגור־רת בקומה השלוש־עשרה בבית־החולים ומקיימת עשר תורנויות בחודש. חיים מעוטי שינה. "המקצוע הזה דו־רש השקעה אדירה". בסופי שבוע נפגשה עם בעלה, הכירה את בניו הבוגרים וקיימה עימם יחסים תקינים־רופפים.

"לביל כבר יש נכדה בת עשרים וחמש מהבן הבכור שהוא בגילי, והבן הצעיר הוא כבר רופא. אף אחד מהם אינו חולם לעלות לארץ. מובן שבעת נסיעותינו לא־רה"ב אנו מתראים עימם, והבן האמצעי הגיע בקיץ שעבר עם מישפחתו והתארח אצלנו. לסיכום: יש לו בנים נחמדים, בעלי מנטאליות אחרת", היא מנסחת בזהירות מרובה.

קורס צניחה

עם סיימה את התמחותה נולדו תאומיה והגעגועים לארץ גברו. בהיותם בני שמונה חודשים חזרה לארץ, בעוד בעלה "סוגר עינייניו" שם. הוא "עשה עליה" לא־רץ כעבור חודשים, מגשים את ציוניותו מבורח השת־לשלות מאורעות חייו.

היא חזרה לצבא, ותמה על חוזה ארוך שנים, סיימה שנת מחקר, במסגרת ההתמחות של כל רופא, במכון

(המשך בעמ' 44)

ÖKO_SYSTEM
ÖKO חסכון 20% באבקה AEG

AEG גרמניה
מציגה את:
ÖKO - LAVAMAT 525 מכונות הכביסה
צעד גדול לפני כולם!

AEG - גרמניה, היתה הראשונה בהצגת מכונות הכביסה האלקטרוניות בישראל, נאמנים למסורת של איכות וקידמה טכנולוגית, AEG מציגה את מכונת הכביסה האלקטרונית ÖKO - LAVAMAT 525 עם יתרונות בלעדיים - ללא תחרות - ובמחיר המפתיע ביותר בשוק הישראלי.

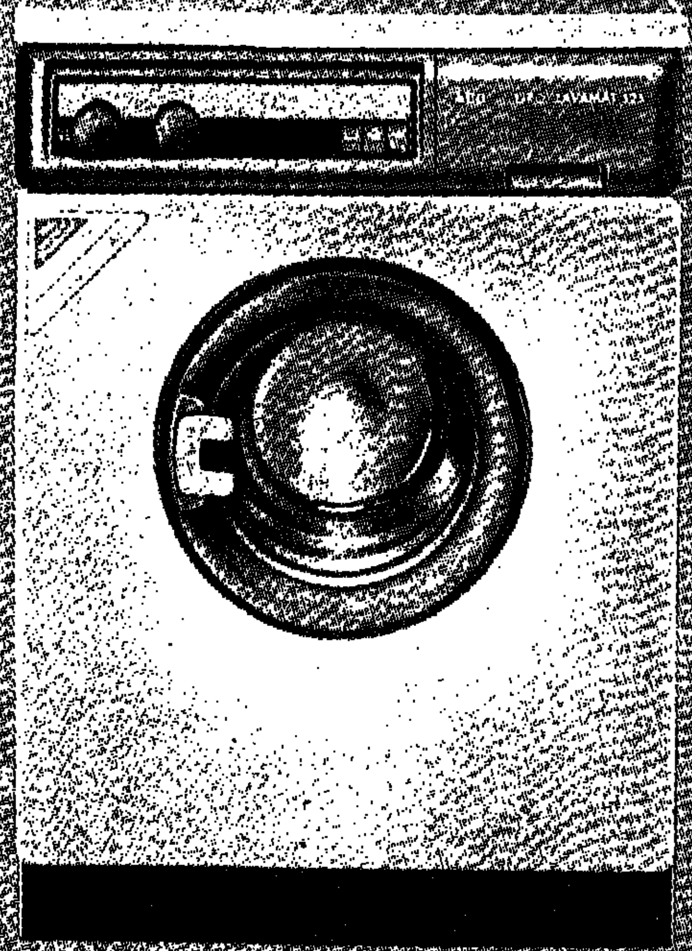

5 עד 5 ק"ג כביסה
תאוצת סחיטה פרוגרסיבית
EVIS

יתרונות נוספים:
* משטח עבודה עליון מתפרק להתאמה להרכבת BUILT IN מתחת לשיש

AEG

להשיג בחנויות המובחרות ב:
תל-אביב: אליאס - ה' באייר 20 כפר המדינה. אלקוסר את כהן - הרצל 15 טוקיו - אלנבי 66 חשמל סופר - אלנבי 111 אדיר - אלנבי 55 הכל לבית - רמב"ם 13 טרקלין חשמל - רב-מכר צומת מלילות. מ.ש.י - בן יהודה 1 סנסור - ויזנוף סנטר פרידמן - גורדון 39 פס' 1 - בן יהודה 24 חללית - אבן גבירול 76 לכל - שד' ירושלים 29 יפו ב.ד.ה.ב. - ברודצקי 43 רמת-אביב. ירושלים: הניג יונה - לונץ 10 סלון ירושלים - יפו 97 שיר יחזקאל - יפו 117 פרידלנדר - יפו 52 לוסטיג - שטראוס 29 מרכז ירושלמי - יפו 30 אחים לוי - קלומציון המלכה 8 אמפיסל - יפו 68. חיפה: טרקלין חשמל - הנביאים 25 טרקלין חשמל - שד' ההסתדרות 44 צ'ק פוסט אזרית מכשירי חשמל - רח' כטיב 2 סלון ביאליק - ביאליק 3. אילת: חנכסן - שד' מריאן אשדוד: רשת ד' - סרכז מסחרי ד' אשקלון: קרן אור - הרצל 22 כהנא - רח' צה"ל 1 כחלון - הרצל 9. באר-שבע: ת.א.אלקטרוניקה - העצמאות 28 סלון אדיב - ק.ק.ל 96 סימון אלקטרוניקה - הרצל 78 הנשיאים - מרכז רסקו באקה-אל-גרביה: אל אנואר - סקלרי בית-שאן: אחים עזרן - מרכז מסחרי רסקו. בני-ברק: לוסטיג - ירושלים 12 מאיר יוסף - רבי עקיבא 41. אלקטרוסנטר - רבי עקיבא 111. בת-ים: מ.ש.י - רוטשילד 34 סלון חוד - בלפור 48 גבעתיים: נתנאלי - כצנלסון 18 מיכאל - ויצמן 16 הרצליה: סלון הרצליה - סוקולוב 59 וריו טלויזיה - סוקולוב 53 חדרה: א.ג. אלקטרוניקה - מעבר פלטרין ד.פ. אלקטרוניקה - הנשיא 21. ע.י. אלקטרוניקה - מעבר פלטרין. חולון: סלון סבוי - סוקולוב 77 אמזו - סוקולוב 65 חצור הגלילית: חשמל כהן - מרכז מסחרי. טבעון: לא.ד.ה. - ככר בן גוריון 11. טבריה: קוו - רח' הגליל אלקטרו חן - רח' הגליל. יבנה: עיני - דרך רחובות 3 מגדל העמק: ש.ר.ט - מרכז מסחרי נהריה: טלסטאר (ליבוביץ) - שד' געתון בנין אגד נס ציונה: פינקלשטיין - ויצמן 25 נתניה: פיקס אברהם - הרצל 51 מ-אלקטריק - סד' בנימין 12 כת-קסם - הרצל 30. עפולת: ש.ג. שירס (שושני) - ברנר 3. פתח-תקוה: ברק - חובבי ציון 30 קוש - חיים עוזר 1 רדיו אורון - חיים עוזר 10 צפת - חדד - רח' ירושלים קרית אתא - ש. קימל - העצמאות 92 ויזגר - מרכז שביט. קרית מלאכי: עובד ניסים - מרכז מסחרי. קרית מוצקין: אוסור-פלנ - מרכז רב-מד. קרית שמונה: פרס (סלון 2000) - התחנה המרכזית. ראשון לציון: בן-דיקרי - ביאליק 12 ברנפלד - רוטשילד 39, רוטשילד 79. רחובות: להט - בית הפועלים 6 רמלה: אסתר אוניברסל - ביאליק 2. רמת גן: רדיו אשר - הרואה 24. שירי דור - ביאליק 59. סנסור - קניון. רעננה: אבי רוזני - אוסטרובסקי 11 רשת השקם וטרקלין חשמל רשת החיפר שוק (רשימה חלקית)

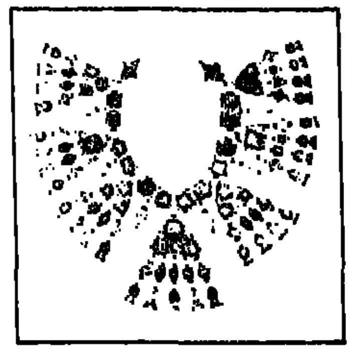

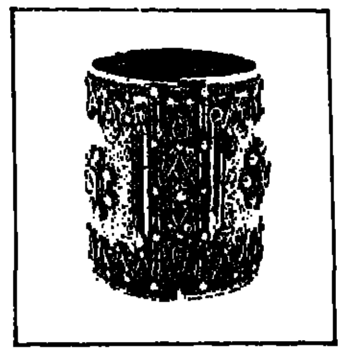

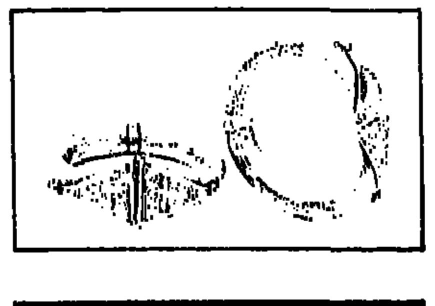

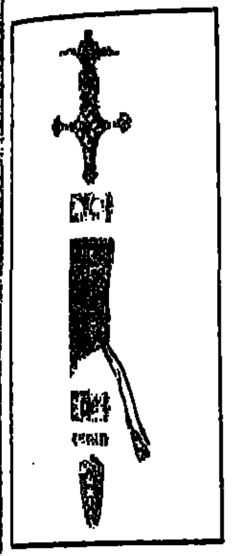

מכון לאמנות האיסלם בירושלים. מלך מרוקו שמע על אחד האוספים המוצגים כאן. רצה לרכוש אותו בסכום עתק, אך בעליו העדיף להשאיל את הפריטים למוזיאון.

גם מוחמד ענד טבעת

ת ערוכה נדירה בהיקפה, של כ־700 פריטים של תכשיטים ממדינות האיסלם, מוצגת בימים אלה ב"יד ל.א. מאיר – מכון לאומנות האיסלם" בירושלים.

הקוראן מתייחס לתכשיטים בשוויון נפש, אבל ל"חדיף", התורה שבעל פה של האיסלם, יש יחס עויין לתכשיטי זהב וכסף, בעיקר לגברים, אם כי לפי ה"חדיף" עצמו, מוחמד הוא שהחל את השימוש בטבעות חותם, אחרי שקיסר חבש סרב לקבל מכתב בלתי חתום ממנו. מוחמד הכין אז לעצמו טבעת מכסף, עליה חרט את המלים "מוחמד שליח אללה" – ובכך נתן הכשר לכל הגברים לענוד טבעות.

כארבע שנים של חיפושים קדמו לפתיחת תערוכת התכשיטים ב"יד מאיר". מנהל המוזיאון דר' מוריה והאוצרת רחל חסון הגיעו לאוסף של כאלפיים פריטים. חלקם, מן האוסף הקיים של המוזיאון ומרביתם מאספנים ומסוחרים פרטיים. מלך מרוקו, ששמע על אחד האוספים המוצגים כאן, רצה לרכוש אותו בסכום עתק, אולם בעליו העדיף להשאיל את הפריטים למוזיאון. אחד המוצגים בתערוכה הוא שרידי כלי־עבודה של צורף מהמאה השביעית־שמינית. את הכלים השאילה לתערוכה אשה מרמלה, העוסקת בארכיאולוגיה באורח פרטי (אולי לצרכי מסחר) אשר בצעה חפירה פרטית ובה נמצאו הכלים.

בתערוכה מוצגים עגילים, עטרות, מחרוזות, אבנטים, קשוטי ראש, צמידים אצעדות וקישוטי רגל. הכל מכסף, זהב ואבנים טובות. גם נשים שאינן משתגעות על תכשיטים, לא תשארנה אדישות מול האוסף הזה של כמה מאות "מידידיה הטובים".

בינואר תעבור התערוכה לגרמניה. עתה מתקיים מו"מ להציג את התערוכה הזו במוזיאונים נוספים בעולם. ■

אילנה באום

קווינסי מודל
אופנה לצעירות
מבחר משגע לחורף של חליפות, חולצות, שמלות, וחצאיות בגדי הריון ומידות גדולות.
קווינסי - האופנה לכל עונה!
יצור ושיווק בסיטונות וליחידים
חנות המפעל:
הרצל 24 ת"א, קומה א', טל. 03-5102003
Queency MODEL

בואי להתלבש במשכית
על כל קניה מעל 100 ש"ח
חמסה גדולה מכסף טהור
הגיעו
• אופנת החורף בעיצוב גרי מליץ ואחרים
• אביזרי אופנה חדשים
המבצע כולל:
מתנות ★ תכשיטים ★ מפות ושטיחים
על כל קניה מעל 150 ש"ח
אפשרות ל־2 תשלומים
תל־אביב פרישמן 13 טל. 03־230434
ירושלים הרב קוק 12 טל. 02־227941
רמת־גן ארלוזורוב 1 טל. 03־735717

יחסי ציבור	תעופה	קונגרסים	ירידים	מכירות

מכון מיל"ה – בית־הספר לדיילות
פותח במלון דן בתל־אביב קורס ל:
דַיָּלוּת
דַיָּלִים – דַיָּלוֹת
מסיימי הקורס המוכשרים יומלצו לתעסוקה.
פרטים והרשמה במרכזים הבאים:
■ תל־אביב: מלון דן ת"א, בימים ב' וד' בשעות 14.00–18.00.
■ בפתח תקוה, בית מיל"ה, בר כוכבא 63 בכל יום, בשעות 9.00–16.00
תעודות גמר תוענקנה למסיימים • פניות טלפוניות לא תיענינה

"הסוד" להרזיה...
שהתגלה במקרה על־ידי עקרת בית מז'נבה - האם הוא יעיל?

מאז פורסם לראשונה בישראל, בחודש פברואר השנה, ה"פטנט" של דניאלה שוואלייה, יצאו לאור 3 מהדורות של ספר זה ו־12,144 נשים וגברים קראו וניסו את שיטת ההרזייה ללא צורך במשטר של דיאטה.

אנו מביאים מספר תגובות, המעידות על התוצאות שהושגו, בצד ראיון עם דניאלה שוואלייה.

מאת ניקול קארפאנטייה

לאותם נשים וגברים שהתקשו לרזות, או שהפחיתו ממשקלם אך לאחר־מכן חזרו אליהם הקילוגרמים המיותרים יש עכשיו סיכוי לרזות!

השיטה, שהתגלתה במקרה על־ידי עקרת בית מז'נבה, מצליחה במרבית המקרים. היום, אנו יכולים להעיד על אנשים שהפחיתו עד 36 קילוגרם ממשקלם, מהם 6 קילוגרמים כבר בשבוע הראשון להרזייה - וזאת ללא משטר של דיאטה נוקשה, ללא תרופות וללא הכרח בתרגילי התעמלות.

במעט ולא יאומן, ובכל זאת התגובות אותן אנו מקבלים מכל רחבי העולם מדברות בעד עצמן. ממדינות שונות מאשרים לנו אלו שניסו והצליחו: "ניסינו שיטות רבות, השתתפנו בסמינרים, נקטנו אמצעים שונים, אבל שיטתה של דניאלה שוואלייה היא היחידה שסייעה לנו להפחית במשקל ולהישאר רזים".

כפי שתראו מהכתוב, השיטה של דניאלה שוואלייה שונה משיטות הרזייה אחרות. אפשר לבצעה במסגרת הבית ומחוצה לו, לכן, קל ליישמה גם למי שסועד מחוץ לביתו.

[redacted]

ה"סוד" התגלה!! זה ה"סוד" של דניאלה שוואלייה, אשר סייע לאלפי אנשים לרזות, למרות שלעיתים לא האמינו שהדבר יקרה.

מהו סוד־ההרזיה של עקרת־הבית מז'נבה

הנה הראיון שערכתי עם דניאלה שוואלייה

שאלה: גברת שוואלייה, אמרי לי כיצד התרחש הדבר?

תשובה: אני חושבת שהייתי מקרה אופייני לנשים רבות כמינו. אני אוהבת לאכול היטב, ומשמינה בקלות, בקלות מדי. הבעיה שלי היא שאני רוצה להיות רקת־גו. ראשית מפני שאני רוצה לשמור על בריאותי, וכשאת רזה, את חשה בטוב יותר. וגם מפני שאת יפה יותר, חיננית יותר כשאת דקת־גו.

אני חושבת שניסיתי את כל סוגי הדיאטות. לפעמים אחרי שלושה שבועות של עינויים - צנימים בלי חמאה וירקות ירוקים מבושלים במים - איבדתי שלושה או ארבעה קילוגרמים עלובים. אך ברגע שהתחלתי שוב לאכול באופן סדיר, הם חזרו. נעשיתי מדוכדכת ומתרגזת בנקל. שום דבר לא משך אותי עוד.

כמובן שניסיתי גם משככי־רעב. רזיתי במעט מאוד, ושוב ברגע שחדלתי מהם, מיד שבו אלי כל הקילוגרמים שהורדתי.

ואז, בבוקרו של יום חמישי אחד, קראתי בספר על הומיאופאתיה, שכתב אותו רופא אחד, משפט שהרשים אותי. הוא טען שאם פועלים לפי עצתו (עצה פשוטה מאוד), לא זו בלבד שאפשר לאכול ככל שרוצים בלי להשמין, אלא גם מורידים את הקילוגרמים המיותרים.

זה נראה יפה מכדי שיהיה אמיתי. מה עוד שהדבר נעשה ללא כל תרופה! זה נראה לי פשוט מדי.

שאלה: ובכל זאת פעלת לפי עצתו?

תשובה: לא תיכף ומיד. לא האמנתי בדבר. רק כעבור זמן, כשנוכחתי שכל השיטות שאני מנסה או שהן מונעות אותי מלאכול את מה שהשתוקקתי לאכול, או שאינן גורמות לי לרזות, אמרתי: "מדוע שלא אנסה את ה'פטנט' של הרופא ההוא, זה קל... ולעולם אין לדעת."

שאלה: ואז התחלת לרזות?

תשובה: בימים הראשונים לא הבחנתי במאומה. רק בבוקר היום החמישי שמתי לב לדבר. היה לי זוג מכנסיים שמכבר לא יכולתי ללבוש אותו, כל־כך צר היה. אותו בוקר הצלחתי ללבוש אותו בקלות. לעולם לא אשכח את הבוקר הזה. יצאתי מדעתי מרוב שמחה. ואז אמרתי לכמה חברות קרובות: "אני חושבת שמצאתי 'פטנט' לפיו אפשר לאכול כמעט בלי הגבלה, בלי לעשות דיאטה - ולרזות".

שאלה: ומה הן השיבו לך?

תשובה: כולן ניחכו. היה ברור שהן לא מאמינות לי.

שאלה: ומה קרה אחר־כך?

תשובה: המשכתי לפעול על פי 'העצה' של הרופא... והמשכתי לרדת. תשעה קילוגרמים בסך־הכול, וכפי שאת רואה בעצמך, כיום אני רזה. כשחברותי ראו כיצד אני מורידה במשקל, עוד קילו ועוד קילו, הן התקשו להאמין למראה עיניהן. חיי השתנו לחלוטין. שוב אני יכולה ללבוש בגדים שכבר לא העזתי ללבוש. בעלי אומר שאני מקסימה. ילדי גאים באמא החדשה. אני חשה בטוב הרבה יותר מאשר קודם. אלה באמת חיים שונים.

שאלה: וה'פטנט' הזה מצליח גם לגבי אנשים אחרים?

תשובה: רבות מחברותי היו זקוקות אף הן להורדה במשקל, והן ניסו זאת. כמוני, הפחיתו בין 2½ ל־3 ק"ג בשבוע. עכשיו כולן רזות...

גם אותה גברת שהיתה שמנה עוד מילדותה הצליחה לרזות. לגביה, זה היה בבחינת נס... מאז פורסמה לראשונה המודעה הראשונה, בחודש פברואר השנה, אנו מקבלים תגובות רבות של נשים וגברים שניסו - והצליחו. לגבי אחרים מהם זו פעם ראשונה שהפחיתו ממשקלם ללא משטר נוקשה של דיאטה.

אנו מביאים כמה קטעים מתגובות שנתקבלו מישראלים, אשר טרחו ושלחו אלינו את רשמיהם:

תגובות

"היתרון בשיטה שאפשר לאכול כל דבר שרק מתחשק. היום מצב רוחי מרומם מאד... היום אני נראית דקת גיזרה מה שכל הזמן חלמתי להיות. היום אני נכללת בין הרזות וזה פשוט פנטסטי!".

עמליה מימוני, רמלה

הפחתתי ממשקלי כ־4 ק"ג בשבועיים.

ב.ג., חיפה

הספר שיפר את מצב רוחי. כשקראתי את הספר הרגשתי שהוא נותן כח רצון. חלק מהדברים אני משננת לעצמי... ומעיינת בו כמו בספר תנ"ך.

יהודית מיכאלי, צור שלום

הורדתי 5 קילוגרם ממשקלי תוך 20 יום.

ש.ס., ת"א

שנים סבלתי מכאבי בטן ...
הצריכו אישפוז בבית־חולים ...
השיטה שיניתי את צירופי ...
והרי זה פלא, נעלמו ...
תודה לך דניאלה. יעל ...

משקלי ירד ב־14 קילוגרם ... חודשים.

נ.ג. ...

"בסיפרה אין לחץ על הפקו... בכפיה, אלא בשלווה ... הוא. הספר כתוב בצורה ... ונפלאה, ועם הרצון של ... תוצאות נפלאות".

רבקה ינלוי...

שאלה: אם כן, זה ... פועל, האם את מוכנה ... לי פרטים נוספים?

תשובה: אני מסבירה ... שכתבתי - "הפטנט שלי ... משטר של דיאטה". בספר ... מגלה את "הסוד שלי", וגם ... זה אוכל למסור לך כמה ... עליו:

- הוא אינו עולה פרוטה. ... בשום קניה מיוחדת.
- אפשר להשתמש בו מיד, ... ידע מיוחד.
- אין צורך בתרופות ולא ... התעמלות.
- הוא מאפשר לשפר את ... המזונות (ואולי זו קושי ... שהוא גורם להרזיה).
- ניתן לבצעו בבית או ... בטיולים או בנסיעה ...
- גם ילד יוכל לעשות זאת ... קושי מיוחד ביסטוס.
- הוא מאפשר להפחית, ... טח, בין 2½ ל־3 ק"ג ... וזאת גם אם אוכלים ... רטבים, עוגות, ממתקים, ... שמתחשק, ממש אין ... משמעותית אפילו יין ... אינם אסורים.
- השיטה נעימה, טבעית ... לבריאות.

כפי שכבר אמרתי לך, ... שגיליתי את 'פטנט' ההרזי... ניסיתי כמעט כל שיטה. ... וכל 'פטנט' הקיימים להורדה ... לרבות 'טריקים' אופנתיים: ... מיוחדים, כדורי אשכוליות ... שעועית, אננס... כן, אני ... חושבת שניסיתי הכול, כי ... לרזות היה גדול.

כל הניסויים שערכתי ל... רבות על כל מה שאינו ... אבל גם הרבה דברים ... אותם, כמו, למשל, לגבי ... מסויימים - ובדקתי זאת ... הפועלים ומשפיעים ... החסרונות הכרוכים בשיטות ... פות. חשוב לי, שדברים ... ידועים.

שאלה: את רונה בכן ... והחשבוני שלך?

תשובה: כן, מפני שריאשוני ... שניסיתי לימדו אותי ... עתם של מזונות מסוימים ... הבריאות. וכן דברים ... אותם בעצמי בהצלחה. ... שהנסיון שצברתי יכול ... לציבור רחב מאוד החייב ...

שאלה: מה מחיר ה"רזון ... בורי שלך?

תשובה: אילו מכרתי ... שווייו האמיתי, רק מעטים ... משגת לרכוש אותו. שיטה ... ללא משטר של דיאטה, ... שפועלת באמת, הינה ... יסולא בפז. איני מגזימה ... קובעת שלא מוכרת לי ...

לא קיימת - כל שיטה אחרת המאפשרת לרזות תוך שממשיכים לאכול ולשתות כרגיל. אני באופן אישי הייתי ברצון משלמת 500 שקלים ואפילו יותר, אילו יכולתי לקבל שיטה שכזאת... בוודאי כך היה נוהג כל אחד. זאת למרות שהשיטה אינה יקרה ומחירה 29.80 ש"ח.

נסי את 'הפטנט' של דניאלה שוואלייה - ללא התחייבות. כל הסיכונים עלינו!

...ורק אחר־כך תחליטי, רק אחרי שתפחיתי את הקילוגרמים המיותרים, תחליטי אם את רוצה שהדו"ח יישאר ברשותך.

זו הצעתנו:

אם את מורידה פחות מ־2 ק"ג בשבוע או אינך נלהבת, החזירי את הדו"ח של דניאלה שוואלייה בתוך 60 יום, ונחזיר לך צ'ק על־סך 29.80 שקלים, 10 ימים מקבלת החזרתך בדואר רשום עם החשבונית.

לפיכך, או שתורידי לפחות 2 ק"ג בשבוע, או שנחזיר את מחיר הדו"ח. וזאת ללא תנאי. בלי להציג לך שאלות. וזו התחייבות כתובה ומפורשת.

> **שי־הפתעה חינם**
>
> אם תשלחי את התלוש במודעה בתוך 10 ימים, תקבלי מתנה שימושית חינם. מתנה זו תוכלי להשאיר לעצמך גם אם תחזירי את השיטה ותבקשי החזר.

את אינך לוקחת כל סיכון.

את יכולה לערוך את הניסוי הזה מתוך סקרנות בלבד, כי אינך מסכנת אף לא אגורה אחת.

ומדוע אנו מעיזים, להציע הצעה שכזאת?

- מפני שאנו סמוכים ובטוחים שכאשר תורידי את הקילוגרמים המיותרים המכבידים עליך, תרצי שהדו"ח יישאר ברשותך.
- מפני שניקול קארפאנטייה פגשה בחברותיה של דניאלה שוואלייה; ראתה בתצלומים כיצד נראו 'לפני' ונוכחה שהן רזו באמת.
- מפני שניקול קארפאנטייה בדקה את ה'סוד' על שתי ידידות שלה. שתיהן הורידו 3 ק"ג כבר בשבוע הראשון.
- מפני שאין כל סיבה שמה שפעל אצל אחרות, לא יפעל גם עליך.

קיראי את הקטע הבא אם החלטת לערוך את הנסיון:

1) הנסיון הזה נערך ללא כל סיכון מצידך - כל הסיכונים עלינו - אם לא תורידי לפחות 2 ק"ג כשבוע, כל שעליך לעשות הוא לשלוח בחזרה את דו"ח דניאלה שוואלייה בתוך 60 יום בדואר רשום ובצרוף החשבונית ואז, נשלח לך בתוך 10 ימים מקבלת משלוחך צ'ק על־סך 29.80 שקלים.
2) את אוכלת כמה שאת רוצה ומה שאת רוצה. אין כל צורך שתחשני מאומה בארוחותיך.
3) את המחליטה אם את רוצה שהדו"ח יישאר ברשותך, או יוחזר לנו.

את גם יכולה להחזיר אחרי שהורדת במשקל. אנו בטוחים שלא תנהגי כך.

> **השוב!**
>
> בשל סיבה יוצא־הדופן של הצעת־ניסוי זו, שאינה כרוכה בשום סיכון לגביך, איננו יכולים להתחייב לגביה מעבר ל־9 בדצמבר 1987. גזרי ושלחי את התלוש הרצ"ב עוד היום, וכך אינך עלולה לשכוח.

• השיטה הופצה ב־17 מדינות. • מהדורה שלישית • כל המתכונים כשרים ומותאמים לארץ. • השיטה מתאימה לכל המשפחה (גם לגברים).

ניתן לרכוש את הספר גם ב"פרוזה" - דיזנגוף סנטר. ת"א ובחנות הספרים של עלינה - ככר המדינה, ת"א או בדואר באמצעות התלוש.

תלוש - נסיון ללא סיכונים

לסוד הרזיה של דניאלה שוואלייה

הצעה מובטחת עד ה־9 בדצמבר 1987

יש לשלוח את התלוש לכתובת:

הספרים השימושיים בהוצאת 'גראמה'

ת.ד. 16187, תל־אביב 61161

לבירורים או מידע נוסף, נא לפנות ל"גראמה" - רח' ארלוזורוב 82 תל־אביב 62647 טלפון 236293

הצעתך, לניסוי חופשי, ללא סיכון מצידי, מעניינת אותי. לפיכך, מוסכם ומובהר כלהלן:

1) עלי להוריד במשקל לפחות 2 ק"ג בשבוע.
2) עלי להוריד את כל הקילוגרמים המיותרים שלי.
3) אין צורך בשום משטר־דיאטה, ואני יכולה לאכול 'כראות עיני'.
4) לרשותי שני חודשי־אחריות בשביל לבדוק שהקילוגרמים המיותרים נעלמים... ואינם שבים.
5) אם אינני נלהבת בכל מאת האחוזים, אחזיר לך את 'תגליתה' של דניאלה שוואלייה בתוך חודשיים בדואר רשום ובצרוף הקבלה. במקרה זה לא אהיה חייבת כל הסבר, ולא יהיה עלי למלא כל תנאי - ואתם תשלחו לי בתוך לא יותר מ־10 ימים מיום קבלת המשלוח שלי, ובלי לשאול אותי כל שאלה, צ'ק על־סך 29.80 שקלים.

על בסיס אחריות זו, שלחו לי בהקדם בתוך אריזה דיסקרטית, ללא סימונים חיצוניים, את הספר "ה'פטנט' שלי לרזות ללא משטר של דיאטה", במחיר 29.80 שקלים + 2.50 שקלים דמי־משלוח, ובסך הכל 32.30 שקלים כולל מע"מ, וכמו־כן את שי־החינם המגיע לי.

□ אני מצרף/ת תשלום ב־ המחאת־דואר / צ'ק לפקודת 'גראמה'. (לא מזומן)

שם פרטי ________ שם משפחה ________

רחוב ________ מספר ________

ישוב ________ מיקוד ________ טל' ________

ת.ז. ________ חתימה ________

• עקב עיכובים בדואר יש לקחת בחשבון שהספר יגיע תוך כ־21 יום מתאריך משלוחו.
• הצ'קים יופקדו על־ידינו רק עם משלוח הספר.

אחריות

אם לא תורידי את הקילוגרמים המיותרים שבגופך ולא תישארי דקת־גו גם אחר־כך, החזירי את השיטה של דניאלה שוואלייה בתוך חודשיים, ואנו מתחייבים שיוחזרו לך בצ'ק סך 29.80 שקלים. צ'ק זה יישלח אליך בתוך לא יותר מ־10 ימים לאחר קבלת המשלוח ממך. וזאת ללא כל תנאי, ובלי שישאלו אותך כל שאלה.

(מודעה)

עיסוק

"אימת השכנים"

אראלה. האשה עם החצוצרה.
צילום: אביבה מץ.

אראלה בק־חיבובסקי בחרה בקריירה מסוכנת. לא לעצמה, לסביבה שלה. השכנים לא אוהבים אותה וזה בלשון המעטה. הם, השכנים היו מוכנים להתפשר על חליל צד, אולי כינור, אבל חצוצרה? זה לא.

למרות מתאתם המוצדקת, אראלה היא נגנית חצוצרה. בארץ יש כאלה אולי חמש. בתזמורת ממש, יש רק אחת – אראלה. נגנית ראשונה בתזמורת סימפונית חיפה. תמיד אשה יחידה בין גברים.

חיפאית מלידה, בוגרת בית הספר הריאלי, מסרבת לגלות את הגיל המדויק. בנה הבכור, בן 16, קצת מסגיר אותה, אבל לא נורא.

איך ילדה טובה מהכרמל מתחילה לנגן יום בהיר בחצוצרה?

"האמת שהתחלתי בכנור", אומרת אראלה, "וזה מפני שלא היה לנו כסף לקנות פסנתר. קנו לי כנור ואמרו לי לנגן. לא ידעתי אם אני מוכשרת או לא – אבל אבא שלי לחץ. רצה לפצות אותי על מה שהוא לא עשה בילדותו. הכנור תפס אותי. מצאתי עצמי יותר ויותר שעות בבית ופחות בחוץ, בחברת ילדים. אני זוכרת שהייתי מנגנת שש שעות בכל יום ומציצה החוצה, דרך התריס, מביטה בקנאה על הילדים למטה. בגיל תשע הבנתי שאני והמוסיקה זה לכל החיים. אבל הייתי מתוסכלת בגלל שכנור הוא כלי תובעני, דורש הרבה שעות של אימונים".

"באותה תקופה היכרתי בחורה שניגנה בחצוצרה ושמעתי את אדי קלברט. הצליל של החצוצרה מצא חן בעיני. החלטתי לעבור לחצוצרה ולהתמסר למוסיקה".

מגיל 13 מנגנת אראלה בתזמורת חיפה, בתזמורת גדנ"ע, ובכל מקום בו חיפשו נגנית חצוצרה. "תמיד הייתי הילדה היחידה בין גברים". בגיל 18 נסעה לפאריס, שם למדה שנתיים בקונסרבטוריון הבינלאומי הגבוה למוסיקה.

"כשהגעתי לפאריס, הם לא האמינו שאשה מנגנת בחצוצרה. אמרו שם בהתפעלות: 'ידוע שבישראל הבחורות הולכות לצבא, אבל זה שיש גם נגניות חצוצרה – זה מפתיע'. היו לי בעיות גדולות מאד עם שכנים. במשך שנתיים החלפתי שבע פעמים דירה. בכל פעם היו מסלקים אותי – למרות שניגנתי רק בשעות המקובלות. היתה זו דרך מצויינת להכיר את פאריס", היא צוחקת.

גם בארץ היו לה צרות דומות. "בבית הורי, היו השכנים שולחים את הילדים שלהם עם פחים גדולים, לפני הבית שלנו, והם היו דופקים על הפחים, כדי להטריד אותנו. רובם לא היו בכלל מדברים עם הורי".

אראלה בק, לא מסתפקת בתזמורת חיפה בלבד. היא מנגנת בתזמורת העיר נתניה, מלמדת בתזמורת הנוער של עכו־נהריה, יש לה רביעייה פרטית לכלי נשיפה מתכת, משתתפת בהצגות תיאטרון, הופיעה לפני ילדים בבתי־ספר כדי לקרב את הנוער למוסיקה, בוחנת ב"קרן שרת" (זכתה בעצמה שש פעמים למילגה מהקרן) ומטפלת במשפחה. איך מספיקים את הכל?

"זאת בעייה. מי שעוסק במוסיקה – לא גומר את עבודתו בשעה מסויימת. אין, בעצם, דבר כזה להיות פנוי למשפחה. אם רוצים לשמור על רמה – צריך כל הזמן לעבוד. גם בבית. אם אני עושה צליל אחד לא נכון – כולם יודעים שזייפתי. אין בתזמורת 20 חצוצרות, כמו שיש, לפעמים, כנורות. לאשה זה קשה. אני הרבה לא בבית. בעיקר בערבים. אבל הילדים שלי נולדו לתוך זה."

זה מקצוע גברי?

"בזמני לא היו בכלל נשים. היום יש כמה. כבר יותר מקובל שבנות מנגנות בכלים כבדים. אף פעם לא הפריעה לי העובדה שחצוצרה זה כלי גברי. לא הפריע לי להימצא רוב הזמן בחברה גברים. להיפך. יש לי יותר חברים מחברות. הם פחות קנאים, יותר מפרגנים. החצוצרה, באופן מסורתי, שייכת לגברים. פעם זה היה כלי של מלחמה וציד ולכן – מחוץ לתחום לנשים. בניגוד למה שחושבים – חצוצרה אינה כלי של כוח. הנשיפה לא יוצאת מחריאות אלא מהסרעפת".

מה עושים הילדים שלך?

"מנגנים. שניהם מאד מוסיקליים. הגדול מנגן בכינור, בגיטרה ועכשיו בתופים (שכנים, תזהרו). הקטן ינגן בפסנתר – אם יהיה ביכולתנו לרכוש אחד. האם יהפכו את התחביב שלהם למקצוע? – אני בספק. הבן הגדול אמר לי כשהיה בן 10: 'אני לא אהיה מוסיקאי כי את אף פעם לא בבית ותמיד יש לך אוברדרפט'".

השבוע יוכלו שכניה של אראלה בק־חיבובסקי לפתוח את התריסים. אראלה תשהה עם תזמורת חיפה, בסיור קונצרטים בצפון איטליה. ■

אביבה מץ

שירת חייה

בוורלי סילס. הגברת הראשונה של האופרה האמריקאית. שלושים שנה של קריירה מזהירה, אבל חיים אישיים רצופי טרגדיות. בשנת 1962, כששיחקה את קליאופטרה, הפכה לכוכבת בן־לילה. נכנסה לסחרור של נסיעות סביב העולם. ב־1977 התמנתה למנהלת האופרה העירונית של ניו־יורק. עכשיו מפרסמת אוטוביוגרפיה.

היא הגברת הראשונה של האופרה האמריקנית, יש אומרים של האופרה בכלל בימינו. בוורלי סילס, הכוכבת שידעה פסגות וטרגדיות, עשתה מה שעשו לפניה הרבה ידועים ומפורסמים – פירסמה את האוטוביוגרפיה שלה. סיפור טוב.

ההופעה האחרונה שלה היתה ב–1980. קונצרט פרידה, על בימת האופרה של ניו־יורק, סוף שמח, כך היא תיכננה, לקריירה בימתית שנמשכה 30 שנה. בלי דמעות, ביקשה מחברים והמשתתפים בתכנית, אני רוצה לעשות את היציאה שלי בגשם של בלונים וקונפטי. וכך היה. החברים, בניצוחה של הקומיקאית קרול בורנט, הגיחו בסיום הקונצרט משולי הבימה, והציפו אותה באלפי בלונים וגשם אמיתי של פתיתי נייר־קונפטי. בדיוק כמו שרצתה.

צעדים ראשונים, תשואות ראשונות.

בוורלי סילס נולדה ב–26 במאי 1929, ומאז שהגיחה לעולם כשבועת קטנה תלויה בזווית פיה, היה שם החיבה שלה "בועות" ("באבלס"), עד היום. היא זוכרת ילדות בברוקלין, שני אחים ואב סמכותי מאוד. אמה אהבה מוסיקה ובהשראתה שמעה הילדה וגם למדה בעל פה את כל האריות שהיו בתקליטים בבית. בגיל ארבע לקחה אותה אמה, שהיתה בטוחה שהילדה מוכשרת, למבחנים לתכנית רדיו לילדים.

בוורלי נשארה שם עד גיל שבע ומשם עברה לתכנית פופולארית אחרת. בשלב ההוא המליץ כוכב התכנית שהילדה תלמד פיתוח קול. המורה, אסטל ליבלינג, שינתה את כל מהלך חיי הילדה. העלמה ליבלינג, אחרי שגמרה לצחוק משירת המבחן של הקטנה (שלמדה בעל פה אריה באיטלקית בלי לדעת אף מילה, וככה זה גם נשמע), נאותה ללמד את בוורלי בכל יום שבת בבוקר, במשך רבע שעה.

כשהיתה בת 20 נפטר אביה מסרטן הריאות. לבד עם אמא, צעדים ראשונים על בימות מועדונים ובתי מלון, בוורלי התחילה להרגיש שאם משהו לא יקרה במהרה – היא אורזת את המקלאות וחלומות השירה. ב–1953 סידרה לה המורה הטובה מילדות בחינה לאופרה של סן־פרנציסקו – והיא התקבלה. אחרי עונת קיץ אחת שם חזרה הגברת הצעירה לניו־יורק, חדורת בטחון עצמי, בטוחה שעכשיו תתקבל בקלילות לאופרה של ניו־יורק. זה לקח לה שנתיים ושמונה מבחני כניסה.

הבעיה היתה, כך הסתבר, שהבוחנים חשבו שיש לה קול גדול, אבל אישיות – אפס. כדי שיבינו שהיא זמרת רצינית, נהגה להופיע לבחינות בלבוש צנוע ורהוי משהו, תסרוקת קפדנית וארשת חמורה. בפעם השמינית תפסה את העניין והופיעה לבחינה בסרפן שחור ללא חולצה מתחתיו, גרבי רשת ועקבים דקיקים וגבוהים. וכך חתמה על החוזה הראשון שלה בניו־יורק.

אחרי ארבעה שבועות בניו־יורק יצאה להקת האופרה להופעות בקליבלנד, שם פגשה בוורלי את פיטר גרינאו, נשיא מועדון העיתונות ועורך עיתון שבבעלות משפחתו בעיר. סיפור אהבה. כשסיפרה לאמה, שמצאה את אביר חלומותיה, האם שמחה. כשהוסיפה שהוא לא־יהודי, מבוגר ממנה ב–13 שנים, נשוי ואב לשלושה ילדים – היא בכתה. אמה נרגעה כשפגשה את האיש, שהקסים גם אותה.

גירושיו היו פרשה סבוכה יותר, וממושכת. אשתו דאז היתה אלכוהוליסטית וסבלה ממאניה־דפרסיה. פיטר, שהחל בהליכי גירושין עוד לפני שפגש בבוורלי, תבע גם חזקה על ילדיו, צעד כמעט סנסציוני לפני 30 שנה. הסוף היה טוב – התגרש, קיבל את הילדים, וב־1956 נשא את בוורלי לאשה.

◄ בוורלי סילס. דיאטה מיוחדת לאכלנית אובססיבית

▼ בחברת בעלה, פיטר גרינאו. סיפור אהבה לנשוי ואב לשלושה.

בדידות ואנטישמיות

אחרי ירח דבש קצר, נתנה בוורלי באחוזת המשפחה בקליבלנד, עם הרבה כוונות טובות להיות רעיה למופת ואמא־חורגת טובה. מה שמצאה היה הרבה בדידות והמון אנטישמיות. למסיבה הרשמית הראשונה שערכה בביתה, אליה הוזמנו 40 אורחים, לא בא איש מלבד שני בני דודים של פיטר. את הכעס והשנאה לקליבלנד הטביעה בשירה וכך, חודשיים לפני יום הולדתה ה–29, הופיעה באחת האופרות המצליחות ביותר בקריירה שלה, "הבלדה על בייבי דו".

ב–1959 נולדה כתם מרידית הולין גרינאו, המכונה מאפי. שמונה ימים היתה התינוקת באינקובטור, כשהיא סובלת מהפרעות נשימה. ואז לקחו אותה הביתה, שמחים ומאושרים. פיטר מכר את נכסיו בקליבלנד והמשפחה עברה לבוסטון. ב–1961 נולד בנם, פיטר ג'וניור. הכל נראה ורוד. ואז שמה אמא־בוורלי לב שמאפי, לא אומרת אמא־אבא כמו כל הילדים, והתחילה לה לדאוג. קצת לפני שמלאו לה שנתיים, פסק רופא מומחה כי מאפי חרשת. האמא ההמומה החליטה לעשות ככל שביכולתה לעזור לבתה לחיות חיים נורמליים ככל האפשר.

בחברת אמה. בגיל ארבע לקחה אותה האם לתכנית ברדיו.

הבוחנים חשבו שיש לה קול גדול, אבל אישיות אפס. רק כשלבשה סרפן שחור ללא חולצה – הצליחה לחתום על החוזה הראשון שלה.

אבל זה עוד לא היה הכל. פיטר ג'וניור, המכונה באקי, התחיל לסבול מעוויתות ומפיגור איומה לפרקים. ההורים המודאגים לקחו את התינוק, בן 6 חודשים לבדיקות בבית חולים. הרופאים קבעו: הילד מפגר פיגור עמוק. כשיצאו מחדר הרופא, אמרה בוורלי לפיטר, "הדבר היחיד הטוב ביום הזה הוא שזה היום הגרוע ביותר בחיינו ומכאן הכל יכול היות רק יותר טוב".

השנים הראשונות היו קשות, למרות שהיו גם רגעים קטנים של חסד. כיום מאפי בת 28, מדברת היטב, קוראת שפתיים מצויין ועובדת כמעצבת גראפית. באקי מעולם לא הגיע להישגים. מזה חמש שנים הוא נמצא במוסד ליד פרינסטון, בניו־ג'רסי, ההורים מבקרים אותו פעם בחודש. אמא־בוורלי עדיין משוכנעת שיש משהו בתוכו פנימה שמנסה לצאת.

ב–1962, אחרי הרבה הפצרות, חזרה לבמה. בת 37, בבכורת "יוליוס קיסר", בה הופיעה בתפקיד קליאופטרה, השתנו חייה. היא הפכה ל"כוכבת בין־לילה". ב–69' הוזמנה להופיע בבית האופרה "לה־סקאלה", ומאז הוצפה בהזמנות להופעות. היא החלה לגמוע מרחקים, לנסוע סביב העולם ממוצע של 250 אלף מייל בשנה.

ב–1970 חזרו לניו־יורק והחיים הפכו לסחרחרת אחת גדולה. לבד מהשירה האופראית החלה להופיע גם בתכניות ראיונות בטלוויזיה. ג'וני קרסון אמר לה, שבהופעתה היא נותנת ממד אנושי לאופרה.

סטריפטיז בבית הלבן

והיו גם הופעות בבית הלבן, ידידות עם פט ניקסון, אשת הנשיא דאז. במיוחד זכורה לה הופעה אחת בבית הלבן, בפני 300 מוזמנים, כשבאמצע השיר השלישי התפקע הרוכסן בשמלתה והיא הרגישה איך תוך שניות עלול הקונצרט להפוך להופעת סטריפטיז. בשניה האחרונה ביצעה נסיגה חפוזה וחזרה לבמה עטופה במעיל.

החיים, והאופרה, נמשכו. ב–72' שרה בפעם הראשונה עם פוואורטי, שהיה ידיד טוב. ב–74' באמצע קונצרט, באמצע תו ארוך וגבוה, הרגישה כאב איום בבטן, כמו סכין. ביקור אצל הרופא וסידרת בדיקות הראו, כי יש לה פוליפים סרטניים ברחם ועליה לעבור כריתת רחם. בוורלי הסכימה מיד לניתוח והרגישה עצמה ברת מזל כשהכל עבר בשלום. חודש אחרי הניתוח כבר שרה על הבמה, רק שלא יגידו שהיא על סף מוות, כפי שלחשנים מרושעים החלו להפיץ.

ב–1975 עשתה את הופעת הבכורה שלה עם ה"מטרופוליטן אופרה" של ניו־יורק. החברים התרגשו יותר ממנה. ה"מטרופוליטן", פיסגת המאוויים של כל זמר אופרה באמריקה, היתה סגורה בפניה כל השנים, בגלל סיבות פוליטיות, לדעתה. אבל אחרי כל כך הרבה שנים, בגיל 46 הכל נסלח ונשכח.

ב–1977 התמנתה למנהלת האופרה העירונית של ניו־יורק. התגלית הראשונה שלה היתה הקופה הריקה והמירוץ לשקם את האופרה העירונית התחיל. קצב החיים הפך מטורף וביוני 84' הגיעה למשקל שיא – מאה ק"ג. היא הפכה לאכלנית אובססיבית.

הרופאים עצרו אותה. דיאטה מיוחדת, הרבה ברזל וויטמינים ובין החורף והאביב שאחריו השילה כמעט 50 ק"ג ממשקלה. את קצב העבודה לא האטה. תוצאות – יש. האופרה העירונית היום במצב כלכלי יציב, ואופרה בכלל הפכה למשהו פופולרי באמריקה.

בגיל 60, היא מבטיחה, תפרוש מעסקי האופרה. זה יקרה בעוד שנתיים. היא כבר חושבת על קריירה שלישית.

הביאה לדפוס אורית הראל

(לפי "ליידיס הום זורנאל" מיוחד ל"מעריב")

רותי קינן

צלחת פורחת

בתשדיר השירות הנודע מטעם מחלקת הגבייה השובב של רשות השידור, נהגו להרגיע אותנו, שאם "הגיעו האורחים – ולאכול יש רק פרחים" זה לא נעים – אבל גם לא נורא. בארצות הברית של אמריקה סבורים היום, שזה דווקא נעים מאוד. השיגעון העכשוי שבשורתו יצאה מגן הירק של היבשת, הלא היא מדינת קליפורניה שטופת השמש, הוא להגיש פרחים.

לא כל הפרחים ראויים למאכל, מזהירים אותנו האמריקנים מיד, ויש גם כאלה שהם רעילים ממש. או בבקשה לא להתנפל על הגינה הציבורית הקרובה. כדאי לבחון קודם. גם לא כדאי לערוך הזמנה שבועית בחנות הפרחים במקום אצל הירקן. הפרחים הנמכרים שם מיועדים לנוי וגודלו לשם כך. וכדי שיתאימו ליעודם פוטמן היפים האלה בכל מיני כימיקלים ותוספות שעושים להם מה שעושה הקוסמטיקה ליופי הנשי – אבל זו לא הכוונה של שוחרי המזון היפה הזה.

כמו כל דבר, גם גידול פרחי המאכל הפך בקליפורניה לעסק משגשג שהעוסקים בו גורפים לכיסם יופי של רווחים. בני הזוג ג'יי ופאמלה נורת הם הבעלים של חוות גן עדן (Paradise Farms) שבה גדלים לתפארת פרחי מאכל לצד עשבי תיבול, מיני ירק נדירים וזנים שונים של הדרים. היבול היפהפה שלהם מגודל באופן טבעי, ללא חומרי ריסוס ושיפור, נאסף טרי מדי יום, נארז ונשלח לכל רחבי המדינה. אחר כך הוא עולה על שולחנותיהן של מסעדות פאר ובתי מלון, שהתמחו בהגשת פרחים עם כל דבר וגם כמנות בפני עצמן.

הפרחים העיקריים המיועדים למאכל הם שן הארי, אמנון ותמר, כובע הנזיר, כריזנטמות, חינניות, סיגליות, ציפורני חתול, פוקסיה, חבצלות וכמובן ורדים. יש גם עשבי תיבול שפרחיהם יפים לתיבול ולמאכל – וגם לקישוט, כמו פרחי האורגאנו שטעמם מודגש פחות מזה של העלים אך עדיין משמשים מרכיב מלא טעם וריח למעדני הפרחים.

הפרחים מככבים בארוחות, מרכיבים מנות שלמות וכמובן, משמשים גם לקישוט אכיל של מנות אחרות. עוגות הכלה האופנתיות ביותר הן אלה המעוטרות בפרחים רעננים (חינניות, ורדים, עלי קיסוס והיביסקוס). הסלט ההולך טוב עם כל ארוחה הוא זה המורכב מפרחי היביסקוס, חבצלות, אמנון ותמר, פוקסיה וכובע הנזיר על מצע עלי חסה רעננים בתוספת תחמיץ של גרגרי יער ואילסרים. היצירה הזאת שייכת כולה לשף מיקל האצ'ינגס, אחד המפורסמים מבין השפים הקליפורניים, חניכם של השפים הצרפתים הנודעים האחים רן, שמושבם באנגליה, ובעליה של המסעדה המפורסמת "ווטרסייד אין".

קשה לי להאמין שהצירוף המופלא הזה של פרחי הנוי אכן יעלה בעתיד הקרוב על השולחן הישראלי שלנו, לצד החומוס והפיתה ושאר מטעמי המזרח.

הזוג נורת' ויבולי הפרחים לאכילה. צילום: נאסא.

אבל הרעיון לשלב פרחים במאכלים אינו זר לנו. חשבו רגע על מי הוורדים ומי ניצת ההדרים המשתלבים נפלא במאכלים ומיד תבינו, שאין כאן שום מוזרות.

פרחיו ועליו של כובע הנזיר הם בעלי טעם חריף במקצת ותוספת נפלאה לסלטים. נסו להגישם לצד גבינת שמנת, כפתיח לארוחה. פרחי הכריזנטמות הולכים יופי עם מאכלים סיניים ויש מאכלים מפורסמים מאוד המוגשים באופן מסורתי עם הפרחים הצהובים הללו.

עלי הוורד המתקתקים משתלבים יופי במיני ממתקים ומשקאות. פרחי הסיגלית יכולים לשמש קישוט נהדר ואפשר גם לסכרם ולשמרם לזמן ארוך.

עלי הכותרת של צפורני החתול (Marigolds) יכולים להחליף את הזעפרן היקר, לצבוע את המאכלים בצהוב ולהוסיף לו גם ארומה מיוחדת.

ועכשיו, אם גדלים בגינתכם הפרטית (שוב, נא לא לסמוך על מגדלים של צמחי נוי) פרחים יפים, המקרר, יכול מצדכם להישאר ריק. אתם יכולים להתחיל להרגיש נעים מאוד כשמופיעים אורחים ואתם מגישים להם פרחים למאכל ולהסביר שאתם פשוט "אין". כדי להכנס לאווירה אפשר להתחיל עם קישוט המנות בפרחים, לטעום מהקישוט ולהעז יותר בפעם בפעם הבאה. ריכזנו כאן כמה מתכונים ממקור קליפורני שמצאנו כדי שתבינו מה אפשר להכין. ושוב, בדקו היטב אלו פרחים אתם מגישים. לא כל פרח הוא פרח מאכל ויש רבים שעלולים להרעיל! אם אינכם בטוחים – עדיף להתייעץ עם מומחים בטרם מעלים את הגינה על השולחן.

הצלחת הפורחת של שף מייקל האצ'ינס. צילום: נאסא.

ערב חורף חם עם קלאס

אין דומה לערבים הארוכים, מול התנור, כשבחוץ מחשיך מוקדם והגשם מקיש בחלון.
אין תחליף לארוחות החורפיות, לניחוח המרק המהביל, השולחן הערוך בטוב טעם וצבע היין בכוסות.
אין דבר נעים מערב חורף חם, עם חברים טובים, וקלאס.

למנה ראשונה, אנו ממליצים בכל לב על מרק בצל צרפתי מוקרם, א־לה קלאס. מוגש במרקיות חרס אישיות, יפהפיות, חסינות אש, תוצרת איטליה.

מרק בצל צרפתי א־לה קלאס 6 מנות

המצרכים: 1½ ק"ג בצל ■ 2-3 כפות מרגרינה ■ 2 כפות קמח ■ כף טרגון טרי קצוץ ■ ½כוס יין לבן־יבש ■ מלח ■ פלפל לבן ■ אגוז מוסקט מגורד ■ אבקת מרק עוף ■ 6-7 כוסות מים או מרק בשר.
אופן ההכנה: לחתוך את הבצל לפרוסות דקות.
לחמם בסיר את המרגרינה ולהשחים את הבצל.
להוסיף אגוז מוסקט וקמח, לערבב.
להוסיף יין לבן ונוזלים, לערבב ולתת למרק להתבשל כ־20 דקות, על אש קטנה.
להוסיף את הטרגון הטרי והתבלינים לפני ההגשה.
להגיש עם פרוסות לחם לבן קטנות וגבינה צהובה מוקרמת, כתוכן למרק.

סיר מרק גדול **27** ש"ח בלבד
מרקיות אישיות **10** ש"ח בלבד

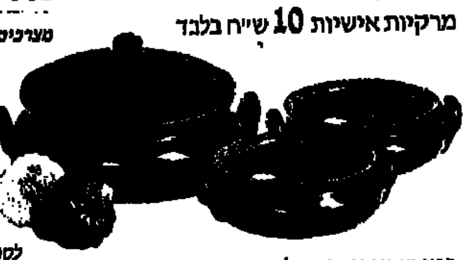

כמו כן תמצאי בקלאס מרקיות קרמיקה בודדות בשלל צבעים ודוגמאות
במחיר מפתיע - **4.40** ש"ח בלבד !

מרקיה חגיגית מתוצרת לפיד
ב־ **25%** הנחה

למנה עיקרית - פשטידת ברוקולי קלאסית, מוגשת בכלי פיירקס אובלי עם מסגרת מתכת אדומה. מתקן החימום התואם מבטיח שהפשטידה תשאר חמה כל הארוחה. וגם האווירה.

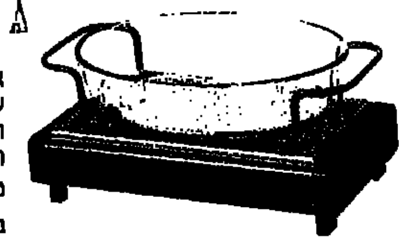

תבנית פיירקס אובלית **20** ש"ח בלבד.
מתקן חימום **45** ש"ח בלבד.

פשטידת ברוקולי קלאסית 6 מנות

מצרכים: 1 ק"ג ברוקולי ■ 1 בצל קצוץ דק ■ 2 כפות חמאה ■ ¾ כוס חלב ■ 6 ביצים ■ 10 פטריות שמפיניון טריות ■ 350 גר' גבינה צהובה מגורדת ■ 100 גר' גבינת צאן מלוחה ■ פירורי לחם ■ מלח ■ פלפל לבן ■ אגוז מוסקט.
אופן ההכנה:
להרתיח בסיר 3 ליטר מים עם מעט מלח, להוסיף את הברוקולי ולבשל כ־8 דקות.
להעביר את הברוקולי לסיר עם מים קרים, לסנן ולייבש.
להמיס את החמאה בסיר שטוח ולהשחים את הבצל. לתבל באגוז מוסקט מגורד.
לקצוץ את הברוקולי, להוסיף לסיר ולאדות קלות.
להוסיף את הפטריות החתוכות ולהוריד מהאש.
לשמן את התבנית ולדפן בפירורי לחם. לטרוף בכלי נפרד את החלב, הגבינה הצהובה והביצים, לתבל.
לשים את תערובת הברוקולי בתבנית, לפזר גבינה מלוחה ולצקת מעל הכל את תערובת החלב.
לאפות בחום בינוני 45 דקות עד שהתערובת התקשתה.
לקרר מעט, לפרוס ולהגיש.

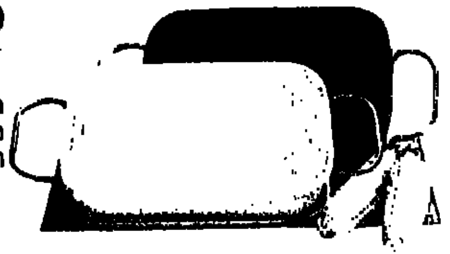

את הפשטידות ודברי המאפה הנפלאים שלך תוכלי לאפות ולהגיש גם במגשי הקרמיקה האלגנטיים עם המעמד המוזהב.
מגש אפיה מקרמיקה ב־25% הנחה,
במקום 40.60 ש"ח **30.50** ש"ח בלבד.

כל הארוחה החורפית, הקלאסית הזאת, מוגשת במערכת קרמיקה יפהפיה "חרמון" או "יערד", בצבעים לבן או חום.

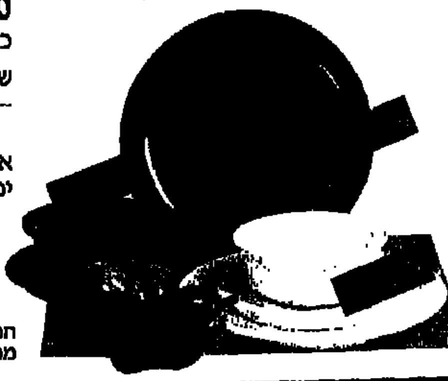

צלחת מנה ראשונה - במקום [illegible]
4.30 ש"ח בלבד
צלחת מנה עיקרית - במקום [illegible]
5.70 ש"ח בלבד
מרקיה - במקום 6.30 ש"ח
4.70 ש"ח בלבד

ולסיום, תה התפוזים החם [illegible] מקומקום פיירקס ינה גלס [illegible] תואמות.

קומקום ינה גלס חסין אש
6.50 ש"ח בלבד
כוסות תה עם ידיות צבעוניות [illegible]
שעם **6.00** ש"ח בלבד.

אנו מקווים שנהניתם מארוחה [illegible] יפה, עם קלאס.

את כל הכלים ניתן להשיג ברשת חנויות קלאס.

המתכונים - באדיבות השף [illegible] ממסעדת "הקומה השניה" מלון [illegible]

תל־אביב: קלאס סנטר - דיזנגוף סנטר, 03-293442, קלאס מיני - אבן גבירול 30, לונדון מיניסטור, 03-265173. שעות פתיחה: ימים א'-ה' 9.00-19.00, יום ו' 9.00-14.00. רמת־גן: קניון איילון, 03-703582, שעות פתיחה: ימים א'-ה', 9.00-22.00, יום ו' 9.00-14.30, מוצ"ש עד 22.00. ירושלים: יפו 55, 02-223877, שעות פתיחה: ימים א'-ה' 9.00-19.00, יום ו' 9.00-14.00. צפת: רח' ירושלים, שעות פתיחה: ימים א'-ה' 09.00-13.00, 16.00-19.00, יום ו' 09.00-13.00

חיפה: רח' ברוולד 10 (פינת רח' הרצל) 04-644060 שעות פתיחה: ימים א'-ה' 9.00-19.00, יום ו' [illegible]. באר־שבע: הדסה 52, 057-75724 שעות פתיחה: ימים א'-ה' 9.00-13.00, 16.00-19.00, יום ו' [illegible]. חולון: שדרות קוגל 29, 03-886813 שעות פתיחה: ימים א'-ה' 9.00-13.00, 16.00-19.00, יום ו' [illegible]. רחובות: הרצל 186, 08-474722 שעות פתיחה: ימים א'-ה' 9.00-13.00, 16.00-19.00, יום ו' [illegible]

סלט פרחי שן הארי (Dandelion) וחזה עגל

החומרים:
300 גרם עלי שן הארי
10 פרחי שן הארי
מלח, פלפל
קורט סוכר
100 גרם חזה עגל מעושן, חתוך לקוביות קטנות
פרוסת לחם לבן
2 כפות שמן
2 כפות חומץ בן־יין
ביצה קשה, מפוררת

ההכנה:
קורעים את העלים ומרפדים בהם קערה לסלט. בוזקים מעט מהתבלינים. מטגנים את חזה העגל ואת פרוסת הלחם בשמן עד שהם מזהיבים. מפוררים ויוצקים את התערובת ביחד עם השמן על העלים. מוסיפים את הפרחים ומקפיצים את התערובת בעזרת שתי כפות. מחממים את החומץ במחבת שבה טוגנו הלחם וחזה ההודו ויוצקים מייד על תערובת הסלט. בוזקים את פירורי הביצה ומגישים מייד.

פרחים מסוכרים

משמשים בעיקר לקישוט מיני עוגות, ממתקים ומנות קינוח. נשמרים לזמן ארוך. אפשר להשתמש בכל סוג של פרחי המאכל והמקובלים ביותר הם ורדים וסיגליות.

החומרים:
חלבון, בחום החדר
עלי כותרת של פרחי מאכל או פרחים קטנים, עם מעט עלי כותרת
¼ כוס סוכר

ההכנה:
טורפים מעט את החלבון בקערה קטנה, כדי שייעשה נוזלי יותר (לא מקציפים). שוטפים היטב את עלי הכותרת של הפרחים או את הפרחים עצמם ומייבשים אותם לחלוטין. מברישים בעזרת מכחול את שני צידיהם של עלי הכותרת בחלבון.

מקפידים לכסות את עלי הכותרת מכל הצדדים. אם עלי הכותרת נצמדים אלה לאלה, מפרידים ביניהם בעזרת קיסם עץ. בוזקים את שני צידי עלי הכותרת בסוכר. מניחים לייבוש על רשת או על נייר אפייה. מניחים את הפרחים במקום קריר ויבש עד שהסוכר מתקשה. מאחסנים בכלי אטום. הפרחים משתמרים לאורך שנה.

חליטת עלי ורדים

החומרים (ל־3־4 כוסות):
½ כוס עלי כותרת של ורדים
4–3 כוסות מים
סוכר, לפי הטעם

ההכנה:
מניחים את עלי הוורדים בתיון מחומם. מרתיחים את המים ויוצקים אותם על עלי הוורדים. משהים את החליטה ל־5 דקות. מוזגים לכוסות ומוסיפים סוכר.

שף מייקל האצ'ינגס והיצירות הפרחוניות שלו. צילום: נאמא.

פרחים מוכנים למשלוח. בערב יאכלו אותם. צילום: נאמא.

הגל החדש
קינוח כהרף־עין

גם מי שכבר הורגל לנפלאות המיקרוגל יעמוד נפעם לנוכח המהירות בה יזכה להוציא תחת ידיו מעדן מושלם לסיום הסעודה. מקצפת פרי נהדרת – ללא הקצפה כללו

הסוד מאחורי התענוג השמיימי הזה הוא סוכריות המרשמלו, אותן "כריות" צמר גפן תפוחות, מתוקות מתוקות. בימים אלה נתבשרנו על לידתן של סוכריות מרשמלו חדשות משל "מטע אפיכל", הנקראות "מרשמן" ומצטיינות במירקם אוורירי ונימוח עוד יותר מזה שלו הורגלנו.

שידכנו את החדשות האלה עם מחית של פרי עונתי מאוד – הלא הוא האפרסמון, וקיבלנו מיקצפת ייחודית בשתי דקות.

מיקצפת אפרסמונים במרשמלו

החומרים (ל־4 מנות):
2 אפרסמונים רכים
כף מיץ לימון
200 ג' סוכריות מרשמלו

ההכנה:
שוטפים היטב את האפרסמונים ומסירים את העלים. חותכים לרבעים ומעבדים בממחה (בלנדר) או במעבד מזון למחית חלקה. מוסיפים את מיץ הלימון ובוחשים.

מניחים את סוכריות המרשמלו בקערה גדולה, המתאימה למיקרוגל. מפעילים בעוצמה מירבית ל־30 שניות (במיקרוגל בהספק של 700 וואט). צופים בנעשה במיקרוגל פנימה: הסוכריות תופחות כמעט בן רגע ואז יש להוציאן מייד מהמכשיר.

יוצקים את מחית הפרי לתוך סוכריות המרשמלו המרוככות ומערבבים בעדינות. מחלקים את התערובת בין צלחות ההגשה ומצננים. לפני ההגשה אפשר לקשט בפלחי פרי, בעלי נענע או בסוכריות מרשמלו מעוצבות.

חגיגת יין

כבר שנים אחדות מנסים לשכנע אותנו שאין לנו מה להתבייש ביינות שלנו. בסדר. שוכנענו. הלאה יקבי צרפת, גורו מורדות הריין – יח' היינות של ארץ קודש. ומי שלא משוכנע – שיטורח ויעיף מבט על המבחר ועל המתרחש במדף היינות שלנו. גם אם אינו מבחין בין בציר הקברנה של 84' לזה של 86' יוכל עדיין לחוש בתכונה הרבה הרוחשת סביב המוצרים היוקרתיים האלה. ואם עוד צריך לכך אישור – באים יינות יקבי רמת הגולן, שהעלו את היין שלנו על המפה, ומציגים בגאווה מדליות מלונדון ופרסים בינלאומיים אחרים.

לצד הפרסים – יש גם יינות חדשים של יקבי רמת הגולן. ולהשכלה כללית: גולן קברנה סוביניון 85' וירדן קברנה סוביניון 85' – שהינם אר־טו־טו משתווים באיכותם ליין מבציר 84', זה שרשם לזכותו ציון דרך ביינוות הישראלית.

שני יינות אחרים, אציליים פחות – אך חזקה עליהם שיערבו יותר לחיך הישראלי הלא כל כך אנין (זו לא בושה). ירדן קברנה לבן – יין לבן מענבי קברנה וירדן רוזה קברנה – מתקתקים מעט, נעימים, עליזים.

את הכבוד לשווק בלעדית את היין האציל, קברנה סוביניון, למשך החודש הקרוב, זכתה רשת מלונות הילטון. השף של הילטון תל־אביב, אודבן דנק, הראה לנו גם מה אפשר לעשות בכל אחד מהיינות בארוחה שכל ארבע המנות בה התבססו על היין. וזה מה שהשף יודע להכין מהיין, הקרוי מוסקטו דה גמלה.

מקצף יין מוסקאטו דה גמלא ופירות

החומרים (ל־4 מנות):
מנגו חתוך לקוביות או 4 אגסים בסירופ
4 חלמונים
6 כפות סוכר
כוס יין מוסקטו דה גמלא

ההכנה:
מניחים את קוביות המנגו בגביעים נאים או בצלחות הגשה יפות.

מניחים את החלמונים והסוכר בקערה קטנה, חסינת אש, נתונה מעל סיר ובו מים על סף הרתיחה. מקציפים עד שמתקבלת קציפה בהירה וסמיכה. מוסיפים בהדרגה את היין תוך כדי הקצפה, וממשיכים להקציף, עד שמתקבלת קציפה קלילה, אך סמיכה (כמו מיונית). יוצקים את הקציפה החמה על קוביות המנגו או על האגסים ומגישים מיד.

גם הילולים

החדשה הכי טריה בתחום היין הוא יין ההילולים – הבוז'ולה הישראלי – שיוצא בימים אלה ממש אל המדפים. היין הצעיר הזה שקנה לו מקום של כבוד בקרב אוהבי היין בארץ הוא מבציר 87' כמובן. השנה נולד לו אח צעיר ומבטיח בדמות יין הילולים לבן – עד היום ייצרה כרמל מזרחי הילולים אדום בלבד. היין הלבן, למי שמעוניין, מיוצר מענבי פרנץ קולומבר ומעט ענבי סמיון ואילו היין האדום מענבי קריניאן ופטיט סירה.

לאוהבי היין הארומטי והניחוחי הזה צפויה הנאה לא רק מהחידוש הלבן אלא גם מהמחיר השווה לכל נפש. מחירו של יין הילולים נקבע ל־5.25 ש"ח ובחודש נובמבר תוכלו לקבל הנחה על מחיר זה בגובה 10%. ממש מציאה!

תשובה יינית

קוראה ותיקה שואלת אותנו, למה הכוונה כאשר מציינים יין אדום במתכונים. ובכן, על פי רוב, הכוונה אינה ליין קידוש מתוק, אלא אם כן נאמר אחרת. בדרך כלל, מתכוונים ליין אדום יבש או חצי יבש. לבישול יכול להתאים גם יין שולחני, כלומר יין פשוט יותר. אם כי, כמובן, שאיכותו וטעמו של היין יכולים לשפר גם את טעמו של התבשיל.

הצעה מעשית: כדאי להשתמש בשאריות של יין שנותרו בבקבוק לאחר שנפתח. בניגוד למה שלימדו אותנו, לא כל יין משתבח עם הזמן ובוודאי לא יין שמאוחסן בבקבוק ריק למחצה. בכזה כדאי להשתמש מהר ככל האפשר, כדי שהיין לא יתקלקל ויחמיץ.

מריחים. יין ישראלי עם כיבוד בינלאומי.

מיקצף יין על אגסים.

הסל של מיכל

הצדעה לתעשיית המזון בישראל

ראו מה עושה היצוא ליצרנים. נכון שמוצרים רבים הנמכרים לנו, דומים מאוד למה שהיצרנים מייצאים לחו"ל, אבל בנקודות רבות יש עוד הבדל. תמיד זעקו הצרכנים הישראלים שגם להם מגיע יחס של כבוד מהיצרן המקומי. "מדוע הם מוכנים לעשות למען היצוא מה שאינם מוכנים לעשות בשבילנו?", שאלו. התשובה תמיד זהה: הצרכן בחו"ל משלם מחיר, שעבורו שווה להתאמץ.

במשך השנים אמרו יצרני המזון כי להקים קו יצור – פירושו של דבר השקעות גדולות ולכן לא יתכן להפריד ביצור את מה שיימכר בארץ ואת מה שנשלח לחו"ל. ובכל זאת – יש הבדלים.

השבוע החלה רשת "שופרסל" במבצע הצדעה לתעשיית המזון הישראלית. נבחרו כ־500 מוצרים, שכולם מיוצאים לחו"ל, והם מוצעים למכירה במשך החודש הקרוב, באריזות המיועדות לייצוא. הטקסט על האריזה מפורסם באנגלית, צרפתית, גרמנית, איטלקית וספרדית. את מרביתם יזהה הצרכן הישראלי בקלות. הם דומים למוצר הנמכר גם לנו, בארץ.

★ מימרח שוקולד של חברת "השחר" נמכר בארץ באריזת פלסטיק שקופה שתכונתה הבולטת: היא נשברת בקלות. אך כשמדובר בייצוא – יודעת "השחר" להציע את המימרח שלה בקופסא קשה, נאה, תחת השם Energy, ומחירה – כפי שהיא מיועדת לשוק הישראלי – 3.28 שקלים.

★ בשנה שעברה התקיים ברשת "שופרסל" מבצע "שבועיים אמריקה", במסגרתו הגיעו אנשי חברת Empire, המוכרת מוצרים מוקפאים, לביקור בארץ. הם נפגשו עם נציגי חברת "מעדנות"

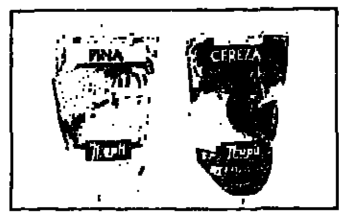

ואת התוצאה אפשר לראות השבוע גם אצלנו: פיצות, שטרודל, בלינצ'ס ובורקס מוקפאים. הכל מיוצר על פי הרצפט האמריקאי. כדאי לנסות. (פיצה גדולה 4.20 שקל, קטנה – 2.12 שקל).

★ את ה"טרופית" של "תבורי" תזהו בקלות. אלא שביצוא לספרד, זוכה המשקה לאריזה נאה, ולא רק המשקה. גם הטעמים. לספרד מיוצאים משקאות "טרופית" בטעמים שאינם מוכרים לנו: דובדבן, תפוחים, ואננס. המחיר: 1.54 שקל.

★ כמה חבל שקבוץ גבעת־ברנר לא מוכר לנו כל השנה את בקבוקי מיץ הלימון הטבעי מתוצרתו. לא רק הבקבוק הנאה, והסגר המיוחד המאפשר טיפטוף במקום שפיכה, גם האיכות! בקבוק, חצי ליטר, מחירו 1.95 שקל. בקבוק קטן – 95 אג'.

זירקו גם לנו כמה פירורים...

אם אתם מתאמנים בהכנת מרק בצל לקראת החורף – תרצו בוודאי לנסות את הקרוטונים, בטעמים שונים, ובאריזה מרשימה ונוחה של קבוץ עינת. גם על מדפי ה"סופרמרקט" שלנו יש קרוטנים כל השנה, אבל למה לא בטעמים כאלה? בעינת, אגב, מייצרים גם מוצר ליצוא בלבד: פירורי לחם למילוי, מיועד בעיקר למילוי בשר. בארץ לא מבשלים אוכל יהודי? – אז למה רק לייצוא?

★ את קופסאות שימורי התירס לא תכירו. האריזה מצהירה רק על שם המשווק. רשתות שיווק גדולות כמו Tesco בבריטניה, Casseograin בצרפת, ואחרים,

מוכרות תירס, אך מאחוריהן עומדים מפעלים שלנו כמו "עסיס", "פרי הגליל", "פרי משק", ואחרים. "את האריזה והכתוב עליה", אומרים היצרנים, "מכתיב הקונה. זה מה שהוא דורש. אם רשתות השיווק בארץ ידרשו – גם הם יקבלו".

★ הציצו בירקות המוקפאים של "סנפרוסט" ומסתבר שאפשר גם אחרת ממה שאנחנו מכירים. קלחי תירס חתוכים לחתיכות קטנות, אריזות של 2 בלבד, למשפחות קטנות, וזאת מבלי להתעכב על עיצוב האריזה המרשים.

★ במיוחד חבל שאת מוצרי חברת יצוא הבשר "ירדן" אין אנו זוכים לראות בארץ. החברה משווקת לחו"ל מוצרי בשר בצורות שונות – מוקפאים, מצוננים, ובאריזת "הספריה", שהיא תבנית סטרילית הניתנת לחימום בסיר מים חמים או בתנור. תוצרת עוף ירושלים, צטושלנט, מוסקה, עוף אוריינטלי ואחרים – עכשיו לטעימה במחיר 8 שקלים.

★ לא יכולתי שלא לחיעלב: למה לנו לא מוכרת חברת "24 קאראט" את הטחינה הנפלאה שלה, ללא סוכר או חומרים משמרים? ולמה פלחי אשכוליות של "עסיס" מיוצאים לרשת "סיינסבורי" האנגלית כשהאריזה מדגישה "ללא קלוריות, ללא סוכר מוסף"?

★ את סידרת המרקים של היצרנים הידועים "אסם" ו"תלמה" – לא תכירו. ביצוא יש להם שמות אחרים. גם האריזה יפהפיה, גם הטעם שונה. לנו לא מגיע? – על כך אומרים היצרנים כי הם מתאימים את הטעם על פי סידרת מבחני טעימה, לרצון

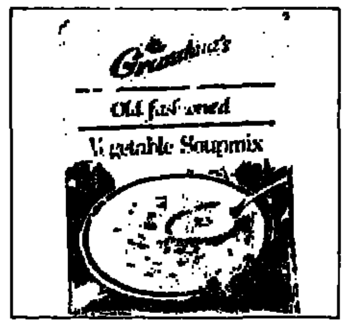

הצרכן בכל מדינה. מעניין מה היה קורה אילו ניסו למכור לנו את הטעם האמריקאי ואיך היה הצרכן הישראלי מגיב. 1.01 שקל לשקית.

★ במקפיא מצאנו Pie Crust – בצק להכנת עוגות פאי, מוכן, בתבנית אלומיניום, מיוצר על ידי "מעדנות" ומיוצא לחברת Empire. עכשיו – 3.70 שקל. אם הצרכן הישראלי ידרוש – הוא יקבל. אולי.

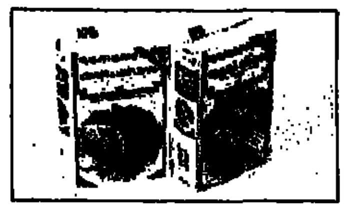

★ שוקולד Karina מוכר לנו כ"אינטרמצו" של "ורד הגליל". בייצוא יש יותר שמנת. שקיות תה תחת השם המסחרי Redbush מיוצרות על ידי חברת "אלזן", ושוב, למה לא לצרכן הישראלי? (1.70 שקל). "סוגת" מייצרת עוגיות גרנולה (2.54 שקל). למה לנו לא?

★ חברת "יפו מור" מוכרת בחו"ל מיץ עגבניות בקופסאות אישיות, בעלות סגר של משקאות קלים. על האריזה כתוב אמנם רק שם המשווק האמריקאי (S&W מסאן־מטאו קליפורניה) אבל המיץ הוא ישראלי. 170 מ"ל ב־39 אגורות. ■

מיכל הולצמן

נורית דברת

מרים ברד. הסוד שלה: היא עסקה בקריינות ובמשחק. צילום: ראובן קסטרו.

היא מהנדסת אותם

מרים ברד התמנתה לראש הפקולטה להנדסה באוניברסיטת תל־אביב. אשה ראשונה בג'וב כזה. הנושא שנעסיק אותה: שילוב בין הנדסה טהורה לבין אספקטים כלכליים ואנושיים.

כשהיתה תלמידת המגמה הריאלית בתיכון בקרית מוצקין, ועברה עם ציון 10 את בחינת הבגרות במתמטיקה, לא חשבה מרים ברד כי זו תהיה ההתחלה של קריירה מצליחה, שתביא אותה למעמד של ראש מחלקה באוניברסיטה, העוסקת בתחום קצת בלתי שגרתי לאשה – הנדסת תעשיה.

העולם הטכני־הנדסי לא משך אותה ממבט ראשון. היו זמנים, בעברה, כשעוד פסחה על הסעיפים בין עולם האומנות – קריינות, משחק – שדיברו אל ליבה, לבין עולם המתמטיקה – שהיה לגביה, תמיד, יותר מאשר רק רשימת מספרים ארוכה. לבסוף נפלה ההחלטה לטובת לימודי הנדסת כימיה, תחום שגם הוא לא נחשב בזמנו ל"מקצוע נשי" במיוחד.

בניגוד לתחומי עיסוקה, הנחשבים "גבריים", אי אפשר בשום אופן להגדיר כך את הופעתה של ד"ר מרים ברד. שיער שחור מקיף פנים נאות, לבוש ספורטיבי מסוגנן על גזרה צרה. התיאור הזה בוודאי לא ימצא חן בעיני מי שמופקדת כיום על שמונה אנשי סגל בכירים – כולם גברים – רוקטורנטים ואסיסטנטים, שרק אחת מהן אשה. היא בכלל לא מבינה "מה כל ההתרגשות, על כך שמינו אשה לעמוד בראש מחלקה בפקולטה להנדסה?" בכל זאת, היא שומרת על זכות נשית – אינה מוכנה לגלות את גילה, רק מסכימה עם המחמאה ש"היא נראית צעירה".

הרבה גלגולים מקצועיים עברו על מרים ברד, עד שמצאה עצמה ממוקמת "במקום טוב" באוניברסיטת תל־אביב. תחילה חשבה, כי עולם התעשייה הוא שיעניק לה את האתגרים הדרושים. מהר מאד גילתה – בעת שעבדה כמהנדסת כימית במפעל – כי הבעיות בהם נתקלה מחייבים פתרונות, שאינם נמצאים ברשותה. "הפתרונות הטכנולוגיים־כימיים שיכולתי למצוא – לא סיפקו אותי. איבדתי את העניין בתעשיה, כעובדת, וגיליתי כי העניין האמיתי נמצא במחקר, בבדיקת המניעים והגורמים לפתרונות".

כך הגיעה לתחום הנדסת התעשייה, אותו למדה בטכניון לתואר שני. עדיין לא הצליחה להתמקד בענין האמיתי, המעסיק אותה כיום – השילוב בין ההנדסה הטהורה והאספקטים הכלכליים והאנושיים שבה. "זה לקח לי כמה שנים עם גלגולים בדרך, בין עיסוק במודלים מתמטיים וסטטיסטיים, דוקטורט בנושא התעבורה ועוד, עד שמצאתי את הדרך לשלב בין עולם התעשייה לעולם האקדמיה".

ואם יש, אכן, תחום שמשלב ביעילות בין הגורמים השונים, הרי זהו תחום הנדסת התעשייה. תחום חדש יחסית, רק עשר שנים "על המפה", לא מהווה עדיין מוקד משיכה המוני, אך מקנה תואר ראשון ל־50 סטודנטים באוניברסיטת תל־אביב מידי שנה. "כן, רק 10% מהן נשים", מאשרת ראש המחלקה, מאמינה כי מינוייה יעזור לאלה המעיזות לחלום על עולם ההנדסה.

כשמדברים עם ד"ר מרים ברד על עבודתה כחוקרת, ועל התחומים בהם עוסקים במחלקתה, נשכח לחלוטין האספקט הנשי. היא מתייחסת ברצינות רבה לנושא עליו היא מופקדת. מנסחת את דבריה בזהירות, חוזרת ומסבירה, בנסיון להעביר את המסר גם למי שמושגים כמו "בקרה תפעולית", "מערכות תכן ויצור בעזרת מחשב", "מערכות שינוע", "הנדסת אנוש וארגונומיה", אינם מוכרים לו דרך שגרה.

רק כשהיא נוגעת בנושא המשמש לה "אני מאמין" – הצורך בהכנסת מערכות אבטחת איכות לתעשייה, למניעת נזקים כלכליים הנגרמים עקב יצור פגום – היא מדברת בשטף, ללא היסוס. "זה הנושא המרכזי היום בכל הקשור לתעשיה. התחרות עם היפנים העמידה את כולם, בעיקר את האמריקנים, במצב קשה. רק שיטות חדשות לשמירה על איכות המוצר, המתחשבות בתהליך היצור ובאלמנט הכלכלי, יוכלו למנוע נזק עצום לתעשיה ולהוביל אותה קדימה".

לא מרובעת

ד"ר מרים ברד, אינה מסתפקת בישיבה ב"מגדל השן" המפואר, ובמבט על מרחבי הדשא המטופחים של קמפוס האוניברסיטה. היא "נושמת" את הנעשה בתעשייה, בארץ ובעולם הרחב, מנסה לתרום את תרומתה, בעזרת מחקרים אקדמיים, המספקים פתרונות כוללניים לבעיות הספציפיות בהם נתקלים כיום בתעשייה. "יש לגשת לנושא אבטחת האיכות מההיבט הכלכלי. חשוב לאתר עד כמה הצרכנים מעריכים תכונות מסויימות במוצר, בידיעה שעבור שיפורם של אלה יסכימו לשלם את העלות הגבוהה של המוצר האיכותי" היא מרגישה, חשה הרבה יותר טוב על הקרקע המקצועית הבטוחה, עליה היא ניצבת כשאין מראיינים אותה על חייה הפרטיים.

בלי מעט נתונים אישיים בכל זאת אי אפשר, ומרים ברד עושה זאת באי רצון בולט. את עוברת היותה גרושה תזכיר רק בחטף, אך על בתה בת ה־22, הלומדת שנה שלישית קלנוע באוניברסיטת תל־אביב, תתעכב מעט יותר. אם נרמה, למי שאינו מכיר אותן הכירות אישית קרובה, כי מדובר בשתי נשים בעלות שטחי ענין מנוגדים לחלוטין, מגלה מרים כי "אני לא מהנדסת מרובעת", וחושפת התענינות בספרות, מוסיקה קלסית ג'ז ושירה, ואת אותו "סוד" מעברה, על עיסוק בקריינות ובמשחק, עליו אינה מוכנה להרחיב הדיבור.

אל תפקיד ראש המחלקה להנדסת תעשיה היא אינה מתייחסת כאל הגשמת מאויים ניהוליים כמוסים. להישגים היא מעדיפה להגיע באמצעות מחקרים. בעבר, היא מודה, זה היה אחרת, "רציתי להתמודד עם כל העולם כדי להגיע לעמדת ניהול". היום, היא אומרת, חשוב לה לקדם מספר תחומים מרכזיים, כהגדלת המחלקה, תיגבור הציוד שבה, חיזוק התואר השני שנעשה בה, וכמובן "עידוד נשים לעסוק בתחומה.

למרות שזו הפעם הראשונה שאשה מתמנה לעמוד כראש מחלקת הנדסה, ואף שד"ר ברד מודעת לקשיים העומדים בפני נשים המבקשות להגיע להישגים ולתפקידים משמעותיים, היא מופתעת מתשומת הלב המוקדשת לה, כאשה בתפקידה. אולי היתה מעדיפה להמנע מפרסום נרחב, מתוך ידיעה ש"אנשים רבים הם שמרנים וצריכים עדיין להתרגל".

היא מאמינה כי לא תשאר בודדה בצמרת עת ארוכה. "נשים רבות היו מוצאות בהנדסה, בתחום התעשיה, מיגוון של נושאי התענינות. צריך רק לעודד אותן להבין כי הדרך פתוחה בפניהן, גם להגיע למעלה". ובאקורד מסיים היא אומרת, במעט הומור, בלא פחות רצינות: "היתה לנו כבר גולדה, לא?" ■

למכללת דוד ילין
בהצלחה בהמשך
משעדות אמא
אוריפס 189, ירושלים, טל' 02246860
ובורקס אמא
אוריפס 153, ירושלים, טל' 02228726

למכללת דוד ילין
ברכות ואיחולים
גני שלום
02-639017, 02-225261
רח' בן יהודה 34, ירושלים

למכללת דוד ילין
שפע ברכות
מיקוד
שמירה, אבטחה, שרותים ונקיון בע"מ
שמואל הנגיד 2, ירושלים 7 02-222246

המכללה לחינוך ע"ש דוד ילין
מעניקה לראשונה בתולדותיה תואר בוגר בהוראה
המכללה נוסדה בשנת 1913
במכללה קיימים מסלולי הכשרה שונים: לגיל הרך, לחינוך היסודי, החינוך המיוחד ותטיבת הביניים, המעניקים תעודת הוראה ותואר אקדמי ראשון.
בנוסף, קיים גם מסלול הכשרה לחינוך מיוחד לבעלי תואר אקדמי וכן מסלול הכשרה לאמנויות טכניות והשתלמויות מורים.
אנו, עם הפנים לעתיד.

למכללת דוד ילין
שפע ברכות ואיחולים
מורן בע"מ
מכשירי כתיבה, הנדסה, אמנות, ריהוט, גרפיקה וציוד משרדי
רח' זיו 18 תל־אביב, רח' יפו 17, רח' קרן היסוד, ירושלים 02-823981

"משמר" חב' לשמירה בטחון ושרותים בע"מ
המבצעת את שרותי הנקיון במכללת דוד ילין,
מברכת את משרד החינוך והתרבות, והנהלת המכללה, על הבכורה בחלוקת תואר בוגר

למכללת דוד ילין
ברכות ביום חגכם
מפעלי דפוס בן צבי בע"מ

למכללת דוד ילין
המשיכו באותו קו ובאותו קצב אתכם לאורך כל הדרך
אליצור אריה, חשמלאי
הלל 27, ירושלים, 02-240274

למכללת דוד ילין
שפע ברכות ואיחולים
שרון – שחזור חזרות, פוליש ואחזקה טכנית
הבצלת 6, ת.ד. 2020
ירושלים, 722229, 02-722230

למכללת דוד ילין
שפע ברכות ואיחולים
אלעזר דטה פרוססינג
פיתוח מערכות מנהל סטודנטים ממוחשבות
מושב אלעזר, גוש עציון, 02-931191

למכללת דוד ילין
שאו ברכות חמות
סטודיו קו גרף
גרפיקה, סדר מחשב, מונטאז', דפוס
ת.ד. 9109, ירושלים, 572662, 02-528870 פקסימיליה – 522665

פאינד בוטיק אומנה חדש
• אביזרי אומנה
• מבחר ביגוד חורף והתאמה
• מראה חדש לביגוד הישן
עוזיאל 47 רמת־גן, טל' 16434

לבוטיק פמינה
שפע ברכות
אומנת נשים
החבור 44, ת"א
טלפון: 662465

למכללת דוד ילין
מיטב הברכות והאיחולים
דפוס רוזנטל
בהנהלת עדי רצין
בית יעקב 7 ירושלים, 02-226468

בית היופי של
אורנה גלעדי
זוכה בתואר בית העסק הנבחר 1987
יהודה המכבי 39, ת"א
טל' 5460586, 5463381

לבוטיק פמינה
זר ברכות
LIBERTY
יצרני אומנה בע"מ
רח' הס 9, ת"א, טלפון: 293901

ליופי עד לטבע
מזל טוב
בית מסחר לצורכי מספרה
לילינבלום 22 ת"א טל. 655954

ליופי עד לטבע
ברכות
פרישמן 21 ת"א
טל' 243620

לבוטיק פמינה
עלו והצליחו
אנימה יצרן בגדי נשים
מוהליבר 32, תל־אביב, טלפון: 619061

לבוטיק פמינה
המשך עבודה פוריה
בורח 15, בני־ברק
טלפון: 03-5708160

ליופי עד לטבע ברכות
ת"א, קרית המלאכה, שביל המפעל 5, ק"ק
טלפון: 828458, 03-835586

לאורנה גלעדי
כה לחיו
תכשירים קוסמטיים
צמחי מרפא – שמנים טבעיים
מרכז הדרכה והשתלמויות לקוסמטיקאיות
בר־גיורא 23 ת"א 64336 טל' 03-296592

כאן, ממש כאן, 4 ימים ו־4 לילות
ב־125 ש"ח *
תוכלו להעביר 4 ימים ו־4 לילות של חופשה מהנה שעליה חלמתם
במלון
הולידיי טבריה
עם מועדון־לילה מפואר ושלל תכניות מגוונות, בריכת שחיה, מועדון בריאות, סאונה, ג'אקוזי, מתקנים רבים, מטבח עשיר ומגוון בטעמים פיקנטיים.
טלפון: 067-21901-2-3
★ המחיר כולל דמי שירות, לא כולל מע"מ

סמדר בת אדם
צילום: אבי חיון

"הנושא של המתת חסד עולה ברמה הפילוסופית. אנחנו נמצאים כדי להקל, לא כדי לעשות את העבודה."

חיים בזמן שאול

ה"הוספיס" בירושלים. מקום לאנשים שהרפואה אינה יכולה להציע להם מרפא. בהחלט מקום שיכול להציע לאנשים את החיים הטובים ביותר בזמן שנשאר. בעיקר — שלווה.

על חשלט הקטן כתוב: "המרכז לטיפול תומך". בית החולים הדסה הר הצופים. אגף נפרד. מקום קטן. מימין – פינת ישיבה סלונית ופינת אוכל. חלון גדול כמו תמונת נוף. רותי מציעה שנשב בחוץ, על הדשא. ממש בתוך התמונה.

רותי שחל, בת 34, מנהלת את המקום הזה, ה'הוספיס'. מקום לאנשים שהרפואה אינה יכולה להציע להם מרפא. מקום שיכול להציע את החיים הכי טובים בזמן שנשאר. שלווה בעיקר.

"הפילוסופיה שלנו היא 'מתן'", רותי אומרת, והיא חוששת שזה נשמע כמו קלישאה. הם מציעים שם לתרופה תחוקה, טיפול בכאב, כמצעי־לחץ ובבדירות. "אני מציירת את הכאב כעיגול. כמו עוגה עם הרבה נתחים.

יצחק לוי (סימין) ובני משפחתו. "יש לי מסר: לא לאבד את התקווה. להאמין במחר. יכול להיות יותר טוב".

בעיגול – הגידול הלוחץ. נתחים נוספים זה בדידות, אכזבה, פחד וחולשה. הצורך לדעת שאתה חי. יש כאלה שהכאב הוא הדרך היחידה שלהם לדעת שהם חיים. בעצם, הגוף כמעט איננו, אי אפשר לשתות ולאכול, ומה שנשאר זה התחושות החזקות. את המורכבות הזו, התרופות לבד אינן יכולות לפתור".

מדברים על אהבה. על תשומת לב. על לתת לחולה גלידה מסויימת, כל יום בשתיים בדיוק, מתוך ידיעה שזה מה שהוא אוהב. על לסדר את הכרית בצורה מסויימת ומדוייקת. דברים כאלה רשומים אצלם והם מקפידים עליהם. "אנשים מנצלים פה את הזמן כדי לסגור דברים. להגיד דברים לבני המשפחה, שקודם לא היו מעזים. מתנצלים על דברים שקרו, על פיספוסים. מדברים על מה שהיו רוצים שיקרה עם יקיריהם בעתיד. המודעות של כל הצדדים שזה הסוף – מאפשרת את הפתיחות הזאת. לימדתי את האחיות: 'אנחנו לא באנו לתקן, לשנות או לאחות קרעים במשפחה. זה לא תפקידנו וברוב המקרים גם אין מספיק זמן. כשיש בדידות – אנחנו המשפחה'.

"אשה צעירה אחת כתבה יומן/מכתבים לילדים שלה. בהתחלה לבד, לקראת הסוף אנחנו עזרנו לה. היא לא רצתה להשאיר אותם בלי כלום. רצתה שהדברים שלה יפגשו אותם בהמשך החיים. גם זו פרידה.

"רוב האנשים פורחים פה. נהנים מכל דקה. מהלגיטימציה לדבר על כל דבר, על מה שכואב, להגיד בקול רם: 'אני הולך למות'. בכל מקום קודם היו אומרים להם 'תפסיק, איך אתה מדבר'. פה זה מותר. זו עובדה. הרבה פעמים ראיתי הקלה בעיניים של אנשים שאומרים 'יודע ורוצה'.

"כמובן שלמטפל יש קושי עם זה. אתה נותן הכל, את כולך ושומע 'אני רוצה למות'.

"הנושא של המתת־חסד עולה, ברמה הפילוסופית. אנחנו נמצאים כדי להקל, לא כדי לעשות את העבודה

(המשך בעמוד 44)

לחיות את סוף הדרך

האיש שהולך לדבר אתי על לחיות את סוף הדרך, קוראים לו וקי. יליד ירושלים העתיקה, ממוצא מרוקני. ירושלמי גזעי של 'מאתיים'. של שפה יפה. הוא עומד בפינה המיועדת לעבודה, חולצה ארומה, מכנסיים כהים, מנסר מסגרות לתמונות סרוגות מעשה ידיו. פרחים, בית כפרי, כלבלב. צבעים חזקים. כחול וירוק ואדום. את התמונות הוא מוכר בסכומים מצחיקים כאלה, העיקר שיוכל לרכוש שוב חומרים ושוב ליצור; לסרוג, למסגר. מיום ליום. כמשך שמונה חודשים שהוא נמצא כאן, ב'הוספיס', הוא עושה את זה. מיום ליום.

יצחק לוי, בן 61. מנולוג:

"במשך שנתיים התגלגלתי מבית־חולים אחד לשני. דלקת ריאות וזיהום, התקפות בכליות. לקראת ההחלמה – נשלחתי הביתה. יצאתי, אך בתוך זמן קצר חזרתי למיון ולאישפוז. היו ארבעה התקפי לב. האחרון היה חמור במיוחד. הגעתי למצב של חוסר אונים. ביקשתי מהרופאים שיעשו אתי חסד. לא יכול יותר עם החיים. כן, ביקשתי מהם המתת חסד".

פתאום השעון שלו מצלצל. "תרשי לי לבקש מומנך. יש כאן הודעה עבורי. תזכורת לטפטף טיפות לעיניים. עיניי יבשו".

ממשיך: "היתה הבנה ביני לבין הרופאים שאני חשוך־מרפא. שימי ספורים. אמרתי להם, 'תעשו לי טובה ותסבירו את זה למשפחה. לאשה. לילדים'. אני השלמתי עם זה – והאמת שגם לא היה לי כבר כוח להילחם, כל הזמן על הסף. אחרי צינתור וניפוח כלי־דם, החזירו אותי לחיים.

"בבית לא היה קל. האשה צריכה לעבוד קשה, לפרנס, לטפל בכולם וגם בי. הציעו לי לעבור לכאן והרעיון קסם לי. כשהגעתי – הייתי רתוק לכסא גלגלים. קשור לחמצן. עכשיו את רואה. נכון שמכאן לא יוצאים בריאים. גם אני לא אחזור למה שהייתי, אבל עכשיו אני נהנה מכל רגע. אנשים נעימים מסביב, מייחסים חשיבות לכל רקה שאתה חי. מסתכל על אחרים שמצבם גרוע יותר, שבכלל לא יכולים לתפקד. אני בכל זאת עושה דברים. מתגרב פעם בשבוע ב'יד שרה'. עוזר לחדשים שמגיעים, מרגיע אותם, את המשפחות. אם זה הגורל, אין מה להתנגד. המוות טבעי. צועד עם החיים יחד. מה עם אותם האנשים שיוצאים בבוקר ולא חוזרים?

"כל דבר מתרגלים. את יודעת, קשה מתרגל לגרויות. לקבור אנשים. כמובן שמצטערים להיפרד. אתה מכיר אדם, ניקשר אליו, חי במחיצתו זמן מסויים. לפני שישה חודשים נפרדתי פה מהבת שלי. בת 37. שבועיים היא היתה פה במצב קשה, עם סרטן, אבל לפחות היינו יחד. את זה אני באמת לא מבין. אני לפחות סיימתי את הייעוד שלי. זכיתי לילדים, זכיתי לנכדים. לא צריך יותר להוליד. לא צריך עוד לראות. היא, עד הסוף היא היתה אופטימית. מלאת שמחת חיים.

"אני בסדר. מאורגן. חי. איך את הגדרת את זה? חיים בזמן שאול. זה נכון. יש תקוות – אבל אין אשליות. בלון החמצן שמאחוריך – זה בשבילי. אני מתחבר לבד. שום דבר לא תקין בפנים. אי ספיקת לב קשה. בסכנה של הצטברות נוזלים בריאות. אסור כמעט לשתות, בגלל האבנים בכליות – צריך 4 ליטר נוזלים ביום. או מה עושים? בוחרים בלב. זה מובן. זו המכונה החשובה יותר.

"אם יש לי מסר? – לא לאבד את התקווה. צריך להאמין במחר, שתמיד יכול להיות יותר טוב מהיום. "בינתיים אני רוקם ציורים, ממסגר, מתחייב. מה זה מתחייב? – לא חתמתי חוזה עם אף אחד. לא בשביל לעשות רווחים. לא ממלא טוטו ולא ממלא לוטו. עשיר יותר אני כבר לא אהיה. לא צריך להיות. החשוב ביותר זה התעסוקה. בעיקר, לא להתעסק עם השאלה שאת שואלת אותי. כשיבוא, יבוא. מה, אני אתווכח עם אלוהים ?" ■

פלאזה טבריה
הכוכב החמישי עושה את ההבדל

כשאתה יוצא לחופשה, אתה רוצה את הטוב ביותר, לנו בפלאזה טבריה זה ברור. לכן אצלנו אתה נהנה מחופשה של 5 כוכבים, במלון של 5 כוכבים.
במלון פלאזה טבריה חדרים מפוארים, אירועים עם סגנון, פעילויות בשפע, מסעדות בטוב טעם, שירות מכל הלב ואפשרויות בילוי וטיול באתרי הנופש באיזור.

מבצע: לילה חינם
למתארחים בפלאזה טבריה
3 ימים – הלילה הרביעי
על חשבוננו
(לינה וארוחת בוקר בתוקף עד 10.12.87)

צלצל עכשיו 06-792233
פלאזה טבריה – חופשה עם סגנון
★★★★★

מיטב אופנת פאריס ואיטליה – גם בירושלים

רק לפני שלושה חדשים נפתחה וכבר הפכה להיות מוסד ירושלמי מוכר. חנות "סילואט" החדשה במדרחוב דורות ראשונים במקור בו שכנה עד לא מזמן ובמשך כשישים שנה חנות "אמנות".

החנות בשטח כ־70 מ"ר, עוצבה מחדש ע"י האדריכל אבי דומב בסגנון בתי האפנה המהודרים של מילאנו, מציעה לנשות ירושלים דגמים של מעצבים מהשורה הראשונה כמו איב סאן לורן, פייר בלמן ופיזנטי ולצדם חליפות מחויטות ומעילים של אלקטרה מפריז, סריגים של "נלה מרקיני" ו"ברוני" מאיטליה, חצאיות צמר של סרג'יו דיאנדראה האיטלקי, שמלות וחליפות משי מבית "מרטי מוד" וחולצות של מריו פוצ'י ומרסל לאופר.

זוהי השלישית בחנויות **"סילואט"** לאחר רמת השרון (חמש שנים) וככר המדינה בת"א (שלוש שנים) הותיקות יותר.

ב**"סילואט"** התמחו ביבוא אפנה יוקרתית ויקרה. בעלי החנות מוזמנים פעמיים בשנה לירידי האופנה החשובים באירופה ה"פרט א פורטה" בפריז ו"מודיט" במילאנו ומזמינים את הקולקציות 6 חדשים מראש. כך הם מבטיחים ללקוחותיהם דגמים בלעדיים המיובאים ישירות מהיצרן.

המחירים בחנות הנעים בין 250 ל־400 ש"ח לחצאית, 200 עד 500 ש"ח לחולצה, 250 – 700 ש"ח לסריג, כ־1000 ש"ח לחליפה מחויטת או מעיל ו־900 – 1500 ש"ח לשמלה או שני חלקים ממשי נקי, גבוהים אמנם אך לא רחוקים בהרבה מהמחירים באירופה עבור אותם המוצרים.

גם לאלה שלא קונות הביקור בחלט חוויה.

ד. שמעוני

חדש!
אמהות – נא להכיר:
היג'ין - תכשיר טבעי דוחה כינים
■ מסלק כינמת קיימת ■ מונע הידבקות בכינמת
■ מבטיח ראש נקי מכינים... וגם מרעלים וכימיקלים!

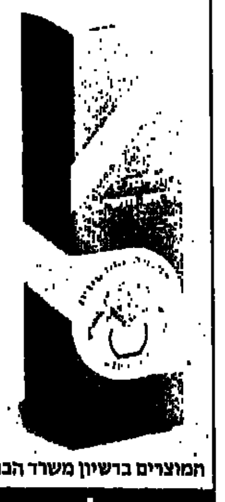

היג'ין – יוצר על ראש הילד סביבה ביולוגית אנטי־כינית, המרחיקה ממנו כינים חיות ומונעת הידבקותו מילדים נושאי כינים.
היג'ין – מפרק את הקרום החלבוני־שומני העוטף את ביצי הכינים שהוטלו על ראש הילד, מנטרל את אחיזתן בעור הקרקפת ומונע את המשך התפתחותן והפיכתן לכינים פעילות.
חשוב לזכור:
מביצה שעברה טיפול בהיג'ין – כינה לא תצא!
היג'ין – אינו מצריך נקיטה בכללי זהירות כלשהם. אין בו רעלים, כימיקלים או כל חומר מזיק אחר, וגם שימוש יום־יומי בו – אינו צופן בחובו כל סכנה שהיא, אפילו עתידית רחוקה.
היג'ין – עוד מוצר מובחר מבית **האסכולה הטבעונית**", פרי פיתוח ומחקר של יעקב עצמון – נטורולוג ודוקטוראנט לטבעונות, עשוי על טהרת צמחי מרפא מובחרים... ועוד משהו מסוד הטבע!
להשלמת הטיפול בהיג'ין יש לחפוף הראש בשמפו הטבעי של **האסכולה הטבעונית**".

המוצרים ברשיון משרד הבריאות; להשיג בבתי המרקחת, ברשת סופרפארם ובבתי הטבע.

האסכולה הטבעונית" ...מה שטבע יכול לעשות!

TOYOSET
תנור איכות
נקי מריחות

ישראמיל
יבוא ושיווק טל. 03-712264 03-358773

לאדון אברהם פרינד
זקן סוחרי היין
מיטב הברכות ליובל ה־50
מחברת כרמי שלמה

בית מסחר לכל סוגי המשקאות,
מנחם פיגוק, רח' אצל 32 ת"א

רפי יעקובי
פסיכולוג

בית ספר לזוגות

היחידה הזוגית

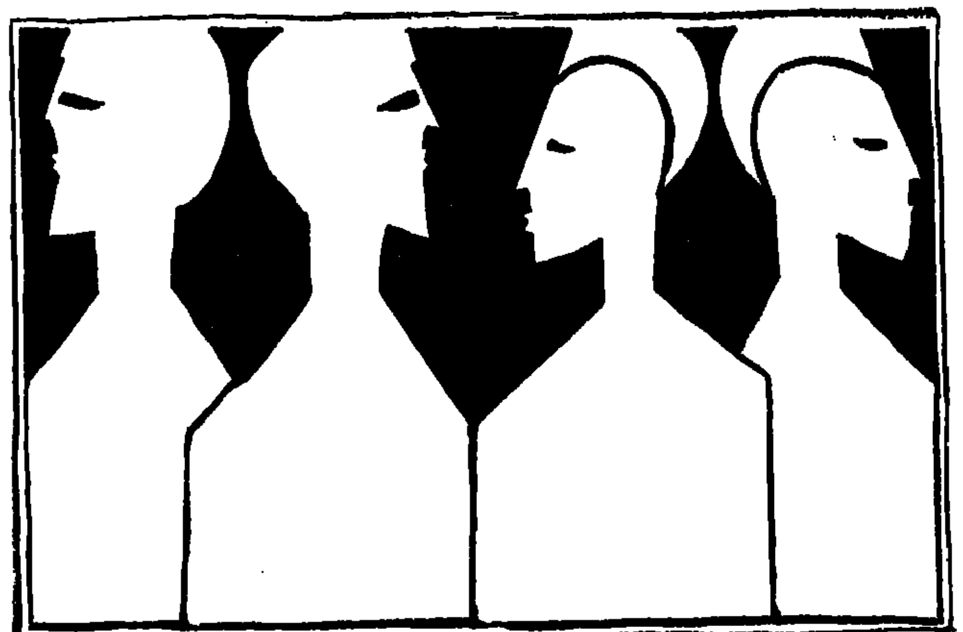

אתם כבר חברים, מומחים למדי זה לזה. אתם מהווים יחידה זוגית, אך עליכם להמשיך ולהשקיע בפיתוח הזהות שלכם כידידים. זיכרו: לעולם אל תשובו להיות אגוצנטרים ומבודדים. לכל אחד מכם עוד משהו, הנמצא בגיזרת אחריותו. אחריות – אך בשום פנים ואופן לא נטל. יותר מתמיד – כדאי לכם, כבר בשלב הזה, להיות ביחד. אתם מוסיפים זה לזה ומשלימים זה את זה. כלי הביטוי שלכם עשירים יותר. יכולת החשיפה שלכם עולה. יש לכם שותף, שלצידכם נושא אף הוא בעול.

צריך להמשיך ולטפח את הידידות ב"ישיבת צוות". אתם הצוות. אתם הקברניטים המנווטים את האניה ואתם צריכים לדעת לאחוז יחדיו בהגה. שפת ההידברות הנהוגה בישיבת צוות זו איננה כמובן השפה המכבידה והפוצעת, אלא זו המיועדת להעברת מידע והפקת לקחים.

הגם שהנכם מוכרים זה לזה, יש צורך ב"ישיבת הצוות". יש עוד טעויות רבות, הנובעות מתוך בורות והדחקה. כל אחד מכם יודע הרבה יותר על מה שחברו עושה לו – מאשר מה הוא עושה לחברו. ב"שטח ההפקר" הזה, מתרחשות תאונות רבות. מי שלא מכיר אותן שיקום.

הוא מגיע הביתה לאחר יום עבודה מפרך. רעב. מת לאכול. מצפה למרק העצמות שאשתו יודעת להכין. אין מרק. אין גם לחם טרי וחלב. מאוכזב. בקושי מבליע את הצעקה העתידה לבקוע מגרונה: "למה עשית לי את זה?"

מסתבר לו שאירוע זה או אחר מנע מאשתו להכין מרק. קורה. למחרת, כפי שאתם יכולים לנחש, היא טורחת ומשתדלת לפצותו על ההזנחה בליל אמש ומכינה ארוחת מלכים.

גם הוא הפיק לקחים מיום אתמול. הוא משביע את רעבונו אי שם בפונדק דרכים, במטרה לא ליפול שוב קרבן להפתעה.

מה שקרה הוא זה: כל אחד מבני הזוג הרגיש עצמו כאילו הוא גיבור לאומי. היא טרחה בבית; הוא אכל בחוץ.

לחילופין – זה מזכיר לי את הסיפור המפורסם של או' הנרי, "מתנת האמגושים". כשהתברר לבני הזוג כי הוא מכר שעון כדי לקנות לה מסרקים לשערה הנהדר, ואילו היא קיצצה את שערה ומכרה אותו כדי לקנות לו רצועה חדשה לשעון – רק אז היו שניהם מאושרים לדעת עד כמה הם אוהבים זה את זה.

דוגמא נוספת: היא מחכה לו, בבית, בכליון עינים שישוב מהעבודה. כל היום היא סגורה בבית, כולה צפייה לקראת האפשרות שבערב ייצאו לבילוי משותף. לא חשוב מה ולאן, העיקר להיות ביחד.

להשלמת התמונה חסר לה רק דבר אחד: הוא. הוא אינו מאומה בדבר תכניותיה העתידיות לערב זה. במרחו עולה משהו אחר לחלוטין. הוא רוצה להיות אתה, שרועים על השטיח ומאזינים למוסיקה.

נוצרו כאן שני קוים מקבילים. ואלה, כידוע, אינם נפגשים. על סף חלומותיהם של בני הזוג – הכל מתפוצץ.

המלצה ראשונה הינה כמובן בהרחבת היכולת להגנות להזדמנות הנוצרת. אם הוא, למרות השתוקקותו להיות שרוע על השטיח, התאושש, התקלח ויצא עם אשתו לגיחה אל מחוץ לבית – סימן ואות הוא לניצחון של רצון־טוב מצידו. גם אצלה קיים גבול הוויתור. למרות רצונה לצאת – תבחין באפשרות שאפשר לעשות חיים גם בבית, השטיח. הרי לכם ויתורים מכאן ומכאן.

טניס עם האשה או בלי?

מיצוי ההזדמנות הידידותיות בצורה אופטימאלית – חייב בכמה וכמה מרכיבים חשובים.

האחד: חיבור מרכיבי היכולת המשותפת שלכם. למשל, חיבור יכולויות פרנסה ושתי משכורות, לכלל יכולת כלכלית.

השני: השלמת היכולויות, כאשר אין לכם יכולת משותפת, אך כל אחד מכם נהנה מיכולתו של השני. הוא נהנה מיכולתה לסרוג והיא נהנית מיכולתו לנגן, לדוגמא. זו גיזרת החברות החשובה והמעניינת ביותר.

חשוב לא פחות: לדעת מתי להפרד זה מזה. אינכם יכולים להוות הזדמנות התבטאותית זה לזה בכל דבר. היא איננה תמיד התשובה לכל צרכיך, ואילו הוא אינו הפתרון לכל מחסורך. וגם אם תקדישו את כל חייכם זה לזה – זו לא תהיה עיסקה מספיק טובה.

כדאי איפוא לטרוח ולמצוא מה אתם יכולים לעשות יחד, כיוון שאתם עושים את זה טוב. לא פחות חשוב לדעת מה אתם עושים כאשר אינכם ביחד, לדעת לנצל את ההזדמנות שטמונה בלהיות בנפרד.

לדוגמא: אם אתה מתעקש לשחק טניס עם אשתך, והיא אינה יודעת כלל את יסודות המשחק – הרי זו עיסקה לא טובה לשניכם. לעומת זו, טניס עם חבר – פירושו עיסקה טובה יותר. כי הוא יודע לשחק וכך גם תהנה.

וזה מוליך אותנו הישר לשאלת התקציב הנפשי ול- מה אנחנו משקיעים אותו. אם תרצו לשמור על כל מרכיבי חיי הרווקות שלכם גם בחיי הזוג שלכם – לא יצלח הדבר בידיכם. חיי הזוג נוטלים הרבה מן האנרגיה שנצטברה בחיי הרווקות.

לדעתי מתאים היחס שבין מקצוע לתחביב גם כאן. אם מישהו משחק טניס עד כלות כוחותיו, ולאחר מכן ובמשך שלושה ימים, עליו לשכב עם הרגליים למעלה ולנוח – הרי שלא מדובר כאן בהנאה מספורט, אלא בשימוש קרתני שהפך מתחביב לטורח.

מי שאין לו את הכוח הנפשי לכך – שיחשוב פעמיים ופעמיים אם הוא יכול להתיר לעצמו דליפה כזו של כוחות, על חשבון דברים אחרים שהוא עלול להחמיץ וחבל. ■

משקל קל
עם
דליה ניר
● דיאטה ומוטיבציה
● ייעוץ אישי ומעקב
● סדנאות נופש והרזיה, הקניית הרגלי אכילה נכונים
(הסדנאות נערכות במלון "פלס" בנתניה בתאריכים: 22/11–27/11; 27/12–1/1/88)
פרטים והרשמה:
משקל – קל טל. 236043, 03-243055

הפתעה!!!
דרך אחרת להכיר אנשים!!!
בהשקעה כספית קטנה ומשתלמת, בלי לצאת את דלת ביתך, תוכל/י להכיר אנשים חדשים, להרחיב את חוג מכריך, ואף למצוא בת בן זוג לחיים. בדרך מעניינת ומרתקת שתוציא אותך מהשיגרה ולא שידוכים!
בדבר פרטים חייג/י 03-5742235 04-442105
עד 21.00 גם בשבת.

ספרית מעריב
הופיע
"ארץ קשת וענן"
מדריך הטיולים החדש של
עודד פיינגרש
בקש בחנויות ובספרית מעריב
ת"א: דרך פ"ת 72א, טל. 03-332211
חיפה: בן־יהודה 29, טל. 04-523689
באר־שבע: קק"ל 90, טל. 057-74850

מעינה שנהר

שני מנהלים

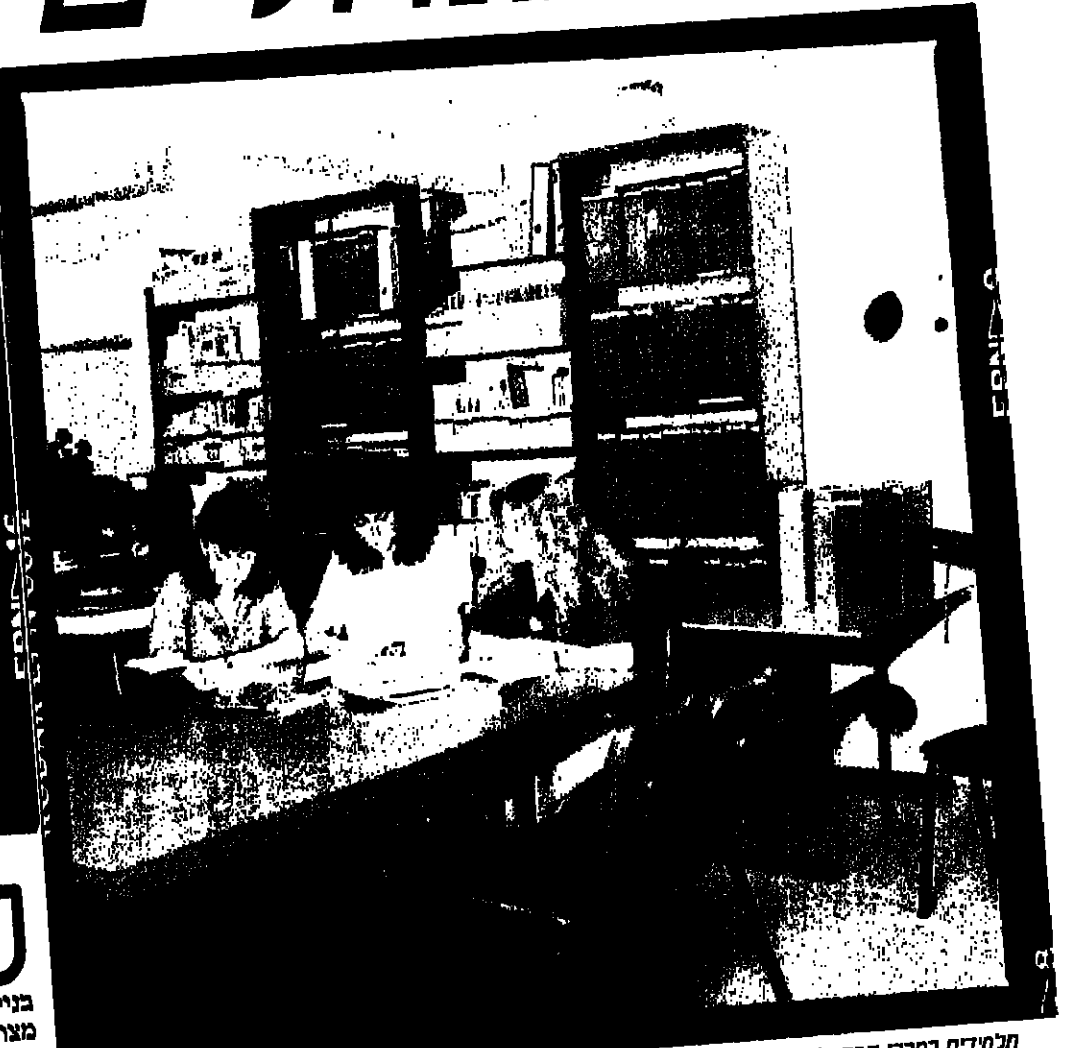

תלמידים במרכז הטכנולוגי. המשרת תשעה בתי ספר תיכוניים באזור תל־אביב.

תלמיד אחד

יפה ויגודסקי מנהלת בשיטת המחשב את "המרכז למקצועות הטכנולוגיה והמינהל". מה עושים נגד תלמיד המתפלח לשפת הים? איך מנהלים בית־ספר "מגנטי" בשיטת המיטה החמה? סיפור כאילו ממערכת חינוך אחרת.

למרות שהיא מנהלת שני מרכזי חינוך גדולים, לא תשמעו אותה מתלוננת על חוסר תקציב. לא עוד אלא שהקמפוס שלה פורח ומתפתח, מוסיף מדי פעם עוד או בניינים, עוד חדרים ואולמות, עוד מרכז מחשבים מצויידת היטב ומתוחכמת מקודמותיה. יש אפילו תקציבים להפוך את חצר הקמפוס, הצחיחה וההרוסה משאריות חומרי הבנין ששימשו להקמת המבנים החדשים, לגן פורח עם ספסלים, ותלויות מדושאות וערוגות פרחים.

הכל נראה כאילו תלוש מהמציאות הישראלית, החותכת במערכת החינוך כבבשר החי. הבנועה הזאת שנשמעת כאילו לא מכאן ולא מעכשיו, היא הקמפוס שברח' אנטיגונוס בתל־אביב. שני שלטים מעטרים את חזית הבנין: "המרכז למקצועות הטכנולוגיה והמנהל" ו"המכללה להכשרת מורים להוראת מקצועות הטכנולוגיה והמנהל". ומי שמנהלת אותם ביד רמה, כעשר השנים מאז הקמתם ובשש השנים מאז שעברו למקומם החדש, בבנין בי"ס "יהודה המכבי", היא יפה ויגודסקי, אשה נמרצת בת 41, המודעת מאר לחשיבות המשמרה שהיא עומדת בראשה, ושמחה ככל שהיא יכולה לספר יותר לתקשורת על הישגיה – ויש כאלה.

אצבע על הדופק ועל המעקה...

כאשר יפה חולפת במסדרונות, מלווה בידי אחד מס־ני סגניה, היא מעבירה בקפדנות אצבע על המשטחים התומכים את מעקה המדרגות, או על ארני החלונות, בתנועה המזכירה את המ"כיות בטירונות, ומעקמת את האף על שיירי האבק שהיא מוצאת. אתה אפילו מצפה שהיא תטיל על מישהו ריתוק־שבת. החברה שנשכרה כדי לתת שירותי נקיון, שוב התרשלה בתפקידה. בסי־ור בכיתות, עינה של יפה צדה מיד את מי שלובש מכנסיים או חצאית בצבע החורג מהתלבושת האחידה. אלה שחטאו – נשלחים מייד להירשם במזכירות.

ורישום בבית ספר זה איננו סתם רישום. כאן כל הערה נרשמת במחשב, בכרטיסו האישי של התלמיד, והעתק נשלח למנהל בית ספרו. וישאל השואל: מה פתאום מנהל בית ספרו? והרי יפה ויגודסקי היא המנה־לת?

כאן המקום לציין כי "המרכז הטכנולוגי" הוא מה שניקרא בית ספר "מגנטי". הוא משמש מוקד משיכה לתשעה בתי־ספר תיכוניים מאיזור תל־אביב. טכנית, התלמידים נרשמים בבתי־הספר עצמם (עירוני א', ד', ח' הרתי, ו', ז', ט', י"א ו"שבח") ויכולים לבחור במגמות שונות. אך אם בחרו במינהל (פקידות, מזכירות, חש־בונאות וכו'), במחשבים (ממדעי המחשב ועד למגמה למחוננים) או בתיירות, הם ילמדו בבית ספרם את

▲ עובדים בשיטת "הכתה החמה" ניצול מירבי של הציוד ושל צוות המורים.

◄ יפה ויגודסקי. גם העציצים מקבלים תשומת לב.

הלימודים הכלליים, ויבואו ליומיים או שלושה בשבוע, כדי ללמוד את מקצועות המגמה, ב"מרכז הטכנולוגי".

כאן ימצאו, לדברי המנהלת, את המיכשור הטוב ביו־תר וגם את המורים המקצועיים הטובים ביותר. "לי אין בעיה של רבע מישרה או שליש מישרה – אני יכולה לרכז את כוחות ההוראה הטובים ביותר", אומרת ויגו־דסקי. "אצלנו עובדים בשיטת הכיתה החמה. כאשר מסיימים תלמידי התיכון את יום הלימודים, בשעות אחר־הצהרים, מתחילים חוגי הערב של 'המיכללה להכשרת מורים למקצועות הטכנולוגיים'. לכן יש ניצול מירבי של הציוד המשוכלל וגם של צוות ההוראה".

כאשר ציוד המחשבים מתיישן, יחסית להמצאות החדשות בשוק, אפשר תמיד להעביר את הסדנא כולה לחטיבת הביניים, ולצייד את סדנאות התיכון במיחשוב המתאים. הקמפוס של יפה הוא יצור רב־חורי, שכל אחד מהם תורם את תרומתו הברוכה לתקציב המוסדו משרד החינוך, עיריית תל־אביב והמכללה למינהל (שהיא ההורה הנדיב ביותר). אם מוסיפים לכך את הנצ־צולת המכסימלית, על ידי חוגי השתלמות לפקידות ומזכירות בכירה במשרדי הממשלה, שיוזמת יפה בחוס־

> שיטת "האח הגדול" פועלת: כאשר תלמיד נעדר מבית הספר ניתן לבדוק זאת באמצעות המחשב. גם ההרשמות על "עבירות" קלות יותר ממוחשבות. על ההרשמה השלישית צריך להחתים את המחנך, המורה וההורים. קשה לברוח לשפת־הים.

שות, כדי שהבנין לא יעמוד בשיממונו, הרי לך עוד מקור הכנסה.

יוצא איפא שעל ראשו של כל אחד מ־1700 תלמידי ה"מרכז הטכנולוגי" יש שני מנהלי בית־ספר. אחד של "גמל הבית" שלו, והאחר של "המרכז". מערכת כזו דורשת גם דרך תיכתובת בין שני המוסדות. ולכן, כל ניהול "המרכז" נעשה באמצעות מחשב. כל תלמיד מכין לעצמו מערכת שעות והיא מוכנסת למחשב. כא־שר תלמיד נעדר מבית־הספר, ניתן לברוק מיד באמצ־עות המחשב, מה היה צריך ללמוד באותו יום ומה הוא מחסיר. מנהל בית־הספר מקבל מיד מידע על היעדרו של התלמיד. כאמור, גם ההרשמות על עבירות הן ממוחשבות. מההרשמה הראשונה לא עושים עניין. הה־רשמה השניה כרוכה כבר בשיחה והדו"ח על השיחה נכנס למחשב. על הרשמה השלישית צריך להחתים את המחנך, המורה וההורה.

נהג מונית ואמא ל־11

השיטה לרשום הכל – מעוררת אסוציאציה של "האח הגדול – עינו צופיה". יפה: "לא ניתן לפעול אחרת. האחריות על התלמיד נופלת באותה מידה על מנהל בית־הספר שממנו הוא בא אלינו. התלמיד יכול, למשל, לספר בבית־ספרו שבא ללמוד אצלנו, ולמעשה לבלות את כל הבוקר בשפת־הים או בהצגה יומית. המנהל שלו צריך לדעת זאת ולפעול בהתאם".

המיוחד בקמפוס של יפה (כך קוראים לו גם אנשי העירייה או משרד החינוך, כאשר מבקשים הקמת מרכ־זים דומים לו) הוא גם "המכללה להכשרת מורים למק־צועות הטכנולוגיים", היחידה מסוגה בארץ. מלבד העובדה שניתן להשתמש בציוד המשותף, "המרכז הטכנולוגי" ותלמידיו משמשים כ"מיגרש אימונים" ושדה עבודה עבור המורים העתידיים שלומדים במכל־לה.

בין 450 תלמידי המכללה (ממוצע הגיל – 30), שב־אים מכל רובדי החברה, ניתן למצוא אחרים שעשו קפיצות דרך קיצוניות. זאת אוכלוסיה המצטיינת במו־טיבציה גבוהה.

אחד הטיפוסים היותר מעניינים הוא נהג מונית, בגיל 40 פלוס, שעשה בגרות והחל ללמוד כדי להיות מורה למקצועות טכניים. את השינוי בקריירה ביצע, משום שהרגיש לא נוח ליד ילדיו שהבכור בהם לומד בבית־הספר הטכני. האב משיג עתה ציונים מצויינים בשיעורי ערב ורוצה להיות מורה, למרות שירוויח רק שליש מהכנסתו כנהג מונית.

ויש כאן בין התלמידים גם אמא ל־11 ילדים מיבנה. היא למדה כאן במשך שלוש שנים, וכבר החלה ללמד במקום היישוב שלה. המנהלת־לשעבר של לשכת ראש עיריית נהריה, נהגה לבוא לכאן ללמוד חמש פעמים בשבוע, במשך שלוש שנים, וכיום היא מרכזת מגמה באחד מבתי־הספר של העיר. גבר בגיל הבינים, אל"מ במילואים, שעבר כבר על התואר השלישי שלו, החל לשנות כיוון. בנו החייל, שלמד מחשבים, נפל במלחמת לבנון והאב החליט להנציח את זכר בנו, על ידי כך שילמד מחשבים, במטרה ללמד. וזאת רק רשימה חל־קית ביותר.

כאשר יפה עוברת במסדרונות, היא מעירה על כך שלא מטפלים די הצורך בעציצים הרבים, המפוזרים לאורך המעברים. היא גם מבקשת שהשרת יסע למשתלה ויחדש את חיי העציצים. יש משהו ניגודי עד תמיהה בכל השילוב הזה של רצון ליופי ולאסטטיקה, לבין פיקוח ממוכן על תלמידים. אולי בקרוב, כאשר יתקינו את הגינה היפה של הקמפוס, יוכל תלמיד מתוסכל החוזר מן ה"הרשמה" לתפוס שלווה על ספסל טובל בירק... ■

שיפור

הרגלים רעים

זוכרים את כל אותם הרגלים שאמכם ניסתה ללמד אתכם להימנע מהם? אם אתם עדיין מחזיקים בהם, יתכן שאתם משלמים עליהם מחיר כבד יותר ממה שאתם חושבים. והכוונה היא לבריאות. להלן רשימה של הרגלים כאלה, ועצות כיצד להיפטר מהם.

שתיית יתר של קפה

תופעות לוואי: הן קפה רגיל והן קפה נטול קופאין מכתימים את השיניים ומרפים את השסתומים בין הו־שט והקיבה, בגרמם לעצבנות הקיבה. קפה רגיל מגביר את החומציות בקיבה ומעורר כיב (אולקוס). שתיית יתר של קפה עלולה לגרום לעצבנות ולתרום למתח ולחרדה.

ביצד להפטר מההרגל: הגבילו עצמכם לשלושה ספלי קפה ביום. צחצחו שיניכם אחרי שתיית קפה ובקרו אצל רופא השיניים לניקוי מקצועי שוטף.

הידוק השיניים בזמן השינה

תופעות לוואי: שוחק את השיניים ועלול להחלישן, גורם למספר בעיות העלולות להביא לכאב ראש, גב, אוזניים ולסת.
ביצד להפטר מההרגל: פנו לרופא השיניים, שעשוי להמליץ על "פלטה" ללילה, או התאמת מצב הנגיסה של השיניים על ידי שיוף אחרות מהן.

"קואקים" בפרקי האצבעות

תופעות לוואי: משחרר "קיטור" מבין הפרקים, מעוות אותם לרמה של הגבלת התנועה, למצב שבו הרצועות והגידים נמתחים. האצבעות והפרקים מועדים למתיחה ולנקיעה. למעשה, הפרקים יוצאים ממקומם, וגורמים נטייה לדלקת פרקים.
ביצד להפטר מההרגל: כאשר יש מתח בפרקים, מתחו אצבעותיכם בעדינות, פתחו וסגרו אגרופים. כאשר יש לכם צורך לפצח משהו – קנו פיסטוקים.

כסיסת צפורניים ועור

תופעות לוואי: בנוסף לשחיקת השינים, אכילת צפר־ניים וכירסום העור סביבן – מאפשרת התופעה חדירת חיידקים ופיטריות מהפה לעור הסדוק (ולהיפך). עלול להיגרם זיהום בקטריאלי מתחת לציפורן ולעור, כמו גם להפרעות בגדילת הציפורן.
ביצד להפטר מההרגל: הקפידו לטפח את ציפורניכם כך שלא יהיו קצוות שבורים. החזיקו בתיק קוצץ צפר־ניים ופצירה. נסו לכסות את העור באיספלנית, או למרוח על האצבעות נוזל שטעמו חריף או מריר. משחו את עורכם בקרם לחות, כך שיהיה רך מכדי לנגוס בו.

נימנום אחרי ארוחה כבדה

תופעות לוואי: ריקבון של השיניים, כמו גם עלייה במשקל, כתוצאה מהאטה בחילוף החומרים בזמן השי־נה, מה שמאפשר לקלוריות להפוך לשומן.
ביצד להפטר מההרגל: המתינו לפחות שעתיים אחרי הארוחה לפני שתשכבו לנוח. הליכה או פעילות גופ־נית אחרת, אחרי האוכל, מאיצה את העיכול ואת שרי־פת הקלוריות. כשאינכם יכולים להמנע מלאכול ארו־חה גדולה מאוחר בערב, העדיפו מזון דל שומן ודל חלבון, המתעכל ביותר קלות.

אי־צחצוח שיניים לפני השינה

תופעות לוואי: ריקבון שיניים, רימום חניכיים, מחלות של מסב השן הגורמות לאבדן שיניים.
ביצד להפטר מההרגל: היפכו את הברשת השיניים וניקויין בחוט דנטלי לפני השינה לחלק מהשיגרה שלי־כם מדי ערב. עשו זאת בזמן צפייה בטלוויזיה, כדי שלא תתפתו לוותר על כך כשאתם כבר במטה.

תמיכת שפופרת הטלפון ע"י הכתף

תופעות לוואי: גורם למתח העצבים והפרקים בצוואר והגב, ולשקיעת חוליות עמוד השידרה. גורם לכאב כרוני בצוואר ובכתף.
ביצד להפטר מההרגל: החזיקו את הטלפון ביד או חברו לו משענת כתף.

גרדת

תופעות לוואי: העור מפתח מראה מכוער, לעתים בצי־רוף בועות נוקשות. במקרים מסויימים עלולים להתפ־תח כיבים קטנים החשופים לזיהום.
ביצד להפטר מההרגל: גירוי חריף בנקודה מסויימת עלול להיות תוצאה של דלקת־עור נוירולוגית, מצב הנגרם על ידי גירוד חוזר של פיסת עור יבש. הגירוד רק גורם לעור להפוך יבש וקשה יותר. סף הגירוי של העצבים יורד, מה שהופך את הגרוי לכרוני. כדי לש־בור את המעגל, השתמשו מדי יום בקרם־גוף ופנו לרו־פא שירשום קרם קורטיזון ואנטי־היסטמינים.

המלחת האוכל לפני טעימתו

תופעות לוואי: יותר מדי מלח גורם לעצירת מים, המזיקה לסובלים מבעיות בכליות, מחלות לב או לחץ דם גבוה.
ביצד להפטר מההרגל: זכרו, שהגוף זקוק רק לכמויות קטנות של מלח ליום. אל תשאירו את המלחיה על השולחן בזמן הארוחה. נסו תחליפי־מלח ושאו עמכם מלחיה קטנה של מלח כזה כשאתם אוכלים בחוץ. הש־תמשו בתבלינים ובעשבי־תיבול בזמן הבישול, כדי להד־פיק את מירב הטעם מהאוכל.

עמידה מרושלת

תופעות לוואי: מעקמת את החוליות, מותחת שרירים ורצועות חיבור, גורמת לכאבי גב וצואר. מפחיתה את נפח הנשימה ומסיטה את הכתפיים ואת שאר אברי הגוף ממקומם. מותחת את קצות העצבים, מפריעה למחזור הדם וגורמת לכאבי ראש.
ביצד להפטר מההרגל: תרגלו יציבה נכונה. עמדו כשראשכם מוגבה, כתפיכם ישרות, החזה מורם מעט. דמיינו לעצמכם חבל העובר בתוך גופכם, ומושך את הראש והכתפיים למקומם.

ישיבה ברגליים משוכלות

תופעות לוואי: ישיבה שכזאת גורמת לעצירת זרימת הדם, עלולה לגרום לבעיות בכלי הדם ולהחלשת מח־זור הדם ברגלים ובכליות. גורמת גם לעיוות היציבה ומותחת את השרירים והדיסקוסים בגב התחתון.
ביצד להפטר מההרגל: עשו מאמץ לשבת ישר, כשש־תי הידיים פרושות בנוחיות לצדדים. שמרו על גב ישר והכניסו את הבטן – כדי שתוכלו לשבת בנוחיות ולא תחושו צורך לשכל את הרגלים.

שינה על הבטן

תופעות לוואי: גורמת לעיקול עמוד השידרה ולמתח השרירים והרצועות, כך שהם נשארים מתוחים גם במהלך השינה. מפעילה לחץ על החזה, הלב, הריאות והפנים. גורמת לנפיחות בפנים ולעיניים ארומות ונפו־חות בבוקר שאחרי.
ביצד להפטר מההרגל: אל תרדמו בצורה זו, למרות שבמהלך השינה תמצאו עצמכם בתנוחה הלא־רצויה. השינה הבריאה היא זו שעל צידכם השמאלי, שכן היא מפעילה לחץ על הלב.

שיפשוף עיניים

תופעות לוואי: מעביר חיידקים מהידיים לעיניים, מה שיכול לגרום לשעורה. גורם גם לשבירת הריסים או לנשירתם.
ביצד להפטר מההרגל: במקום לשפשף את העיניים, שיטפו אותן במים פושרים ויבשו קלות. אם הגירוד או ההפרעה נמשכים – פנו לרופא העיניים שלך ובקשו שירשום לך טיפות.

שינה עם איפור

תופעות לוואי: האיפור מגרה את העור, מגביר את פצעי אקנה, או גורם לדלקת עיניים ולתגובה אלרגית. איפור עינים עלול לגרום לסתימת הבלוטות שתפקידן לסוך את העין, ולגרום לשעורה ושלחוף (ציסטה).
ביצד להפטר מההרגל: הסירי את האיפור ושטפי את עינייך לפני השינה. אם אינך עושה זאת בדרך כלל משום שאת עייפה – הקדישי לכך זמן מוקדם יותר בערב.

"פיצוץ" פצעונים

גורם טראומה לעור ועלול להחדיר לתוכם חיידקים הגורמים לזיהום מקומי ולצלקות. עלול גם לגרום לשלחופים אלרגיים.
ביצד להפטר מההרגל: השתמשו בתרופות נגד אקנה. אם דרוש – שימו תחבושת על האצבע המורה או על הבוהן, כדי להזכיר לעצמכם לא "לפוצץ" את הפצעים. אם זה כרוני – פנו לרופא עור.

ויתור על ארוחת בוקר

תופעות לוואי: הקיבה מפיקה חומצות במשך הלילה. כאשר מוותרים על ארוחת הבוקר, תפעלנה חומצות אלה ותגרומנה לפגיעה בציפוי הקיבה. ארוחת־בוקר מורורת את חילוף החומרים ושורפת את הקלוריות ביי־עילות. בלעדיה – אתם מועדים לעייפות, עצבנות בקי־בה וכאבי ראש.
ביצד להפטר מההרגל: אכלו ארוחת בוקר מיד כשאתם מתעוררים. אין צורך בארוחה כבדה. אפשר לאכול דיי־סות עשירות בסיבים, פירות, ולשתות חלב רזה. כל אלה יספקו לכם את כל האנרגיה והמזון הדרושים.

דיבור בפה מלא

תופעות לוואי: צרבת וגזים, בגלל בליעת אוויר. כתוצאה מהרגל ללעוס למחצה – עלול המזון להתקע בדרכי הנשימה ולגרום לחנק.
ביצד להפטר מההרגל: המנעו מאכילה במצבי מתח. דברו רק בין הנגיסות. בצעו נגיסות קטנות יותר, כדי שתוכלו ללעוס ולבלוע, בלי להזדקק לחמתין עד שתוכלו לדבר. ■

(לפי "ליידיס הום ז'ורנאל" מיוחד ל"מעריב")

55 שנה לכרמי שלמה בענף היינות

יין "כרמי" ישמח לבב אנוש

אחת המצוות המלבבות ביהדות, היא מצוות הקידוש על היין בשבת, או שתיה כדת בחג הפורים למשל, "עד אשר לא ידע להבדיל בין ארור המן וברוך מרדכי".

אפילו הדת היהודית המאופקת, מבינה את הצורך הקיים בכל אדם לשמוח, להטביע צרותיו היומיומיות בשתייה כדת. זהו השסתום המשחרר את הלחץ, ומאפשר להמשיך בעול.

56 שנה (משנת 1931) קיימת חנות "כרמי שלמה". עוד כשבגרוש היה חור, כאשר בקבוק יין נמכר ב־25 פרוטות ובקבוק יין ב־3 גרוש, ידעו הלקוחות כי בחנות הוותיקה ימצאו סוגים רבים ושונים של משקאות.

"היום אנשים שותים הרבה יותר מאשר פעם. אז מכרנו רק מתוצרת הארץ" — נזכר עמנואל פריינד, הבעלים: "את הבקבוקים מלאנו בעצמנו. באיזור היו כמה סיטונאים נוספים, אך היום אנחנו כמעט לבד בשטח".

70 סוגי יין מצויים על מדפי "כרמי שלמה": תוצרת אליעז, כרמל מזרחי, כרמי ציון, יינות מתוקים ואחרים, כמו גם ארק, קוניאק וליקרים.

הסחורה בחנות מיועדת ליחידים וגם לסיטונאים. המחירים בהתאם: זולים מכל חנות קמעונאית אחרת.

"כרמי שלמה" — העליה 4 ת"א,
טל: 03-815115

למר פריינד ולמשפחתו
שפע ברכות ואחולים לבביים להישגיכם הנאים
יקב הגליל — יוסף גולן ובניו בע"מ חיפה

לכרמי שלמה!
שפע ברכות ואיחולים ביום חגכם
מיני־מרקט בורוכוב
ויצמן פינת גיורא, יהוד, טל. 03-364364

לכרמי שלמה
כה לחי
בחגיגות 55 שנה
אולמי חאן — הדקל
ארועים ומסיבות
כביש בן גוריון (דרך לוד צומת סביון)
טל. 03-356480

לכרמי שלמה
עד מאה ועשרים
נתן צבי ושות' בע"מ
ת.ד. 33368 חיפה,
טל' 04-673859

למשפחת פריינד
מיטב הברכות והאיחולים במלאת 55 שנה להיווסדכם
אורי ורבקה ורמוס

לכרמי שלמה!
אתכם ביד אחת לאורך כל הדרך
ברכות ואיחולים
מרכז הזול — כל בו
עמרם צמח ובניו
חתקוות 16, תל־אביב, טל. 03-370083

לכרמי שלמה
שפע ברכות ואיחולים לבביים ביום חגכם
אולמי אור יהודה
חתונות בר מצוות ובריות מילה
אזור התעשיה החדש אור יהודה
טל' 347461, 03-716160

לכרמי שלמה
שפע ברכות ואיחולים לבביים ביום חגכם
יקבי נס ציונה בע"מ
נס ציונה, ד' אלישר
טל. 08-473754

למשפחת פריינד
שמחים אתכם ביום חגכם
המשך פריחה ושגשוג
מ. טפרברג — יקבי אפרת בע"מ
יצרני יינות ומשקאות חריפים
בהשגחת הבד"ץ ובהשגחת הרבנות ירושלים
מוצא, ירושלים, טל' 521449, 02-521022

לכרמי שלמה
אתכם ביד אחת
להצלחה ושגשוג
חנאווי — רובין — זיידל
שדרות ירושלים 118, יפו
טל' 811516, 03-838343

לכרמי שלמה ולמשפחת פריינד
שפע ברכות ואחולים ביום חגכם
ו.ס.ט. בע"מ
יצרני ברנדי שטוק 84
ויינות מונפורט
נתניה, פתח־תקוה

לכרמי שלמה
ברכות להמשך הדרך
תוך שיתוף פעולה פורה
סיגמור סחר בע"מ
CIGMORE TRADING LTD.
ז'בוטינסקי 35, רמת־גן,
טל' 03-7515193, 03-7515566

לכרמי שלמה
המשך תנופה ועבודה פוריה
החברה הסקוטית למסחר בע"מ
מגרשי התערוכה הישנים תל־אביב
טל: 5460411, 03-441441

לכרמי שלמה
שפע ברכות
ואיחולים לבביים
להישגיכם הנאים
אליעז בנימינה (18-18) בע"מ
יצרני יינות ומשקאות חריפים
בכשר רבנות וחוג חת"ם סופר
ת.ד. 34 בנימינה, טל' 06-388643

לכרמי שלמה ולמשפחת פריינד
ברכות ואחולים לבביים ביום חגכם
ובהצלחה בהמשך הדרך
יקבי תל אריזה
מישור אדומים

לכרמי שלמה
אתכם ביד אחת
לאורך כל הדרך
ברכות ואיחולים
אולמי בר אילן
אוניברסיטת בר אילן, רמת־גן
טל. 03-763412

---

35 שנה לנגרית ארמה

רח' רוסלנד 14, יפו, טל. 03-825607

אורי גרוס בע"מ יבוא ושווק עצים ופורנירים
רח' סלמה 160 (בסמטה), תל־אביב
טלפון: 03-373230

גזיאל חנן
צביעת רהיטים
בצבע בתנור
בצבעי:
מט, מבריק, ומטאל
באיכות מעולה
רח' דימודינה 16 (ממול) ת"א
טל' 03-374608

לוי דוד 1983 בע"מ
שווק לבידים, פורמיקה, פנלים, מלמין, M.D.F,
M.D.F מצופה פוניר
כמו כן כל הדבקות פורניר
ונייר למיניהם לפי מידה
כתובת: אברבנל 86 ת"א
טל' 03-823316 03-836157

פזית PAZIT
סוכנות לביטוח כללי (1985) בע"מ
GENERAL INSURANCE AGENCY (1985) LTD.
בנין בורסת היהלומים הישראלית
רח' ז'בוטינסקי 1 רמת גן
טלפון 267132-3

---

20 שנה ...

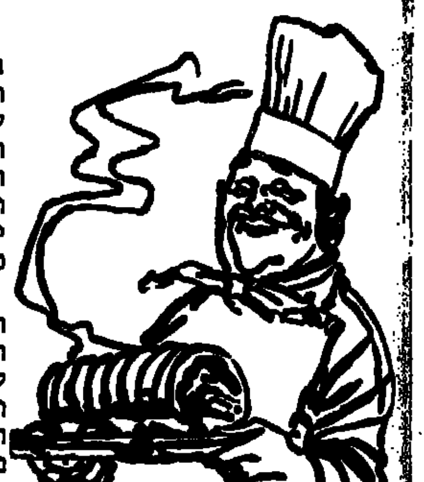

במסגרת עיסוקי, הגעתי בשעות הצהריים לכביש ראשל"צ–בית דגון, ובטני רמזה לי כי הגיע העת לאכול. ממולי ראיתי שלט מאיר עיניים "מצודת ראשון". התיישבתי לשולחן והופתעתי ממוזיקה ארץ ישראלית יפה ברקע ומאווירה כפרית ושקטה שמשרה המקום.

החום היוקד לא הורגש עקב הפעלת מיזוג אויר שקט ונעים. ההזמנה נענתה במהירות ראוייה לשבח ע"י צוות המלצרים המיומן והאוכל דליקטס אמיתי לאניני הטעם. מבחר סלטים גדול, פרגיות ממולאות עם אורז וצנובר, דגי ים טריים, ממולאים לסוגיהם השונים, מרקים ומבחר קינוחים.

והמחיר ממש מצחיק.

סקרנותי גברה ובשיחה עם בעלי המסעדה: יוסף אסא, יוסף חדד, שלום חדד ומסעוד חדד הובר לי הסוד. השותפים הינם הבעלים של סטקיית אסא הידועה בטיבה ונסיונם העשיר בנושא המזון הביא אותם לפתיחת מסעדה נעימה איכותית וזולה.

כדאי לבקר במקום ולטעום
"מצודת ראשון",
כביש ראשל"צ–בית דגון
(המשך רח' הרצל)
הזמנות לארועים עד 120 איש
ניתן לתאם בטלפונים:
.03-9663217 .9663215

אתכם לאורך כל הדרך

לפונדק אסא ולמצודת ראשון
אתכם לאורך כל הדרך
יצרן שימורים כבושים וזיתים
יהודה הימית 20, יפו, טל' 828092
המפעל החדש: אזור התעשיה החדש ראשל"צ
טלפון: 9616098, 9616097
הפתיחה מימאר 1988

ליוסף אסא ושותפיו
אתכם לאורך כל הדרך
מאחל יוסף בן־הרוש
רבינזון 13, פ"ת, טל' 900457

ברכות לבביות
אתכם לאורך כל הדרך
מאחלים:

למצודת ראשון
שאו ברכות
תעשיות חומרי ניקוי בע"מ
פ"ת, עמל 66, טל' 03-9228986, 03-9230108

לאחים חדד ואסא יוסף
אתכם לאורך כל הדרך
במלאת לכם 20 שנה למסעדה
משרד לשירותי הנהלת חשבונות ויעוץ מס
לוינסקי 88, תל־אביב,
טלפון: 384138

המשך שגשוג ופריחה
הכרמל 3, טלפון: 941494
סוכנות משקאות קלים ויינות

לסטקיית אסא
עלו והצליחו בכל מעשיכם
מאחלים:
KVISSON
רח' הרא"ם 39, תל־אביב 66024
מדיחי כלים תעשייתים "אדלר" adler
ציוד למטבח המוסדי
חומרי ניקוי "הנקל" Henkel GV למטבח המוסדי
טלקס. 032 — 341687 — סקס' 532 — 03-248242
טל. 378830, 374086, 03-370838

לאסא ולחדד
המשך שגשוג ופריחה
אזור התעשיה ניר צבי
טלפון: 08-228356, 08-221502

למצודת ראשון
ברכות
מאת
סוכנות כרמל מזרחי ומשקאות קלים
רח' הכרמל 24, ראשון־לציון,
טל' 03-941343

למשפחות אסא וחדד
אתכם לאורך כל הדרך
משרד לביטוח
ז'בוטינסקי 32
ראשון־לציון, טלפון: 942162

למסעדת אסא ולמצודת־ראשון
ברכות חמות ושגשוג
טלפון: 371194

למצודת־ראשון, לאחים חדד ולאסא
במלאת 20 שנה לפעלכם
עלו והצליחו

מאחל: **חיים צור ושות'**
שיווק בשר למפעלים ומסעדות
רח' החרושת 17, אזור התעשיה החדש,
רמת־השרון, טלפונים: 03-490799, 03-498402

לנגרית ידע
מיטב הברכות והאיחולים
...

לנגרית ידע צרור ברכות לבביות
סוכנות ביטוח אחים אבוטבול בע"מ
רח' רוטשילד 44 בת־ים, טל' 865294

לנגרית ידע
אתכם לאורך כל הדרך
אחים קורצמן

לנגרית ידע
אתכם לאורך כל הדרך
רהיטי דיור "אינטיריורס"
בנין הבנק הבינלאומי
אזור התעשיה הישן נתניה
טל. 053/616881

מיטב ברכות ואיחולים
דוד שלום ...

צרור ברכות לבביות
... יצור ושיווק רהיטים בע"מ
קיבוץ גלויות 24 תל־אביב, טל. 827314

לנגרית ידע צרור ברכות לבביות
"הקריסטל" ליטוש מראות
רח' בר־יוחאי 20, ת"א, טל' 827823

נגרית ידע צרור ברכות לבביות
... כהן חברה למסחר בע"מ
... ולבידים המלך 6 ת"א, טל' 826985

נגרית ידע
איתכם לאורך כל הדרך
... תעשית רהיטים
רח' הרגמן 36, אזור התעשיה החדש
ראשל"צ, טל' 9611977

נגרית ידע
מיטב הברכות והאיחולים
...

לנגרית ידע
מיטב הברכות
...

לנגרית ידע
אתכם לאורך כל הדרך
מיטב הברכות והאיחולים

סיפור

סמדר בת ארם

התהליך

הלו איש. נניח שהייתי כותבת סיפור. אני אוהבת לכתוב ספורים. צד א', צד ב' – תשקיף רנטגנולוגי. מעט פרטים ערטילאיים אודות הכרונולוגיה. העיקר התודעה. רשימה אסוסיאטיבית. תאור מתוך הראש, הנשמה (הרומנטיקנים יעדיפו לומר 'הלב'). פגישה בין שני אנשים שהם במקרה לא בני אותו מין. התרחשות שבזמן אובייקטיבי אינה נמשכת יותר ממחצית השעה.

צד א' – היא: מפגש בין איש ואשה הוא תמיד מפגש בין איש ואשה גם אם הוא מתקיים לצורך עבודה. לחיצת יד רשמית של היכרות. היסוס. מלים נחמדות של נימוס. חיוכים. האם 'זה' עומד להתרחש היום, או שמא נזמן לצורך 'זה' מפגש מיוחד..?

אוקיי. אוקיי. לא להיכנס לפאניקה. לא להיבהל משאלות שככה נזרקות להן לחלל המוח בלי שום קשר, כמעט לפני שנאמר משפט אחד של היכרות. 'זה' בדיוק העניין. איליה קאזאן בספרו "ההסדר" נותן ביטוי ל"אבר שלא משקר". הפסיכולוגים טוענים שמדובר במוח. הבגרות האישית מעניקה תבונה. כן, זה יהיה נהדר אם נשתה קפה. חלש. בלי סוכר. נשב במקום שאתה תחליט. אתה בעל הבית.

כרטיס ביקור: אשה מכובדת למעשה. בעל, ילדים, קאריירה, תואר ראשון במדעי החברה, בדרך לתואר שני. פילוסופיה.

כרטיס ביקור: איש מכובד למעשה. מקום טוב באמצע. לא 'איש־איש' זה בטוח. הללו עוטים בדרך כלל ארשת של חשיבות שמתחברת טוב עם גודל פיזי ופימה וסיגר, אבל בטח שלא מכנסיים קצרים ותנועה מתמרת. הרבה אנרגיה שהיא וודאי תכונה מולדת. אפשר להניח שבמפגשים אחרים חלק מן האנרגיה מושקע בריסון עצמי.

תנועה מתמרת. הלוך ושוב. הכורסא שממול אינה זוכה לאכלס אותך ליותר משישים שניות רצופות. זה בסדר אם תשב פה לידי. 'מפגש בין איש ואשה הוא תמיד' זוכר? בוודאי שעכשיו הזמן הטוב ביותר. ואם תלטף, כמו שהידיים שלך כל כך רוצות? ואם תחבקי?

יש יחסים שמתחילים מהסוף. רחיה במקרה הזה צוברת מטען לא טוב של ציפיות. הבסיס לכלכלה הלא נכונה – הכל בתשלומים. והרי שיטת המזומנים היא בת בריתו של ההגיון הישר. לפי הכיס. בלי לצאת מהפרופורציות.

וכו' הלאה וכו' הלאה. סיפור אסוסיאטיבי הוא למעשה סיפור שלא נגמר לעולם. הסיטואציה הכרונולוגית כן. מדהים כמה ספורים יכולים להיבנות על אותה סיטואציה.

ועדיין לא דיברנו על צד ב'. הפריבילגיה של הכותב היא להמציא אותו. כותב סנסיטיבי, בעל אינטואיציה וכושר הבחנה יכול לתאר תסריט שהוא מאד קרוב למציאות ואחר־כך להוציא מסקנות פילוסופיות שאין בהן חידוש רב ('מפגש בין איש ואשה הוא תמיד...' זוכר?)

כמובן שאפשר גם לטעות. כשצד ב' הוא נגיש, כדאי ואולי אפילו עדיף לא להמציא את הקטע שלו.

★ ★ ★

אין לראות בצירוף המלים הנ"ל איזה שהוא מסמך היסטרי. ומי בכלל דיבר על אהבה? השאלות תשאלנה בע"פ, מתוך נקודת מוצא פאטאלית לחלוטין: אין אנו אלא כפי שנבראנו ולמעשה אין בידינו להשפיע על התחושות האינסטנקטיביות של האחרים ביחס אלינו (ראה איליה קאזאן).

בשם צד א' ניתן להצהיר כי דיבור ישיר 'ברחל בתך הקטנה' יתקבל בשמחה.

שלך.

הלו איש. בבוקר, דברו על צעירה שעשתה מעשה מגונה בקשיש. שיתקה לידיים של הפמיניסטיות. כותבות ההגיגים של עתוני הנשים משחיזות את העטים. ידיעה כזו הורסת את כל הרומנטיקה. נותנת לגיטימציה להתחיל מכתב במילים יזונים זה לא הבל'. הייתי מבקשת בתף אם הייתי בטוחה כמה שימוש אני יכולה לעשות בחלקים שהם מעל למותניך.

הקלפים אמרו שאתה אוהב ואני חשבתי על איך שאמרת לי 'מתגעגע' ביום השני. "נו, קלפים" צחקתי למרות שאני בקשתי את הפרישה הזאת ונורא רציתי להאמין.

הקלף השני מצויר עליו DEVIL וזה בוודאי לא יכול להיות סימן טוב. המפרשת שאלה אם אני אוהבת, כי אז דרושה פרישה חדשה. אני הסברתי את הרציונל והשטן התקשר לשאלה התכויה וגם לדברים שמרמז הקלף של מזל דלי המעיד על עומק.

דובר על קיפאון של כמה ימים "אבל זה לא אומר" כך היא. "זה בהחלט יכול להיות תוצאה של נסיבות אמת. ריחוק פיזי. צרות אובייקטיביות. עיסוקים".

"שום התפרצות רגשית היסטרית" היא אמרה. "במיוחד את לא כל כך נרגשת", וזה היה מדהים בהתחשב בצד השואל. אחר־כך באו התירוצים על השחיקה בעקבות הסערות ועל איך שכשקורה משהו אמיתי אנחנו כבר לא יודעים. בשום אופן לא יכולתי לזכור איזה מזל – אמרת – יש לך באופק, ושבגללו צפוי בינינו 'פיצוץ'.

שום פיצוץ, מונח הרסני. מיליטנטי. והרי בתור בן אתה די יונה.

בשעת המשפחה, ממש לפני החדשות, היה השיר הזה. התכנית הלילית עסקה בנורמות של מוסר. ערבבו את הנושא של נגודי האינטרסים בין עבודת הקודש של איש ציבור לבין עבודתו הפרטית. מתעלמים מעובדות בראשיתיות שסוכמו על ידי חז"ל במשפט 'בעל הרעה...' כאילו שלא יודעים שהאלטרנטיבה היא

(המשך בעמוד הבא)

לטייכטל טקסטיל
מיטב הברכות והאיחולים
סלפטר
לקולבי
לשמעון ואבי ואפנת קלבי
Touch Model
Balfur 85, Bat-Yam
בלפור 85 בת-ים
Tel: 03-862914
לאבריטקס
מיטב הברכות והאיחולים
לטורבו
למאיר ואבי
מיטב הברכות והאיחולים להמשך הצלחה ושגשוג

(המשך מן העמוד הקודם)

'דמוקרטיה דהלוקס' קרי 'בית נבחרים לעשירים'. כאי־לו שלא יודעים שכל פרונטלי מונע על ידי מושך בחוטים.

אחרי 'פסוקו' אמרו דברים ההולמים באופן מפתיע הערכה עתונאית שהניר עליו נכתבה עדיין נמצא בין עטיפות הדגים שבשוק.

הזמרת לא הפסיקה לשיר לי בראש I'M YOUR LADY עם ההמשך הבאנאלי שאומר משהו כמו 'ואם תתפש אותי, אני לצידך'. חשבתי על זה שבבוקר רציתי לכתוב לך 'אוהבת אותך עוזבת אותך' אבל כבר המילה הראשונה נראתה מוגזמת. קרעתי את הדף ההוא לגזירים קטנים והלכתי לקוסמטיקאית. רציתי לעשות נקוי מבפנים, אבל היא כמובן, עושה רק לפנים.

פתאום חשבתי שגם 'אוהבת אותך כותבת לך' זה אותו חרוז דפוק, אבל עדיין, למרות שעברו המון שעות, עדיין המילה הראשונה לא מתאימה לי. יכול להיות שגם השפעת הקלפים. סתירה מסוימת למחשבה שאני ערה מפני שלפי חשבון פשוט אתה עכשיו בדר־כים ואני הרי יודעת עד כמה שאתה לא נהג זהיר.

את הפרישה השניה לא עשינו בגלל אנשים וילדים. בייחוד התינוק שלה שהתחיל לקמט את הקלפים. אמר־תי "בכל זאת, אפשר להגיד שקבלתי איזה תשובה" והיא אמרה שכן. אם רק אני מאמינה.

ולמה זה חשוב לי שתקרא את הדברים האלו יחד עם הלחמניה השחורה והקפה ועתוני הבוקר?

שלך

הלו איש. בשניה הראשונה חשבתי: אחד אפס לטובת השפעת. הצליחה לעשות את מה שאני לא וזה אומר להשאיר אותך במיטה יותר מ־25 דקות. בתחרות שבין 'מיתוס העקרב' לבין הוירוס, ברור לחלוטין מי ניצח.

אחר כך זה היה להבין שהגענו לנקודת הסיום.

מלים של סוף הן לא בהכרח עצב. לפעמים הקלה מסויימת. כמו עכשיו עבורי. אתה בוודאי נמצא כבר כמה מהלכים קדימה בזמן שאני תקועה עם הצורך הזה להגיד. מלים כתובות לא יכולות לחיות פרסונה־נון־גרטה, לא? כטלפון כן. היום התקשרתי. ממחסום המז־כירה אמרו 'הו, את, בוודאי שהודעתי לו שהיתקשרת כבר קודם. עסוק'. עסוק יותר מאשר באותו יום בו היה עליך לחרוץ גורלות, ובכל זאת על המזכירה שלי היו מוקלטות שלוש הודעות ממך? ובאותו יום בו השארתי לך הודעה מוקלטת בזו הלשון: הלו איש, מה דעתך על הנוסח 'אנא אלוהים, תן בלבו שיטלפן אלי עכשיו...'; 'הלו אשה' אמרת לי אחר כך בטלפון 'מדבר האיש שלבו קבל הוראה מלמעלה.'

מוקדם לי לאבד אותך. ולמה אני מתאמצת לזייף? ולמה אני מתאמצת להגיד שמלים של סוף הן לא?

הלו איש. זה לא שאני לא מכואסת מהעניין. אני כן. את התסריט הזה לא אני כתבתי. בוודאי שלא את סופו. בתהליך של שיכתוב הקטע הפסבדו־רומנטי שעברנו יחד, הייתי משאירה רק את הסצינה הראשונה. מפגש בין איש ואשה. פגישת עבודה. מחברת לה את הפיצוץ שלא היה ומתייקת במדור ארועים חד פעמיים. כמה נוח להיות כותב. במציאות היו כמה נסיונות של החיאה מלאכותית לרגעים מתים. הפניקס לא יתרומם מתוך תלי העפר הללו.

הלו איש. נדמה לי שאצל אלבר קאמי קראתי משפט על כך שאנו רוצים לחשוב, שהאהבה תאריך ימים אבל אנו יודעים שהיא לא. לנקוט במונחים פרקטיים: אין אנו אלא עובר ושב. חבל.

העולם, אמר פעם הוראס וולפול, הוא קומדיה לאנ־שי השכל וטרגדיה לאנשי הרגש. יש בזה משהו.

שלך.

עדוה כצנלסון
פסיכולוגית חינוכית קלינית

גידול

נעשה ונשמע

כבר שנו רבותינו, שהלבבות הולכים אחרי המעשים. ואכן, אין כמו דוגמא אישית כלי יעיל ובעל השפעה בחינוך. הלמידה בתחומים החשובים ביו־תר להתפתחות הילד – יחסים בינאישיים, התמודדות עם קשיים, ריסון דחפים ושיפוט מוסרי – נרכשים בתהליך של חיקוי מודלים: בגיל הרך, בעיקר ההורים, ובהמשך גם דמויות אחרות, מחנכים, מדריכים, מפק־דים, דמויות ציבוריות מוכרות ואחרים. אין כח חזק מעשייה, וכשיש פער בין מילים למעשים – יכריעו המעשים ויהיו מודל לחיקוי בעל עוצמה ניכרת.

הורים מביעים, לעתים, משאלה שילדם יהיה שונה מהם – פחות כעסן, יותר מסודר, פחות לחוץ, אך ממי הילד ילמד להיות כזה?

כח המודל הוא לעתים קרובות כה חזק, עד כי קשה להתחמק מהשפעתו – גם אם מודעים לחסרונותיו. מבוגרים שהוכו בילדותם, נכשלים לעתים קרובות במ־קום בו רצו להיות שונים מהוריהם, ומכים את ילדיהם למרות שהיו בעצמם קורבן לשיטת חינוך זו. זהו המודל

אבות שאינם נוקפים אצבע בבית – ברוח [illegible] בסידור, בהגשה לשולחן, סבורים שלהם יש [illegible] בה" להמנעותם – הם טרודים, מפרנסים, [illegible] לשכנע ילדים מדוע מצווה לעזור לאמא, [illegible] שבתות, חגים וחופשות אביהם מובטל מכל מלא־כה, כולל מלאכות הבית.

אשה המדברת באופן בוטה כלפי בעלה [illegible] מוע "הר" לדבריה מפי הילדים – הן כלפיה הן [illegible] אביהם. קשה לתבוע מילד לגזור על עצמו [illegible] כאשר בני הבית עסוקים בפולחן אכילה, או [illegible] מילד שלא יתרגש בבחינות כאשר הבית [illegible] פעם שמישהו מההורים צריך לעמוד בפני [illegible] טסט בנהיגה וכדומה.

דרך החינוך האפקטיבית ביותר היא זו [illegible] מתן דוגמא אישית, יחד עם הסבר והכוונה [illegible] אני נוהג וכך אני מצפה ממך לנהוג". כאשר ילד [illegible] בשדרים שאינם עולים בקנה אחד – אחד [illegible] במעשה – יש סיכוי שילך אחרי המעשה, [illegible]

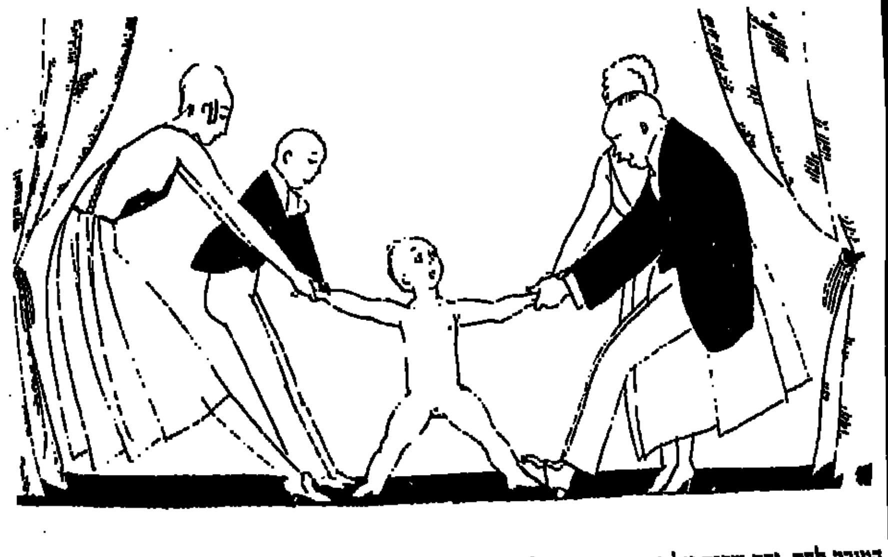

המוכר להם, והם שבים אליו גם אם חשו על בשרם את מגרעותיו.

סטטיסטיקות בנושא שיעורי גירושין אצל בנים להו־רים גרושים מלמדות, שבמקרים רבים, ילדים שטעמו את טעמם המר של גירושין בילדותם, והחליטו לעשות כל מאמץ כדי לא לחזור על הטעות ולמנוע מילדיהם סבל דומה – אינם מסוגלים לעמוד בהחלטתם.

כיצד להיות אב, אם, בן־זוג – אלו הם דברים שלומ־דים קודם כל במשפחה בה חי האדם. ילדים שחיו במ־שפחות הרוסות, משפחות שבהן נחשפו לאלימות, להת־פרצויות, לגילויי איבה קשים – מתקשים לעתים לנהוג אחרת, גם אם רצו בכך בכל מאודם, ונשבעו לעצמם – לי זה לא יקרה! כוחה של הדוגמא חזק במקרים רבים מכח הרצון וההחלטה.

אמנם אין דינה של המורה כדינו של בוס במקום עבודה, אבל קשה לשכנע ילד הניזון מסיפורים "כיצד סידרתי את הבוס" שהדברים צריכים להיות שונים לג־בי המורה, או אפילו לגבי הדריו שלו. בבית בו מרבים ההורים להסתודד, להסתיר דברים זה מזה, מהילדים, מהסבתא, מדברים בשפה זרה אותה לא מבינים הילדים – גדלים ילדים חשדניים, שאינם פתוחים כלפי אחרים. לעתים לא יהיה ההורה מודע לקשר שבין התנהגותו שלו לבין זו של ילדו.

רבן שמעון בן רבן גמליאל "לא המדרש הוא העיק־ר אלא המעשה".

דוגמא מרתקת לכוח המעשה מול השפעתן של [illegible] לים, מצאנו בסיפור מרתק שהופיע במאמר "[illegible] השמן הרעיל" 1983.

בחודש מאי־יוני 1981 אושפזו במדריד 20,000 [illegible] לים במחלה שלא דמתה לשום תסמונת מוכרת. 340 איש מתו ומאות נשארו נכים לצמיתות. היו נסיונות להסביר את התופעה – שלא הוכיחו את עצמם. רק כעבור חודש שללו ויהום כלשהו, והתרכזו בחומר [illegible] זון, וכעבור ימים נוספים קבעו שהרעל היה מצוי [illegible] מאכל זול שהופץ בשכונות, לרוב בידי רוכלים, [illegible] של הנפגעים נקבע קשר זה.

אחרי שאיתרו את הגורם ופירסמו זאת בכל [illegible] ובכל אמצעי התקשורת, יחד עם אזהרה חמורה [illegible] להשתמש בשמן הזול ההוא – המשיכו חולים חדשים לזרום לבתי החולים.

ואז, הציע אחד הרופאים לשר הבריאות שיכריז [illegible] על סידור ממשלתי: כל מי שימסור לתחנות [illegible] בכל מקום בקבוק שמן מאכל יקבל תמורתו בקבוק [illegible] זית זך. וכך היה. הדבר עלה לממשלה כ־3000 [illegible] שמן זית (מול 200 מהשמן הרעיל) אך המגפה נבלמה לחלוטין. ■

רות קרייצר־רביב,
דיאטנית קלינית

דיאטה

עור בריא – ע"י טיפוח או תזונה?

"ליצרני קוסמטיקה אין הרשות לטעון, שתכשיריהם משנים את מיבנה העור או את פעילותו; רק לתכשירים רפואיים הרשות הזאת. יצרן קוסמטיקה המבקש לטעון זאת, חייב להגדיר את תכ־שיריו כמוצרים רפואיים ולבקש אישור על כך". זהו תמציתו של המסר שהעבירה, לפני מספר חודשים, הסוכנות הפדראלית למזון ותרופות בארה"ב FDA, ל־23 יצרנים גדולים של מוצרי קוסמטיקה.

תכשירים קוסמטיים לטיפוח העור ולמניעת הזדקנו־תו, המכילים אלמנטים תזונתיים כקולאגן, פלאצנטה, ויטאמינים ומינראלים, נמכרים בארה"ב, מדי שנה, ב־400 מיליון דולר, ובסכומים ניכרים גם בארצות אח־רות. יצרני הקוסמטיקה אינם "מוכרים" רק יופי, אלא גם הבטחות לבלימת תהליך ההתבלות של העור. ועל כך יצא הקצף של ה־FDA. על פי הוראת הסוכנות, על היצרנים לפנות אליה ולבקש את האישור האמור, להוכיחו באורח מדעי, או להפסיק את הפרסום, שבעי־ניה הוא מטעה את הציבור.

כידוע, תאי הגוף נמצאים בתהליך של התחדשות מתמדת. ככל שהאדם מזדקן, תהליך זה נעשה איטי יותר. לטענת ה־FDA, יצרני הקוסמטיקה מנצלים עובדה זו וטוענים, שתכשיריהם מחישים את התהליך.

הדרמטולוג הניו־יורקי הנודע, ד"ר הרברט הוכמן, קובע בפרסום מקצועי: "יתכן שההצהרות המדעיות הכ־לולות בפרסומת של תכשירי הקוסמטיקה הן נכונות, אבל הן אינן כל האמת. לעיתים קרובות, השינויים המובטחים בעור פשוט אינם מתרחשים".

מומחה־עור נודע אחר, ד"ר אלברט קליגמן מביה"ס לרפואה באוניברסיטת פנסילבניה, אומר: "נכון, שישנם תכשירים קוסמטיים נגד הזדקנות, המחישים את תה־ליך חידוש התאים בעור ומקנים לו מראה צעיר יותר. אבל כל כימיקל, גם זה שגורם נזק לעור, גם הוא מחיש חידוש תאים. בטווח המיידי העור מקבל מראה צעיר יותר. אבל בטווח הארוך נגרם לו נזק. רוב התכשירים האמורים מחישים חידוש זה ע"י גירוי בלבד והדבר אינו רצוי".

האם תוספת של אלמנטים תזונתיים לתכשיר הקו־סמטי מביאה תועלת ממשית לטווח הארוך, או שאינה אלא "גימיק" שיווקי? האמת היא, שאלמנטים כגון חל־בונים, וויטאמינים כגון קולאגן ופלאצנטה, לא חודרים לעור, משום שהמולקולות שלהם הן גדולות מדי. הדרך הטובה בה העור יכול לקבל העשרה תזונתית היא לא "מבחוץ", אלא מ"בפנים" – על ידי תזונה שמגיעה באמצעות הדם.

בעוד נמשך המאבק בין השלטונות האמריקאים לבין יצרני הקוסמטיקה, ניתן לומר, שישנה עד כה דרך מוכחת אחת לשמירת הבריאות והמראה הרענן של העור: דיאטה מאוזנת, שתיה מרובה, פעילות שרירית, הקטנת המתח היומי, המנעות מחשיפה ממושכת לשמש ושימוש בתכשירי שיזוף מתאימים.

באופן מעשי, עצתי היא לאכול הרבה פירות וירקות המכילים סיבים, נוזלים וויטאמינים A ו־C; לשתות במשך היום – גם בחורף – כ־12 כוסות נוזלים מכל הסוגים (מים, משקאות תוססים דיאטטיים, קפה ותה עם ממתיק מלאכותי ועוד); לא ליטול ויטאמינים ומי־נרלים, אלא רק בהוראת איש מקצוע מוסמך.

לא הוכח, שעודף צריכה של ויטאמינים ומינרלים מסייע לגוף. המינון הוא אינדיבידואלי, כהתאם לבעיו־ת ולפעילות של כל אדם. שיטת "עשה זאת בעצמך" לא תצלח כאן. ■

עליזה עולש

יופי

באיזה שמפו לבחור?

ש: אני ממש מבולבלת מההיצע הגדול של שמ־פו להשיגה. המוצרים רבים ואינני יודעת במה לבחור. האם תוכלי להדריך אותי?

סמדר.

ת: אין מה להתלונן על השפע של סוגי השמפו, ולא תמיד היקר הוא גם הטוב יותר. על בקבוק השמפו מצויין לאיזה סוג שיער הוא מיועד: יבש, רגיל, שמן עם קשקשים, צבוע, מסולסל וכו'.

ראשית – עליך לדעת איזה סוג שיער יש לך. התשובה – קלה ותוכלי לבדוק בעצמך. אם השיער מתלכלך ונעשה שומני יום לאחר החפיפה – סימן ששערך שמן. אם שערותיך קצוצות בקצוות ו"עומדות" – יכול להיות ששערך יבש. רק לאחר שאת יודעת מהו סוג השיער – עליך לבחור שמפו בהתאם.

קיימים כיום בשוק שורה של מוצרים לשיער המורכ־בים מצמחים רפואיים בלבד, ללא חומר כימי, בושם או אלכוהול. תרכובות אלו מתאימות לכל סוגי הקרקפת והשיער תוך שימור היסודות הפועלים בכל צמח. החו־מר המקציף – גם הוא על בסיס צמחי בלבד (שמן הקוקוס או שמן קיק). כל המוצרים מכילים צמחי־מרפא מגוונים, וכל צמח הוא בעל תכונת ריפוי אחרת. הצמ־חים הם: ארניקה, קלנדולה, סלביה, רוזמרין, סרפד, כובע הנזיר, קרסון, צפורית, הממליסס, קמומיל, בולו, אכיליאה ואגוז.

כמו כן קיימות בשוק אמפולות ומי שיער – המיוע־דים להבראת השיער, במידה שהוא ניזוק מצביעה, סילסול או כל טיפול־יופי אחר.

גם האגדה שמותר לחפוף את השיער פעם בשבוע – אבד עליה הכלח. אני אישית חופפת בכל יום ובמקרים נדירים – פעם ביומיים. ברור שלנשים הנזקקות לספר

כדי שיארגן את שערן – אין כמעט ברירה, אלא לחפוף פעם בשבוע. אבל אני מסרבת לשמוע שזה בריא יותר.

בסדרת השמפו הבנויים על בסיס טבעי, יש למצוא:

1. שמפו כריאנס – לשיער צבוע ולחפיפה תכופה;
2. שמפו קממיל – לשיער בלונד בהיר;
3. שמפו חינה – לשיער שמני, ג'ינג'י ולשיער פגום וחסר ברק. השמפו מכיל תמצית חינה ארומה;
4. סופר בלום – קרם טיפולי לוויסות חומציות הק־רקפת, לסירוק קל, נותן לשיער רכות, נפח וברק;
5. בייבי שמפו – לשיער רגיש ועדין. ניתן לחפוף את שיער התינוק מדי יום ביומו, ללא חשש לגירוי העור ולתוטעות לוואי;
6. שמפו כסוף – לשיער שיבה, למניעת הצהבת השיער, בעל חומר מקציף, מכיל גוון כחול אפור ומע־ניק ברק לשיער;
7. שמפו היגייני מס. 1 – לשמירה על היגיינת השיער לכל סוגיו, מכיל חומץ, יין, שמן קוקוס. טוב לטיפול בכינים ובביצי כינים;
8. אמפולות היגייניות מס 2 – טיפול משלים להיג־יינת השיער, לחיטוי וחיסול הכינים.

אני מקווה שלא בילבלתי אותך יותר מדי. זכרי: כדאי לקנות, בפעם הראשונה, כמות קטנה ביותר של שמפו, לבדוק אותו באופן מעשי, ורק אם הנסיון מצליח – אפשר לקנות כמות הגדולה יותר. זול וחסכוני יותר לקנות כמות גדולה, אבל רק אחרי בדיקה.

ש: אני רוצה לדעת, אם עיסוי פנים, באמת מש־פר את המראה?

ציונה.

ת: העיסוי מגביר את מחזור הדם בפנים ובכך מסייע לשיפור המראה. אבל עיסוי ללא אבחנה, כאשר אין יודעים את הכיוונים הנכונים של השרירים, ואין יודעים את החוזק הרצוי של העיסוי, במלים אחרות – עיסוי על ידי אדם לא מיומן – עלול לגרום יותר נזק מתועלת. מתיחה ומשיכה מופרזים של העור והשרירים עלולים להחליש אותם, וייתכן שלעולם שוב לא יחזרו למצבם הקודם.

ש: שמעתי שתרגילי התעמלות מיוחדים, יכולים לעזור לשמור על הפנים, ולשוות להם מראה צעיר יותר. תוך כמה זמן אפשר לשפר את מצב הפנים על ידי תרגילים?

שושנה.

ת: הדבר תלוי באיזו מידה הזנחת את פנייך עד כה. על אנשים צעירים להתחיל בתירגולים לפני שהם מבחינים בקמט הראשון, על אחת כמה וכמה משהבחינו בו. דרוש תירגול סדיר כדי לשמור על מראה צעיר. אפשר להשיג תוצאות תוך זמן לא ארוך יחסית. יש ליקויי פנים הדורשים טיפול ממושך יותר מאחרים. ■

הקצב שלה, הקצב שלו.

(המשך מעמוד 15)

האנדוקריני של המרכז הרפואי ע"ש שיבא, ועברה קורס של רופאים מוטסים, כולל צניחה. תקופת היותה רופאת ח"ן של חיל האויר, הביאה לה הרבה נחת. סיורים בבסיסים, הרצאות לחיילות, פעמיים בשבוע עבודה במירפאה המרכזית הצבאית בתל־השומר ודרגת רב־סרן.

"התיל הזה היה הכל בשבילי: בית, תוכן בחיים ומימוש אידאולוגיה", היא מבהירה, אך מאחר שאני קריירסטית ורציתי העלאה בדרגה, שאותה אי אפשר היה לקבל בחיל האויר, עזבתי את החיל". מאוחר יותר נתמנתה כרופאת ח"ן ראשית בצה"ל ובתפקיד זה שרתה שנתיים וחצי.

כשפרשה, אשה בת 42, סברה שעתה תשנה משהו ממהלכי חייה האינטנסיביים. "רציתי להוריד משהו מהפעילות המטורפת שלי. היתה לי אפשרות להשאר בתל־השומר, אלא שהעבודה שם היה כרוכה בתורנויות לילה ובתורנויות חדר לידה. עייפתי מהן. אני רוצה להיות קצת קוקטית, אשה, לקנות בבוטיקים, ללכת למספרה, לשמר את עצמי.

"הרבה שנים מהחיים שלי הוקרבו על מזבח המישמרות והתורנויות. לא ישנתי במשך לילות ומה היוס? אחרי השקעה אדירה במיקצוע הזה, אני מקבלת כ־800 שקל בחודש תמורת עבודה בחצי מישרה מקופת־חולים מאוחדת, במרפאה בהרצליה ובבני־ברק".

מטפלות ומחזרים

את הנחת מעבודתה היא שואבת היום מהמפגש הגינקולוגי עם הנשים הדתיות בבני־ברק. הן מגלמות, על פי התרשמותה, את השקט הנפשי בכבודו ובעצמו. יש לה גם קליניקה פרטית, הסמוכה לקוטג' שלה.

במשך כל אותן שנים באו ויצאו את ביתה מטפלות פיניות, שטיפלו בתאומיה. "רק אכזבות היו מהמטפלות האלה, למעט שתיים טובות", היא נזכרת. המראה הזהוב שלהן הביא שובלי מחזרים אל ביתה. המחזרים הסיחו את דעתן של הצעירות מהטיפול בילדים.

ברקע נע בעל פנוי ועוזר. הוא אומנם ניסה לעבוד בארץ, אך נטש את הרעיון, מאחר שהתקיים מפירות רכושו, שמכר בארה"ב. את זמנו הפנוי תיעל לטיפול בתאומיו הרכים, מסיע אותם הלוך וחזור לאן שצריך, עוזר בהכנת שעוריהם. מאוחר יותר, כשיגדלו ויתגלו בהם כישרונות אתלטיים, יסיעם למרכז הספורט של נבחרת הפועל לנוער באתלטיקה קלה, בהדר־יוסף. ילדים מטופחים, נושאי פרסים.

מערבי השבת התרבותיים, הנפתחים לאחר שידורי הטלוויזיה, עייפה, מח־עוד שלא ניתן להם גיבוי מבעלה. שתיים־עשרה שנים בארץ הותירוהו אמריקני לכל דבר, שאינו דובר עברית. "הוא מעורה יותר טוב בקהל האמריקני שלו, מוזמן בתוקף תפקידיו לכל מיני קוקטיילים וגורר עימי, מידי פעם, לחברים הישראליים שלנו".

אל המופעים של הזמרים שלום חנוך וזהבה ורטנר הלכה לבד. הם לא האלמנט שלו. על בוב דילן ויתרה, משום שאמדה מראש את עייפותו של בעלה. הוא יצטרף אליה ואל תאומיה לשיט אבובים בירדן, אך לא יטול בו חלק. הוא מקיים את האוטונומיה האמריקנית הפרטית שלו בהרצליה, בעוד הישראליות שלה פולשת תדיר אל חייו.

חיים בזמן שאול

(המשך מעמ' 31)

של הגורל. קרה שהגיעה הנה אשה עם גידול שפרץ החוצה על הפנים. בפעם הראשונה ראיתי את הסרטן ברשעותו. זה היה מרהים. מפלצתי. שאלתי אותה איך זה להרגיש דחוייה כל הזמן. היא אמרה 'את הראשונה ששואלת. לא חשבתי שמישהו יעיז לשאול'. זה היה נורא. בשבילה זו היתה סיבה לרצות במוות: 'דחוייה, לא מביאה תועלת ומהווה מעמסה על החברה. זה השלב בו אני צריכה למות'. בכל זאת, כשהגיע שלב של הדרדרות בתפקודים, שאלנו אותה אם היא רוצה סיוע, החדרת צינורית לקיבה כדי לחזק אותה. היא רצתה. זה נותן איזה תשובה לשאלה של המתת חסד'.

"מדובר כאן בחיים של אנשים. עולם שכבה ולא יתקיים יותר. מפגש כזה, יומיומי, עם המוות מלמד אותך מה משמעות יש לחיים. אני, אחרי כל עימות כזה מרגישה שהתבגרתי. ואם הצלחתי להקל על מישהו במשהו – הקושי הפרטי שלי כבר לא קיים. מתבטל. אחר כך חשוב לעזור לנשארים לגבש את המסלול האחרון".

סיפורה של אן מארי פינקלר.

"בעלי היה רופא, ובעצמו גילה את הסרטן שלו. הוא גם ידע שאין מה לעשות. שזה שאלה של זמן. היינו באותו זמן בחו"ל. ארזנו את החפצים וחזרנו. היתה בעייה של מציאת בית. הוא ידע שהוא טרמינלי. כהתחלה עוד עשינו תכניות. החלפתי דירה – כדי שכסא גלגלים יעבור.

"כל חולה רוצה למות בבית. הבעייה היא בשירותים הרפואיים הקיימים בישראל, שלא מאפשרים את זה. ה'הוספיס', במובן הזה, עונה על הצרכים. הוא היווה לנו בית. יום יום אכלתי אתו צהריים. יש אפילו אפשרות לבשל לחולה את מה שהוא רוצה. הרבה פעמים נשארתי שם את הלילה. הנוכחות של רופא, אחיות מתנדבים, מעניקה ביטחון. בעלי, כרופא, ידע ואמר שאיכות המוות אינה יורדת בחשיבותה מאיכות החיים. את זה ה'הוספיס' מבטיח.

"כשבוע לפני מותו היה יום יפה כל כך. מישהו מהצוות שאל אם הוא רוצה שיוציאו אותו למרפסת. הם עשו כל מאמץ. העבירו אותו ממיטה למיטה. 'בסך הכל עשו טוב', הוא אמר לי, 'כי זו בוודאי הפעם האחרונה שאני רואה את השמיים'. וזה היה נכון.

"חושבת שכל מי שמגיע לשם, עבר כבר את כל הגהינום של הטיפולים האונקולוגיים, הרדיולוגים, הניתוחים למיניהם. לפעמים קיים 'משחק' בין החולה למשפחה. אבל כמה שאני יכולתי לראות שם – גם החולה וגם המשפחה יודעים שזו תחנתם האחרונה.

"בעלי היה בהכרה כמעט עד הרגע האחרון. הוא עוד ביקש להחזיק בידי ונפטר כשידו בידי. האפשרות הזו, של נוכחות תמידית של המשפחה וניצול כל רגע בהיר. הביטחון שנעשה הכל כדי להפחית את הסבל. המתנדבים שהוכשרו כדי לעזור באופן פסיכולוגי. לא כדי להסיח את הדעת, אלא שלעתים קל יותר לחולה וגם למשפחה לדבר עם זר.

"יום אחד נכנס מתנדב כזה, אילן שמו. הוא הרגיש שלאלי יש מה להגיד ושאל: 'ד"ר פינקלר, מה אתה רוצה?' אני ישבתי שם. אלי אמר: 'אני רוצה שיהיה טוב לאן־מארי'. ממני הוא בקש שני דברים: שאמשיך להיות מעורבת במה שקודם, ושאנגן את הקסטה עם הקווינטטה של שוברט. היה לו הומור כמעט עד הרגע האחרון.

"עם כל הכאב שיש ב'הוספיס' – אין שם אווירה של דיכאון. במידה מסויימת זה אפילו קצת מפחית מ[illegible] כשרואים שמוות זה משהו שלוו, בבית־חולים, ה[illegible] שמסביב מפחידה. אני לא הייתי מסכימה [illegible] בבית־חולים. אלמלא ה'הוספיס' – הייתי נוסעת [illegible] להולנד. למקום בו קיימים השרותים האלו ושה[illegible]רים את צוואתו שלא להאריך את ייסוריו. כש[illegible] בבית, חששתי לצאת לרגע. חששתי לעזוב אותו. א[illegible] יקרא לי. אולי משהו יקרה. ה'הוספיס' שיחרר את [illegible] מהמתיחות ואיפשר לנו את ה'יחד' שהוא כל כך [illegible] בתקופה האחרונה שלפני המוות. לו היה צעיר יותר, והיינו רוצים 'יחד' שלם – גם זה היה אפשר.

"ביום האחרון היו לו המון התקפות אפילפסיה. [illegible] התקפה להתקפה הוא אמר לי 'הנה, זהו'. שאל אותי [illegible] הוא משתגע. אמרתי 'לא'. כאן שוב נכנס ה'הוספיס'. בא ד"ר פינק ופעם ראשונה נתן לו מורפיום. המורפ[illegible] השתיק. אני נשארתי. בארבע הוא הוציא את ה[illegible]זיה. ביקש סיגריה. נתתי. בשבע ביקש לשתות. נ[illegible] נפטר. שלוו.

"עכשיו אני יכולה להגיד: היום בדיוק יום השנ[illegible] לשובנו לישראל. כשאדם נידון לאבד אדם יקר, ה[illegible] איך זה נעשה. לצערי, יש נסיון קודם. את בעלי ה[illegible]שון הרגו הגרמנים, שבוע אחרי שתפסו אותו. ידע[illegible] שהומת בייסורים. שעינו אותו. לכן אני יודעת א[illegible] ההבדל בתחושה של הנשאר. שני לילות לפני מותו, אלי אמר לי: 'אני רגוע, ואני הולך רגוע'. זה מה ש[illegible]אר".

★ ★ ★

בית קטן. חדרים פרטיים. תמונות על הקיר. תמונ[illegible] של בני המשפחה, של מישהו. חפצים אישיים. 13 ח[illegible]לים. 14 מיטות. אחת שמורה תמיד לחולים שנמצאים בבית ורוצים לחזור. יש כאלה. את היום מבלים [illegible] את הלילה בבית. יש גם מקרים הפוכים. פוחדים [illegible]לה.

20 אחיות, עובדת סוציאלית, מרפאה בעיסוק, פיזיו[illegible]טרפיסטית, מזכירה, רופא (בהתנדבות. ד"ר פינק[illegible]שי שרותים ועוד כ־38 מתנדבים פעילים המתחלפים ארבע פעמים ביום במשמרות של ארבע שעות. [illegible] הכל: החל בשליחויות וטיפול בכביסה ובעבודות מש[illegible]רד – וכלה בעזרה פיזית לחולים. "העיקר להיות להם אוזן קשבת", אומרת חווה מריקוס. היא מגדירה את עצמה "מתנדבת מקצועית". קודם עוברים סטאז' של היכרות עם הנושא, שיש בו גם מן תראפיה קבוצתית. מדברים הרבה. נותנים ביטוי לגישה למוות בכלל, [illegible]ות במשפחה, והתייחסות לבני המשפחה הנשארים. לכל אחד היה איזשהו נסיון. משהו, מתישהו, קרה לכל אחד.

"אישית אני לא מפחדת מהמוות. ההתייחסות ה[illegible]ייקטיבית שלי היא, שלפעמים המוות גואל מייסורים. המצב שונה ממקרה למקרה. כשאת נתקלת באדם צעיר, הורה לילדים קטנים, המצב מתריד: את משתתפת בייסורים, בצער, בתיסכול. לא הפחד מהמוות – אלא התחושה של נטישת היקרים. זה מאוד קשה [illegible]אות. ההתנדבות פה היא מסגרת מחייבת. את מוצאת עצמך נמשכת לבוא. את מוצאת שפעם בשבוע זה לא מספיק. נעשית מעורבת. אני, כמה שאני באה יותר, אני רוצה לבוא עוד יותר".

מישהי מגיעה בחברת בעלה. עשתה את השבת ב[illegible]רת המשפחה. "איך היה?" חווה שואלת אותה. "[illegible]" היא עונה. עכשיו היא מתרווחת במיטה הגדולה, [illegible] בית. ■

מוגש ע"י גרין־קארד, יצחק שדה 34, 337129/5, סנונו, 18.11.87

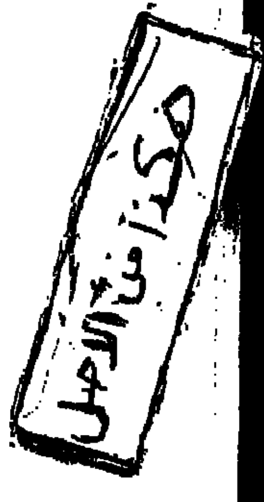

שחמט

שאול הון

הישגו של טימן

תחרות היוקרה בטילבורג שבהולנד (8 רבי אמנים בשני מחזורים) נסתיימה בהישג מעולה לטימן: מקום ראשון – 8.5 מ–14 נקודות. במאבק חריף הקדים טימן בחצי נקודה בלבד את הבאים אחריו – היבנר וניקוליץ 8. קורצ'נוי רביעי, 7.5 נקודות, אחרי התחלה כושלת.

נכשלו הרוסים יוסופוב וסוקולוב, המדורגים שלי־שי־רביעי בעולם. יוסופוב הגיע חמישי, צבר 7 נקודות, וסוקולוב שביעי עם 6 נקודות – וביניהם אנדרסון, ששי, עם 6.5 נקודות. כשלון צורב נחל ליובוביץ', שהגיע אחרון, 4.5 נקודות בלבד.

אולם אח"כ, בתחרות הגדולה בבלגרד, מחק ליובוי־ביץ' את כשלון טילבורג והגיע ראשון, 8 מ–11, לפני טימן שהגיע שני וצבר 7.5. אחריהם: בליאבסקי 7, קורצ'נוי, פופוביץ' וניקוליץ 6 כ"א, שורט, איבנוביץ' ויארטרסון 5 כ"א, סאלוב וגליגוריץ' (בן 64) 4.5 כ"א, מריאנוביץ' 1.5.

בטילבורג הפיל טימן בפח את מס' 3 בעולם.

טימן / סוקולוב

1. ר4 פ–ו6, 2. ג4 ה6, 3. פ–ו3 ב6, 4. ו3 ר–א6, 5. פב־ד2 ר–ב7 (חוזר לאלכסונו לאחר ששיבש את המסע הטבעי פ–ג3), 6. ר–ו2 ר–ה7, 7. 0–0 0–0, 8. מה–ג2 ד5, 9. ג:ד ה:ד, 10. פ–ה5 ג5, 11. ד:ג ר:ג5 (מקבל ב:ג), 12. פ–ד3 ר–ה7, 13. פ–ו3 פב־ד7, 14. ר–ו4 צ–ג8, 15. מה–א4 א5, 16. צא–ג1 פ–ג5, 17. פ:פ ב:פ, 18. צו–ד1 מה–ב6, 19. ה3 ר4? (מוטב צו–ד8), 20. הר ג:ה, 21. פ:ד4 ר:ד, 22. מ:ד מה:ב2, 23. פ–ג6! (לרץ אין מפלט. על ר–א3 בא צ–ד3, ואילו על צג–ה8 בא צ–ב1!) מה–א3, 24. צ–ג4! צו–ה8 (על ר–ג5 בא 25. מהומה ר:מה), 26. צ–ד3!, 25. מה–ג2 (מאיים גם פ:ד+ עם ר–ד6 וגם ר–ג1 לזכות במלכה) שחור נכנע.

★ שפיים: בתחרות ארצית למקומות עבודה (10 קבוצות), שנערכה כאן, ניצחו התעשיה האוירית (לוח ראשון ליברזון), "הסנה" (לוח ראשון בירנבוים) ותעשיה אוירית ג' (לוח ראשון מ. קרס) – 13.5 כל קבוצה. אחריהן דיסקונט א' (לוח ראשון א. מלאכי) 12.5. בתחרות בזק ניצח ב. גוטקין 7.5 מ–9, לפני בירנבוים ומ. רוזנטל 7 כ"א, חרותי 6.5.

★ "שחמט": יצאה חוברת אוקטובר, מגוונת והדו־רה מכל קודמותיה, ממש בסגנון ירחונים מקצועיים מחו"ל. מובאים מידע ומשחקים מהארץ ומחו"ל, חידושי פתיחות, בעיות וסיומים ועוד.

★ סיצילית: באליפות הים התיכון (הגיעו 9 מתוך 16 מדינות שהוזמנו) ניצחה במפתיע מצרים, שצברה 23.5 מ–32. אחריה איטליה וספרד 21 כ"א, טוניסיה 20.5, אלג'יריה 18, לבנון 13.5, יוון 12.5, מלטה 10.5, "פלשתין" 1.5. בשל המדינות הערביות לא הוזמנה ישראל.

סיום מספר 105

בתחרות בברלין גבר רכליס (שחור) בתחבולה נאה על ליברזון. איך?

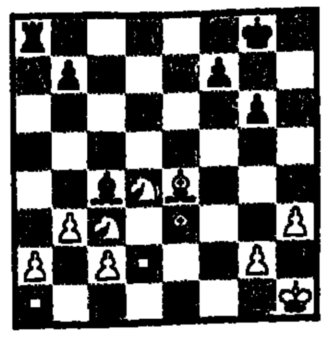

■ [illegible]

בולים

אליעזר בן

מסעות חוקרים בא"י במאה הי"ט

במחצית המאה הי"ט היו עדיין נהר הירדן ומקורותיו, וכן ים־המלח – בבחינת ארץ לא נודעת. ראשון וחלוץ למחקר הירדן וים־המלח, היה אירי בן 25, כריסטופר קוסטיגאן שמו, שהביא בשנת 1835 את סירתו לנמל עכו ומשם העבירה, על גבי סוס, ליריחו. הפליג בסירתו בים־המלח, לאחר מכן חלה ומת בירושלים. מקום קברו – בהר ציון.

ב–1847 חקר את נבכי הירדן ואת ים־המלח, הסגן הבריטי תומאס הווארד מולינו. אחרי תלאות־דרך רבות חלה בקדחת ומת באניה שהפליגה מיפו לבירות.

ב–1848 הגיעה משלחת אמריקאית, אף היא במטרה לחקור את הירדן וים־המלח. בשנים 9–1868 סייר הסקוטי מקגרגור באיזור.

שלושה בולים שיראו אור ב–24 בחודש זה, בערך של 30, 50, ו־60 אגורות – מראים את מפת מסעות החוקרים במאה הי"ט. על השובלים מתנוססים שמות החוקרים ושנות המחקר. את הבולים עיצב א. גלזר.

כן הופיעה צמדת זכרון של שלושת הבולים, עם מפת ים־המלח, בערך של 2.50 שקל, וסמל המדינה עם כתובת "40 שנה", לציון 40 שנה לעצמאות ישראל ב–1988. הבולים הודפסו בבית־הדפוס א. לוין־אפשטיין. חותמת יום הראשון מוקדשת לעיר טבריה.

250 שנות תיאטרון בנאפולי

התיאטרון סאן־קארלו בנאפולי, נבנה בשנת 1737 ובמלאות 250 שנה למאורע – הונפק בול בערך

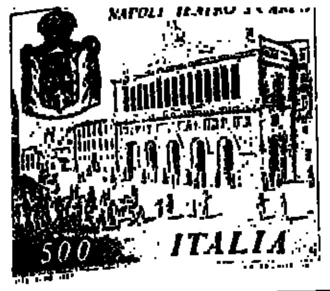

של 500 לירטות, המציג את הבניין הישן וציורים מימים ההם. כן הונפק בול בערך 380 לירטות, המוקדש לקרב שנערך במנטנה בשנת 1867.

ידידות יפאן־תאילנד

סמלי שתי המדינות ומקדשים שבהן, מופיעים על בול יפאני שהוקדש במלאות 100 שנה להסכם ידידות שנחתם בין שתי המדינות. הבול, בערך של 60 ין, מסמל את ההיסטוריה של שתי המדינות השוכנות (למערב) שהקשר ביניהן נמשך זה 600 שנה והתחזק אחרי מלחמת עולם השניה. תפוצת הבול: 27 מליון עותקים.

רסק – חוקר השפות הדני

במלאות 200 שנה להולדתו של הפילולוג (חוקר שפות) רסמוס רסק (1832־1787) הונפק בדנמרק בול בערך של 2.80 כתרים, המציג את דיוקנו על רקע שפות שונות. ■

ברידג'

אדריאן שוורץ

הרב־אמן

ההצלחה לא האירה פניה לנבחרת צרפת באליפות אירופה האחרונה. אך הרב־אמן היהודי שלה מישל לבל שיחק משחקים רבים בצורה מושלמת, כהרגלו. את היד שלהלן שיחק במפגש עם נבחרת תורכיה.

	צפון ♠KQ1063 ♥AJ4 ♦75 ♣1063	
מזרח ♠AJ2 ♥K10865 ♦1062 ♣A4		**מערב** ♠9874 ♥—— ♦QJ94 ♣QJ972
	דרום ♠5 ♥Q9732 ♦AK83 ♣K85	

כולם פגיעים, מחלק דרום

דרום	מערב	צפון	מזרח
1 הארט	פאס	1 ספייד	פאס
2 דיאמונד	פאס	3 הארט	פאס
4 הארט	פאס	פאס	פאס

ההכרזה טבעית בסגנון האקול הצרפתי. הקפיצה של צפון ל–3 הארט גבולית ודרום רשאי להכריז פאס. דרום, הסומך מאד על משחקו, ובצדק, הכריז באופטימיות משחק מלא. אכן, החוזה הסופי אינו מבטיח סיכויים טובים, בעיקר בגלל החלוקה בשליטים.

מערב יצא במלכה קלאב ומזרח לקח באלוף וחזר בקלאב. עכשיו לקח הכרוז במלך ושיחק ספייד אל המלכה בדומם. ושוב לקח מזרח, באלוף והפעם חזר בדיאמונד (לכרוז ברור בשלב זה, שמזרח מחזיק בידיו שני קלאבים בלבד).

מישל לבל לקח במלך ובאלוף דיאמונד וטרף דיאמונד שלישי ברום. הוא המשיך במלך ספייד, שעליו השליך קלאב מידו וטרף ספייד ב–2 הארט (מאחר שהנסיך נפל, ברור שבידי מזרח שלושה ספיידים). כעת שיחק דיאמונד רביעי מידו וכשמערב ענה לצבע, נתבררה לכרוז סופית חלוקת הקלפים בידי מזרח: שני קלאבים, שלושה דיאמונדים, שלושה ספיידים וכמובן חמשת השליטים החסרים.

הכרוז טרף איפוא באלוף ומזרח נאלץ לענות בהארט. כעת שיחק הכרוז קלאב מהדומם; מזרח טרף ב–8 והכרוז עלה מעליו ב–9. עכשיו שיחק הארט אל הנסיך, שאותו לקח מזרח במלך. בידי מזרח 6 ו–10 הארט ובידי דרום מלכה ו–7. מזרח שיחק את ה–6 למזלג של דרום וכך עלה בידי הכרוז לבצע את החוזה לאחר שלקח תחילה את ה–6 ב–7.

רהיטי

מס' 1 בכורסאות טלויזיה בארץ
כורסא גמישה המצטיינת בנוחות ובעיצוב חדשני,
ניתנת להטייה לאחור.
שלדה עשויה עץ מכוסף בתהליך כבישה צורנית.
המפעל: רח' הסדנא 21, חולון. טל. 03־803701 אולם תצוגה: נחלת בנימין 132, טל. 827230

בהשגחת מכון התקנים
מפיץ מורשה לדודי אמקור
בר כוכבא 23 חולון טל. 805679 – 809236

חדש!
10%
הרבה אופנה וטעם טוב

אולם לי־אר
מוצרי אלומיניום לבנין
* ויטרינות * תריסים * מקלחונים
משרד: קראוזה 59, חולון טל. 881640 מפעל: טל. 9611908

שווארמה מס. 1 בעיר
פול מצרי אורגינל
מסבחה, שקשוקה
פלאפל תימני אוריגינלי

דב הוז 1 ככר סטרומה, חולון טל. 03־5057827

ויראוסרט
ספריית קלטות וידאו
ברשותנו כל הסרטים של כל החברות
כל סרטי וולט דיסני / כל סרטי אימפריה
כל סרטי M.G.M.
כל סרטי A.V.T. / כל סרטי ר.ק.ע.
כל סרטי הד־ארצי / כל סרטי ערוץ 1
הספריה מס. 1 בעיר

רינה
עיצוב
שיער
(צוות לענין)

קק"ל היסוד 1 קרית שרת חולון טל. 6591529
עיצוב שיער, מניקור ופדיקור
נשים, גברים וילדים

מבצע מיוחד
בעיר חולון
קנה בבתי העסק המופיעים במדור זה
וזכה בכרטיס הגרלה
למכונית חדשה
ובנוסף פרסים על כל קניה
פרטים בבתי העסק

המבצע הגדול בשיתוף מועדון צרכנים לקוראי מעריב ובתי העסק הנבחרים

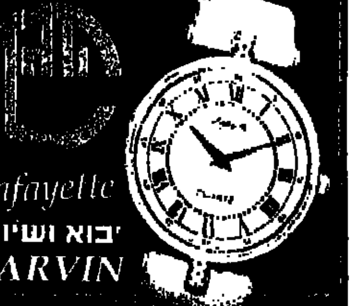

■ שרות
■ תיקון
■ מכירה
■ שעונים
Lafayette
יבוא ושיווק
MARVIN
סוקולוב 24 חולון טל. 03-5050632

אוטו ... גיר
מכון לגירים אוטומטיים
תיקון ושיפוץ
ממסרות אוטומטיות
החלפת שמנים וכיוונים
רח' הסתת 22, אזור התעשיה חולון
טל. 809577

מרכז ההודו והבשר
עופות, דגים, בשרים, שימורים
מכירה בסיטונות וליחידים
רח' חנקין 69 חולון טל. 5564397

נגרית אלון
אלי את ג'קי
■ מטבחים ברמה בינלאומית
■ ריהוט לפי הזמנות
רח' הבנאי 19 א. ת. חולון
(לשעבר רח' התחיה 14 יפו)
טלפון לתאום פגישה: 870408, 858722

כשר למהדרין
קונדטוריה
אשר ובניו
* תוצרת עצמית מעולה
* עוגות ועוגיות
* מוצרי מאפה מוקפאים
* מקבלים הזמנות לאירועים
רח' הבנאי 19 אזור התעשיה חולון.
טל. 03־838889

כל בו רו ית
מרכז מסחרי קרית שרת חולון
אשראי עד 30 יום
פרפומריה וחומרי ניקוי
שרות אדיב ויחס חם
במחירים מפתיעים
גבעת התחמושת 19, חולון
טל. 805088

החשמל שיר־חן
* מוצרי חשמל וחומרים
* תיקון מכשירי חשמל ביתיים
* ביקור בית
מרכז מסחרי – קרית שרת חולון, (ליד בנק לאומי)
טל. 5568182
שרות עם כל הלב
בהנהלת מוטי

מוגש ע"י גרין־קארד, יצחק שדה 34 5/337129, סגנון, 8.11.87)